

ANA-MARIA VELTER

CATALOGUL MONEDELOR PRINCIPATULUI TRANSILVANIEI

COLECTIA

ING. CONSTANTIN ORGHIDAN

**EMISIUNI MONETARE
ALE PRINCIPATULUI TRANSILVANIEI**

ANA-MARIA VELTER

**CATALOGUL MONEDELOR PRINCIPATULUI
TRANSILVANIEI
COLECȚIA "Ing. CONSTANTIN ORGHIDAN"**

**MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A ROMÂNIEI
BUCUREȘTI
1994**

Fotografii executate de Marius Amariei și Ion Osmulichievici

Font design: Ing. Dorin Mera și Daniela Iacovache

Tehnoredactare: Daniela Iacovache

Coperta executată la Fabrica de Timbre S.A.

București, str. Fabrica de Chibrituri nr. 28

Planșe RAM-EXIM 93 S.R.L.

Tipar executat de Tipografia SAS, Calea Victoriei nr. 12

Sumar

Cuvînt înainte	7
Prefață	8
Emisiuni monetare ale Principatului Transilvaniei din timpul suzeranității otomane	
Ioan Zapolya (1538-1540)	10
Nr. 1	10
Ioan II Sigismund (1541-1551; 1556-1559-1571)	10
Nr. 2 - 17	11
Ștefan Bathory (1571-1575; 1575-1586)	12
Nr. 18	12
Christofor Bathory (1576-1581)	13
Nr. 19 - 23	13
Sigismund Bathory (1581-1597; 1598-1599; 1601-1602)	13
Nr. 24 - 109	14
Orașul Brașov	21
(dependent de Sigismund Bathory 1601-1602)	
Nr. 110 - 111	21
Moise Székely (1603)	21
Nr. 112	22
Orașul Sibiu	22
(dependent de împăratul Rudolf al II-lea - 1605)	
Nr. 113	22
Ștefan Bocskay (1604-1606)	22
Nr. 114 - 146	23
Sigismund Rakoczi (1607-1608)	25
Nr. 147	26
Gabriel Bathory (1608-1613)	26
Nr. 148 - 253	26
Orașul Brașov	33
(în timpul luptelor cu Gabriel Bathory 1612-1615)	
Nr. 254 - 277	33
Gabriel Bethlen (1613-1629)	35
Nr. 278 - 636	36
Katharina Bethlen (1629-1630)	59
Nr. 637	59
Ștefan Bethlen (1630)	60
Nr. 638	60
Gheorghe Rakoczi I (1630-1648)	60
Nr. 639 - 649	60
Gheorghe Rakoczi II (1648-1660)	62
Nr. 650 - 680	62
Francisc Rhédei (1657-1658)	65
Nr. 681	65
Acațiu Barcsai (1658-1660)	65
Nr. 682 - 686	66
Ioan Kemény (1661-1662)	67
Nr. 687 - 688	67
Mihail Apafi (1661-1690)	67
Nr. 689 - 728	68
Emerik Thököli (1682-1690)	72
Nr. 729	73

**Emisiuni monetare ale principatului Transilvaniei din
timpul stăpânirii habsburgice**

Leopold I (1690-1705)	73
Nr. 730 - 736	73
Iosif I (1705-1711)	74
Nr. 737	74
Carol VI (1711-1740)	75
Nr. 738 - 744	75
Maria Theresia (1740-1780)	76
Nr. 745 - 776	76
Ferdinand I (1835-1848)	79
Nr. 777 - 779	79
Bibliografie generală	80
Lista abrevierilor	82
Planșe	I - XXII

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea de față prezintă frumoasa serie a monedelor principatului Transilvaniei, parte integrantă a colecției "Ing. Constantin Orghidan". Aparținând unei vechi familii românești din Brașov, Constantin Orghidan s-a născut la 22 iunie 1874. A îmbrățișat cariera de inginer, specializându-se în metalurgie și, după încheierea primului război mondial, timp de 40 de ani, a desfășurat o asiduă și rodnică activitate în acest domeniu, contribuind la propășirea industriei românești. Intelectual de excepție, a ocupat pentru o perioadă de vreme funcția de președinte al Camerei de Comerț și Industrie din București, iar în mai 1942 a fost ales membru de onoare al Academiei Române. Activitatea sa a fost marcată de pasiunea pentru știința istorică, pentru cultură în general. Constantin Orghidan a împletit știința exactă cu pasiunea de colecționar. Această pasiune l-a determinat să solicite admiterea sa ca membru activ al Societății Numismatice Române, fiind ales în această calitate la 21 decembrie 1924. Colecția sa evidențiază pasiunea inginerului pentru valorile culturale ale trecutului, concretizează practic prin adunarea cu migală și în decursul a multor ani a unor piese cu valoare istorică deosebită și de o raritate excepțională.

Cu numai câteva luni înainte de a muri, (29 august 1944), inginerul Constantin Orghidan a redactat un testament prin care a lăsat Academiei Române întreaga sa colecție. În acest testament el își motiva astfel hotărârea: "Gândurile care m-au călăuzit la facerea acestei danii s-au cristalizat în sufletul meu încă din tinerețe, fiind izvorâte din dorința de a contribui într-o umilă măsură la îmbogățirea materială a Academiei Române - for suprem al valorilor intelectualității românești - care va putea astfel adăuga la răspândirea luminii și științei o ramură mai puțin cunoscută la noi și anume numismatica".

În totalitatea sa - 10.167 piese - "Colecția Orghidan" se compune din mai multe colecții independente: de numismatică propriu-zisă, formată din 8.025 monede grecești, romane, bizantine, medievale, moderne și contemporane; colecția de medalii; de sigilii bizantine; colecția de ponduri; de pietre gravate și colecția de obiecte arheologice. Multe din piesele colecției sunt de o mare raritate sau au valoare de unicat.

Din păcate istoria ultimilor 45 de ani nu a permis sublinierea valorii umane a omului deosebit care a fost Constantin Orghidan. Colecția sa a fost păstrată la Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei, nefiind accesibilă marelui public. Abia în anul 1962, cu prilejul unei expoziții temporare a putut fi expusă pentru prima dată și celebra camee "Orghidan". În anul 1977 colecția a fost preluată în totalitate de Muzeul Național de Istorie a României. Potrivit dorinței testamentare a ing. Orghidan, colecția sa a fost expusă în întregime. Publicul poate admira partea de numismatică, glictică și medalistică într-o sală, special amenajată din cadrul Cabinetului Numismatic al Muzeului, iar bijuteriile și obiectele de artă - printre care și cameea "Orghidan" - la tezaurul istoric al României.

Încă de la început colectivul Cabinetului Numismatic al Muzeului Național de Istorie a României și-a făcut o profesiune de credință din alcătuirea și publicarea unor cataloage ale colecției "Orghidan". Minuțiozitatea muncii, alături de o serie de motive mai mult sau mai puțin obiective, au întârziat neașteptat de mult finalizarea acestui deziderat. Astăzi avem marea bucurie de a prezenta primul catalog din această serie.

Lucrarea de față prezintă monedele emise de Principatul Transilvaniei, de la 1538 la 1780, cu un adaos al unei emisiuni ocazionale din anul 1837. Seria de 779 de piese, aparținând unui număr de 27 de emitenți - principii, orașe și împărați din dinastia de Habsburg - constituie o mare colecție de specialitate, detașându-se în cadrul colecției "Orghidan". Piesele de mare raritate, precum și unicatele ei o așează alături de celebrele colecții similare existente în lume.

Autoarea

PREFATA

Începem seria prezentării colecției "Ing.Constantin Orghidan" cu catalogul emisiunilor monetare ale principatului Transilvaniei. Pentru înțelegerea clară a valorii acestor emisiuni, a specificității tipurilor monetare și a interesului deosebit pe care îl trezesc aceste monede, considerăm necesar să prezentăm un scurt istoric al condițiilor în care s-a dezvoltat monetăria transilvăneană în perioada respectivă.

Urmare a bătăliei de la Mohacs din anul 1526 și a luptelor dintre Ioan Zapolya, voievodul Transilvaniei și, Ferdinand de Habsburg pentru coroana Ungariei, (1526-1538), Transilvania a rămas în stăpânirea viageră a lui Ioan Zapolya. La moartea acestuia, situația juridică a Transilvaniei a fost clar precizată cu prilejul războiului otomano-austriac 1540-1547. Din anul 1541 Transilvania, Banatul și Partium au fost separate total de Ungaria, transformându-se din voievodat în principat autonom, sub suzeranitatea Imperiului otoman. Această stare de fapt a durat până în anul 1691, când, suzeranitatea otomană a fost înlocuită cu autoritatea habsburgică. Titlul de "Principat" a fost schimbat în 1765, an în care Transilvania a fost ridicată la rangul de Mare Ducat. Împărații habsburgi au purtat și titlul de principii/mari duci ai Transilvaniei până în anul 1780.

Se consideră, în general, că seria de emisiuni ale principatului începe cu monedele de aur bătute de Ioan Zapolya, după tratatul de la Oradea din 1538, în monetările de la Cluj și Sibiu. Aceste monede nu pot fi însă considerate ale principatului, la acea dată Transilvania nebeneficiind de acest statut. Așadar, emisiunile proprii ale principatului Transilvaniei au început în 1551 - cu monedele lui Ioan II Sigismund și au durat până în 1780, încheindu-se cu emisiunile Mariei Theresia. În Transilvania a funcționat un sistem monetar complicat, cu totul aparte, având, în mare, un caracter dublu. Pe de o parte, a fost păstrat vechiul sistem monetar feudal - prin emisiunile de ducăți, groși, dinari și oboli - iar pe de altă parte a fost introdusă baterea talerului, în sistemul valoric al Imperiului Habsburgic. În anumite perioade, în concordanță cu conjunctura politică, au fost emise și monede mărunte în sistemul monetar polonez. Prin baterea masivă a monedelor de argint și prin majoritatea nominalurilor emise, monetăria principatului a încercat să se încadreze în sistemul monetar al țărilor din Europa Centrală. În același timp, prin baterea, de preferință, a monedelor de aur și argint cu valoare ridicată, o caracteristică a emisiunilor principatului, acesta a încercat să facă față cerințelor dictate de Înalta Poartă. Unitatea monetară de aur a fost ducatul, emițându-se cu multipli săi. Dintre aceștia din urmă cele mai frecvente piese și, cu un rol economic real, au fost cele de 2, 4, 5 și 10 ducăți. Monedele de 12, 13, 25, 50 sau 100 de ducăți au avut un caracter de emisiune ocazională, nefiind puse niciodată în circulație. Acestea sunt monede-medalii destinate unor cadouri sau plății tributului. Conținutul de aur pur al acestor monede este foarte ridicat 980 ‰, echivalând cu 23 karate și 9 grăunțe. Un ducat cântărind 3,50 g., dintr-o marcă de aur se efectuau 69 de astfel de piese.

A doua grupă importantă de emisiuni o formau cele din argint: talerul cu submultipli - 1/2 gulden, gulden (1/2 taler) și multipli săi 1 1/2, 2, 3, 4 1/2 taleri. Titlul monedelor principatului era stabilit după legea monetară din Imperiul Habsburgic: Dieta de la Turda, din 1557, prevedea ca "valoarea banilor să fie la fel cu cea a monedelor împăratului roman".

Emiterea monedelor mărunte a stat mai puțin în atenția principilor. Credem că faptul reprezintă nu atât o lipsă de preocupare pentru emisiunile cu valoare scăzută, cât nerentabilitatea baterii lor. Aceasta în condițiile în care, pe de o parte, existența zăcămintelor de aur și argint permitea, cu prisosință, emiterea pieselor cu valoare ridicată, iar pe de altă parte, tributul către Poartă era obligatoriu a fi plătit numai în galbeni sau în altă monedă cu valoare superioară. În atari condiții, piața internă era asigurată cu monedă mărunță prin intrarea masivă a pieselor străine de acest fel. Dintre monedele mărunte ale principatului, cele mai frecvente au fost emise în sistem central european - oboli, dinari, groși lați, 3 kreuzer, 24 kreuzer; în sistem polonez - groși, 3 groși, iar în anumite perioade 1 1/2 groși și 6 groși. Sporadic au fost emise și monede divizionare din aramă - dinari și groși - precum și pfenigi minieri. Monede mărunte au fost bătute în cantități mai mari în timpul domniilor lui Gabriel Bathory, Ștefan Bocskay, Mihail Apafi (între 1672-1675) și, mai ales, Gabriel Bethlen. Atelierele monetare care au funcționat, unele cu interminente, în perioada principatului au fost cele din Cluj, Sibiu, Baia Mare, Brașov, Făgăraș, Alba Iulia, Sighișoara, Seica Mică, Bistrița, Aiud. Aceștia li s-au adăugat, în unele perioade, cele de la Kremnica și Kosice (Cehoslovacia) și Opole și Cieszcyn (Polonia).

Din punct de vedere tipologic emisiunile Transilvaniei prezintă o gamă foarte variată, dimensiunile mari ale pieselor permițând dezvoltarea unei iconografii diversificate. Astfel, întâlnim tipuri cu efigia emitentului, heraldice, religioase și epigrafice. Mărimea pastilei monetare a permis exprimarea liberă a măiestriei și fanteziei meșterilor gravori, care au transformat monedele principatului în adevărate obiecte de artă. Dacă emisiunile din secolul al XVI-lea poartă amprenta Renașterii târzii, începând cu monedele lui Gabriel Bethlen în monetăria transilvăneană se simte prezența artei barocului.

Reprezentarea efigiei principilor - în armură, în costum de curte sau de mare aparat - are un caracter naiv, ușor rigid. Portretele reflectă un oarecare orientalism, accentuat de reprezentarea coafurii. Armurile sunt executate cu mare acuratețe, prezentând un finisaj precis și foarte îngrijit. Măiestria de mari orfevrari a monetarilor se manifestă mai ales în redarea stemelor și blazoanelor, gravate cu deosebită forță, cu o precizie și siguranță remarcabile. Efectul artistic al emisiunilor transilvănene este accentuat de varietatea formelor pe care le îmbracă monedele: pătrate, rombice, hexagonale, octogonale, în formă de stea sau de semilună.

Această exuberantă activitate a monetăriei principatului a fost întreruptă în anul 1690. În urma ieșirii victorioase a Austriei din războiul cu otomanii, (1683-1699), la 4 decembrie 1691 Transilvania a trecut sub autoritate habsburgică. Statutul principatului în cadrul Imperiului prevedea subordonarea sa directă Împăratului, Transilvania beneficiind de o poziție aparte care îi confirma privilegiile. De la această dată activitatea proprie a monetăriei principatului încetează. Deși se mai bat monede cu stema Transilvaniei și cu titulatura de principii transilvani a împăraților, aceste piese nu mai fac parte din sistemul monetar transilvănean, înscriindu-se riguros în cel al imperiului. Din anul 1780, după moartea împărătesei Maria Theresia, monedele bătute în Transilvania nu s-au mai deosebit de cele bătute în restul imperiului decât prin sigla monetăriei.

În cele ce urmează prezentăm, în ordine cronologică, seria emisiunilor principatului Transilvaniei din cadrul colecției "Orghidan".

EMISIUNI MONETARE ALE PRINCIPATULUI TRANSILVANIEI DIN TIMPUL SUZERANITĂȚII OTOMANE

IOAN ZAPOLYA (1538-1540)

Emisiunile monetare ale lui Ioan Zapolya, așa cum am arătat, nu le putem considera ca aparținând principatului Transilvaniei. Le vom lua însă în discuție, deoarece, în literatura de specialitate, monedele sale bătute după 1538, la Cluj și la Sibiu, sunt prinse la emisiunile principatului.

Emisiunile lui Ioan Zapolya sunt tipice sistemului monetar medieval - ducați de aur, dinari și oboli din argint. Activitatea sa monetară a cunoscut trei perioade: 1526-1530; 1530-1533; 1537-1540. Perioada care ne interesează este ultima - 1537-1540.

Din anul 1537 Ioan Zapolya introduce pe aversul monedelor sale timbrarea scutului cu o coroană deschisă - atât pe ducat (CHN-327), cât și pe dinar (CHN-335). Ducatii săi imită în totalitate pe cei maghiari, înscriindu-se în tipurile religioase și heraldice. Dacă ducatii lui Ioan Zapolya, emiși în această perioadă, sunt bine cunoscuți, nu același lucru se întâmplă cu dinarii săi care, fiind emiși în cantitate mică, sunt mai rari. Emisiunile de dinari din ultima perioadă sunt direct legate de înțelegerea din 1536 dintre Ioan Zapolya și ducele Bavariei, Wilhelm. Acesta din urmă, interesat în valorificarea minelor din Transilvania, a trimis aici specialiști și, potrivit înțelegerii încheiate, a început exploatarea minelor. Emisiunile de dinari din anii 1537, 1538 și, posibil, 1540, purtând sigla "C-G" (Cluj - Georg Weinmeister), poartă amprenta activității acestor specialiști bavarezi.

Situația de pe piața monetară a Transilvaniei ne este sugerată de trei documente din această epocă: tratatul de pace de la Oradea din 24 februarie 1538, o scrisoare a regelui Ioan Zapolya către sibieni din 16 septembrie 1538, precum și cererile delegației din Tg. Mureș adresate lui Zapolya la începutul anului 1540. Astfel, punctul 37 al tratatului dintre Ioan Zapolya și Ferdinand de Habsburg interzicea orice fel de emisiune monetară în afara celei oficiale a celor doi regi; în scrisoarea sa din 1538 Ioan Zapolya cerea sibienilor să primească darea cămării nu numai în monedă regală, ci și în monedă măruntă germană; delegația orașenilor din Tg. Mureș se plânge regelui că acesta n-a bătut de mult timp monedă (măruntă), în circulație existând bani puțini, iar comerțul neputându-se dezvolta.

Deci, în acea epocă tulbură, încă neclară pentru statutul Transilvaniei, situația economică a cunoscut o perioadă de dificultate. Nu se emisese monedă măruntă în mod curent și într-o cantitate satisfăcătoare, fapt ce a permis, pe de o parte, apariția emisiunilor clandestine, a falsurilor. Pe de altă parte, pe piața internă, alături de emisiunile lui Zapolya, circulau în mod oficial atât dinarii maghiari ai lui Ferdinand, cât și moneda măruntă germană.

În colecția "Orghidan", din piesele emise de Ioan Zapolya între 1538-1540, deținem doar o singură piesă, rară, un ducat de tip religios, emis în 1540 la Cluj.

1. Ducat, 1540

Av. IOANNES ★ D ★ G - R ★ HVNGARIE ★

Madona cu coroană, cu pruncul pe brațul drept, stând pe o semilună. Dedesubt, despărțind legenda, blazonul familiei Zapolya: lup în două labe, în profil spre stânga, ieșind din trei movile.

Rv. S ★ LADISLAVS - REX ★ 1540

Sfântul Ladislau cu armură și coroană, în picioare, frontal, în mână dreaptă ține halebardă, în stânga globul cruciger. În dreapta sigla F, dedesubt un castel, în stânga sigla G, dedesubt un inorog. (Fratr Georgius Martinuzzi; Cluj - blazonul familiei Martinuzzi).

Cluj; AV; 3,50 g.; D=22 mm, inv.O.942. Rară. Pl. I.

MBR = 27 var.; Resch = 32 var.; Huszár = 871

IOAN II SIGISMUND (1541-1551; 1556-1559-1571)

La moartea lui Ioan Zapolya, în iulie 1540, sultanul a acordat tronul Ungariei fiului minor al acestuia, Ioan Sigismund, sub regenta mamei sale, regina Izabella. Dar, moartea lui Zapolya a deschis succesiunea la tronul Ungariei care, potrivit tratatului de la Oradea, revenea lui Ferdinand. La 29 august 1541, Ungaria Centrală a fost ocupată de otomani și transformată în pașalâc. Ioan II Sigismund a devenit principe al Transilvaniei. Conducătorul real al principatului a fost însă, până în 1551, episcopul de Oradea, Gheorghe Martinuzzi. La sfatul acestuia, la 21 iulie 1551, Izabella și Ioan II Sigismund au cedat Transilvania lui Ferdinand de Habsburg, în schimbul ducatelor de Oppeln, Ratibor și Zips. Stăpânirea lui Ferdinand asupra principatului durează până în 1556, timp în care toate eforturile direcționate în vederea recunoașterii sale de către Poartă au eșuat. Represaliile sultanului au fost dure, mai ales pentru Transilvania. La 26 iulie 1552 Banatul, Timișoara și o parte din Crișana au fost ocupate și transformate în pașalâc. Nemulțumirile față de stăpânirea austriacă au condus la rechemarea Izabellei și a lui Ioan II Sigismund de către Dieta Transilvaniei din

1556. Până la moartea mamei sale, în 1559, Ioan II Sigismund a domnit împreună cu aceasta, după care a luat singur conducerea principatului, până în 1571.

Activitatea monetărilor din Transilvania a fost întreruptă în tulburii ani dintre 1540-1551. Ea a fost reluată în 1551, moment din care încep emisiunile propriu-zise ale principatului. Prima monedă bătută cu acest prilej a fost dinarul lui Ioan II Sigismund, ce poartă sigla monetăriei din Baia Mare. Datorită evenimentelor survenite ulterior, șirul emisiunilor sale a fost întrerupt până în 1556. În acest interval de timp - 1551-1556 - atelierele de la Sibiu și Baia Mare au bătut monede pentru Ferdinand I - ducăți, taleri și dinari. În anul 1552 au fost emiși pentru prima oară în Transilvania taleri. Atelierul de la Sibiu a bătut valori de 1/4, 1/2, 2/3, 1, 1 1/2 și 2 taleri, (de fapt plăcuțe unifacies, pătrate, dreptunghiulare, octogonale, cu valorile respective).

Din anul 1556 Ioan II Sigismund și-a reluat activitatea monetară. Cu toate că nici Ferdinand I și nici Maxiliam II nu i-au recunoscut titlul de rege al Ungariei, acesta apare totuși pe toate monedele sale. Emisiunile principelui se împart în două categorii: prima - monede bătute împreună cu regina Izabella (1556-1559) și a doua - monede bătute de unul singur (1560-1571). Ca piese mai rare, a emis monede de 10 ducăți unifacies, în 1562 și 1565, oboli de aur, în 1562 și 1569 și, taleri unifacies "de campanie" (Feldtaler) în 1562 și "de necesitate" (Nottaler), în 1565, 1566 și 1568, în timpul războaielor otomano-austriece. După moartea sa, 14 martie 1571, au fost bătute emisiuni postume purtând anul 1572.

În rândul celor 16 monede emise de Ioan II Sigismund prezente în colecția de față, se păstrează un taler unifacies "de campanie", rar, emis în 1562, cu o legendă-iscricție inedită, catalogat la numărul 8.

2. Dinar, 1557

Av. IOHAN • SECVN • D • G • R • VNG ☼ 1557 ☼

Scutul Ungariei, scartelat. În câmpuri: 1. barele maghiare; 2. cruce dublă; 3. capete de panteră; 4. leu. În centru - blazonul familiei Zapolya.

Rv. PATRONA ☼ ☼ VNGARIE

Madona cu coroană, cu pruncul pe brațul drept, în stânga cu globul cruciger, stând pe semilună. În părți sigla N - P.
Baia Mare; AR; 0,43 g.; D=14 mm.; inv.O.5656. Pl. I.
MBR = 135 var.; Resch = 41 var.

3. Dinar, 1557

Similar nr. 2.

Baia Mare; AR; 0,37 gr, D=13,5 mm.; inv.O.5655
MBR = 135 var.; Resch = 41 var.

4. Ducat, 1558

Av. IOHAN ☼ SIGISM - ☼ R ☼ VNG: S: F • V ☼

Madona cu pruncul, stând pe semilună. Dedesubt, împărțind legenda, stema Băii Mari - două ciocănele.

Rv. YSABE ☼ D ☼ G ☼ REG ☼ VNGA ☼ 1558 ☼

Scut lat și drept, scartelat, în câmpuri: 1. scartelat: lup Zapolya, cruce dublă, barele maghiare, inorog; 2. vulturul polon; 3. șarpele milanez; 4. măștile dalmate. Scutul este timbrat de o coroană deschisă, cu 5 fleuroane.

Baia Mare; AV; 3,40 g.; D=21 mm.; inv.O.943. Pl. I.
MBR = 145; Resch = 47

5. Ducat, 1558

Av. Similar nr. 4.

Rv. Similar nr. 4, dar R ☼ EG ☼

Baia Mare; AV; 3,43 g.; D=22 mm.; inv.O.944
MBR = 147; Resch = 49

6. Ducat, 1561

Av. IO ☼ SEC ☼ D ☼ G ☼ ELE ☼ REX ☼ VN ☼

1 • 5 • 6 • 1 ☼

Scut similar nr.4 revers.

Rv. ☼ PATRONA ☼ - ☼ VNGARIE ☼

Madona ca la nr. 4 avers.

Baia Mare; AV; 3,54 g.; D=22 mm, inv.O.945. Pl. I.
MBR = 178; Resch = 7

7. Taler de campanie, unifacies, 1562 (Feldtaler)

În câmp scut multiplu stilizat, timbrat de un cartuș cu legenda: • I • E • R • V • (Johannes electus rex Ungariae). În scut blazonul familiei Zapolya: lup șezând pe două labe, din profil spre dreapta, iese din trei movile. În spatele capului o stea cu șase raze, în față, o semilună. De o parte și de alta a corpului, milesimul 15 - 6Z

Monetărie necunoscută; AR; 29,43 g.; D=41 mm.; inv. O.2827. Rară. Pl. I.
MBR = 192; Resch = 22

8. Taler de campanie, unifacies, 1562

Similar nr. 7, dar legenda din cartuș • I • S • R • V •

Monetărie necunoscută; AR; 24,30 g.; D=36 mm.; inv. O.2833; Rară, legendă inedită. Pl. I.

MBR = nu apare cu această legendă, dar la nr.196, apare legenda obișnuită I • E • R • V •, cu mențiunea eronată că în catalogul lui Resch piesa lipsește. S-ar putea să fie vorba de o greșală de tipar și legenda să fie ca pe piesa noastră • I • S • R • V • și atunci, într-adevăr, în catalogul Resch lipsește; Resch = nu apare.

9. 10 Ducăți, unifacies, 1565

Similar nr. 8, dar legenda IO • SE REX • VN • iar milesimul 1 • 5 - 6 • 5

Monetărie necunoscută; AV; 35,06 g.; D=42,5 mm.; inv. O.946. Foarte rară. Pl. I.
MBR = 212; Resch = 33

10. Taler de necesitate, unifacies, 1565, (Nottaler)

Similar nr. 9, dar fără punct după VN și 15-65

Monetărie necunoscută; AR; 28,71 g.; D=35 mm.; inv.
O.2826. Pl. I.
MBR = 222; Resch = 42

11. Taler de necesitate, unifacies, 1565

Similar nr. 10.

Monetărie necunoscută; AR; 28,60 g.; D=42 mm.;
inv.O.2828
MBR = 222; Resch = 42

12. Taler de necesitate, unifacies, 1565

Similar nr. 11, dar milesimul 1 • 5 • - 6 • 5

Primul 5 atinge labela din față ale lupului, iar coada acestuia
atinge punctul dintre 6 și 5.

Monetărie necunoscută; AR; 28,40 g.; D=40,5 mm.; inv.
O.2830. Pl. I.
MBR = 231; Resch = 51

13. Taler de necesitate, unifacies, 1565

Ca piesa de 10 ducăți de la nr. 9.

Monetărie necunoscută; AR; 28,42 g.; D=40 mm.;
inv.O.5657
MBR = 232; Resch = 52

14. Taler de necesitate, unifacies, 1565

Similar nr. 13. La litera "V" apare o liniuță transversală: V;
milesimul • 15 - 6 • 5

Monetărie necunoscută; AR; 21,86 g.; D=40 mm.; inv.
O.2831.
MBR = 233; Resch = 53

15. Taler de necesitate, unifacies, 1565

Similar nr. 14, dar milesimul 1 • 5 • - 6 • 5 •

Monetărie necunoscută; AR; 28,87 g.; D=41,5 mm.; inv.
O.2832. Pl. I.
MBR = 234 var.; Resch = 54 var.

16. Taler de necesitate, unifacies, 1565

Similar nr. 15, dar IO • SE • R • V • și 15-65

Monetărie necunoscută; AR; 29,26 g.; D=40 mm.; inv.
O.2829. Pl. I.
MBR = 235 var.; Resch = 55 var.

17. Ducat, 1572, emisiune postumă

Av. IO • SECUR • D • G • ELE • REX • VN
• 157Z •
Scut similar nr.4.

Rv. • PATRONA • - • VNGARIE •
Madona ca la nr.4, dar dedesubt stema Sibiului - două săbii
încrucișate
Sibiu; AV; 3,44 g.; D=22 mm.; inv.O.947. Pl. I.
MBR = 274; Resch = 95

ȘTEFAN BATHORY (1571-1575;1575-1586)

După moartea lui Ioan II Sigismund, Poarta a încălcat clauzele tratatului din 1566 și, la 27 aprilie 1571, a obligat Dieta Transilvaniei să-l aleagă ca principe pe Ștefan Bathory. Între 1571-1575 acesta a domnit cu titlul de voievod. În această perioadă a reușit, cu ajutor otoman, să învingă partida imperială din Transilvania și să-și consolideze domnia. Prețul plătit Porții pentru ajutorul acordat a fost mărirea tributului de la 10.000 de florini la 15.000. Ridicând autoritatea principatului și întărindu-i prestigiul, Ștefan Bathory a putut influența Seimul polonez în vederea alegerii sale ca rege al Poloniei. Prin căsătoria sa cu regina Ana, la 14 decembrie 1575, a realizat o uniune personală transilvano-polonă, luând și titlul de principe al Transilvaniei.

Emisiunile sale monetare pentru Transilvania datează din perioada 1571-1575 și sunt alcătuite exclusiv din piese de un ducat. Aceștia au fost bătuti în monetăria de la Sibiu și păstrează tipul clasic religios al florinului maghiar.

Ca rege al Poloniei, Ștefan Bathory a bătut monedă și în monetăria de la Baia Mare. Orașul, împreună cu atelierul monetar de aici, au fost în stăpânirea lui Ferdinand I încă din timpul lui Ioan II Sigismund. În anul 1585, în urma unei convenții de schimb de teritorii intervenite între Maximilian II și Ștefan Bathory, orașul Baia Mare ajunge sub autoritatea acestuia din urmă. În baza acestei convenții, Ștefan Bathory a bătut în atelierul de aici, între anii 1585-1586, ducăți și taleri. Ducății sunt de tipul florinului maghiar, dar poartă titulatura de rege al Poloniei a lui Ștefan Bathory. Talerii poartă efigia sa și titulatura de rege al Poloniei, mare duce al Lituaniei, Rusiei, Prusiei, Livoniei și principe al Transilvaniei. Ambele tipuri de emisiuni au sigla monetăriei - "N-B".

După moartea lui Ștefan Bathory, monetăria a trecut în stăpânirea nepotului acestuia, Sigismund Bathory.

Ducății emiși de Ștefan Bathory pentru Transilvania sunt rari. În colecția "Orghidan" se află un singur exemplar, emis în 1573.

18. Ducat, 1573

Av. • MON • TR • AN • S • IL • S • B • D
• S •

Sf.Ladislau cu armură și coroană, în picioare, frontal. În
mâna dreaptă ține o halebardă, în stânga globul cruciger. În
părți milesimul 15 - 73

CHRISTOFOR BATHORY (1576-1581)

După încoronarea lui Ștefan Bathory ca rege al Poloniei, principatul Transilvaniei a fost cărmuit de fratele acestuia, Cristofor, cu titlul de voievod.

Emisiunile sale monetare se înscriu în tipurile religioase și heraldice. Piese de 4, 5 și 10 ducati, precum și talerii unifacies de necesitate sunt rare. În colecția "Orghidan" se păstrează un taler de necesitate, emis în anul 1580, de o mare raritate. Piesa este catalogată la numărul 22.

Soția lui Cristofor Bathory, Elisabeta Bocskay, a emis în anul 1577 o serie de monede de o raritate excepțională: piese de 2, 3, 5 și 10 ducati, precum și taleri. Din păcate, colecția de față nu deține emisiunile principesei.

19. 10 Ducati, 1577

Av. CHR ✠ BATH ✠ DE ✠ SOM ✠ VAIVODA

✠ TRANSILVA ✠ ET ✠ SIC ✠ COMES ✠ Z ✠

Scut stilizat, timbrat de o coroană mică și susținut de două Genii înaripate, cu stema familiei Bathory: (trei colți de lup suprapuși, spre dreapta).

Rv. ANNO ✠ DOMINI ✠ MILESIMO :

QVINGENTESIMO ✠ SEPTVAG ✠ SEPTIMO ✠ vrej cu frunze ✠

În câmp legendă pe trei rânduri: / ✠ VIRTVS / ✠ V • N • I • T • A • ✠ / ✠ VALET ✠ /. Deasupra și dedesubt, tulpină cu flori și frunze.

Monetărie necunoscută; AV; 38,40 g.; D=41mm.; inv.O.949. Foarte rară. Pl. I.

MR = 2; Resch = 295

20. Ducat, 1577

Av. ✠ MON ✠ TRAN - S - IL : C ✠ B ✠ D : S

Sf.Ladislau cu armură, în picioare. În dreapta ține halebardă, în stânga globul cruciger. De o parte și de alta a sa, milesimul: 15 - 77

Rv. ✠ PATRONA ✠ - ✠ VNGARIE ✠

Maria cu pruncul, stând pe semilună. Dedesubt, scutul Sibiului: două săbii încrucișate.

Sibiu; AV; 3,54 g.; D=22,5 mm.; inv.O.950. Pl. I.

MBR = 9; Resch = 302

21. Dinar de aur, (1/4 ducat), 1579

Av. CH ✠ B ✠ D ✠ S ✠ V ✠ TRANS ✠ 1579 ✠

Scut scartelat al Ungariei, în centru cu blazonul Bathory.

Rv. ✠ PATRONA ✠ ✠ VNGARIE ✠

Maria cu pruncul, stând pe tron. În părți sigla și stema Sibiului: C / ✠

Sibiu; AV; 0,85 g.; D=15 mm.; inv.O.951. Rară.Pl. I.

MBR = 311; Resch = 18

22. Taler de necesitate, unifacies, 1580

În câmp scut multiplu, stilizat, timbrat de o banderolă cu legenda: ✠ C ✠ B ✠ D ✠ S ✠ În părțile scutului - capetele banderolei, cu milesimul: 15-80 În câmpul scutului, blazonul Bathory, cu colții spre dreapta.

Monetărie necunoscută; AR; 25,90 g.; D=40 mm.; inv. O.2834. Rară. Pl. I.

MBR = 315; Resch = 24

23. Taler de necesitate, unifacies, 1580

Scut mare stilizat, având în câmp doi îngeri care țin blazonul Bathory, pe fond granulat. În scut - cei trei colți de lup. Colțul de sus stă orizontal. Blazonul este timbrat de un cartuș cu fond granulat, cu milesimul: 1580 Între cele două capete de înger, în partea superioară a scutului mare, legenda: : C :

B : D : S : (Cristophorus Bathory de Samlyo)

Monetărie necunoscută; AR; 28,72 g.; D=40,5 mm.; inv. O.2835. Pl. I.

MBR = 316; Resch = 21

SIGISMUND BATHORY (1581-1597;1598-1599; 1601-1602)

Nepot al lui Ștefan Bathory și fiul lui Cristofor, Sigismund Bathory îi urmează la tron acestuia din urmă, sub regența mamei sale. Fire nehotărâtă, slabă și influențabilă, a urmărit în permanență planuri disproportionale față de mijloacele de care dispunea. A aderat la Liga Creștină inițiată de împăratul romano-german, încheind un tratat cu imperialii în februarie 1594. Făurind

planuri de dominație asupra Țării Românești și Moldovei, a încheiat, în 1595, tratate bilaterale cu Mihai Viteazul și Ștefan Răzvan, prin care a dorit să-și impună autoritatea în respectivele țări. Incapacitatea sa de cârmuire l-a împins la renunțarea, în mai multe rânduri, la tronul principatului. În final, prin Convenția de la Cluj din 29 iunie 1602, a cedat Transilvania împăratului Rudolf al II-lea în schimbul ducatelor de Oppeln și Ratibor.

Emisiunile monetare ale lui Sigismund Bathory au fost numeroase și diversificate. În timpul domniei sale au fost bătute în Transilvania primele monede purtând efigia principelui. Întâia piesă pe care apare această reprezentare este nominalul de 2 taleri, pătrat (talerklippe), bătut în 1589.

Urmărind seria talerilor emiși până la sfârșitul domniei, descoperim o adevărată galerie de portrete a principelui. Atitudinea acestuia este oficială, ușor rigidă: bust cuirasat, din profil, cu mână dreaptă ținând buzduganul sau sceptrul pe umăr, cu mâna stângă mănărul sabiei. În perioada 1589-1592 bustul este zvelt, principele tânăr, în armură compactă și cu coif cu pană. Armura este ornamentată cu o bogată rețea florală. Între 1592-1598 portretul se modifică: principele este mai în vârstă, cu mustață, bustul voluminos, capul descoperit, pieptănat cu un moț pe frunte. Armura este formată din coaste și cu apărătoare de coapse din plăci. Detaliile armurii sunt redată cu multă precizie și lucrate foarte îngrijit. Reprezentarea pe monede a efigiei princiare în atitudinea menționată s-a perpetuat și pe emisiunile celorlalți principii ai Transilvaniei.

Datorită eforturilor militare, necesitatea de monedă a crescut în timpul domniei lui Sigismund Bathory. Astfel, în anumite perioade, principele a emis și monede mărunte. Acestea au fost bătute în sistem polonez - șilingi (din 1584) și tripli groși (din 1594). Relațiile strânse cu Polonia, din ultimele două decenii ale secolului, au făcut ca pe piața Transilvaniei să reapară, masiv, moneda poloneză - mai ales piesele de trei groși. Calitatea superioară a acestora a făcut ca moneda să fie acceptată cu încredere de către populație.

Ca urmare a tratatelor din 1595, Sigismund Bathory și-a arogat și titlul de principe al Moldovei și Valahiei Transalpine, titlu pe care și l-a înscris și pe monede: din 1596 pe piesele de trei groși, din 1597 pe taleri, iar din 1598 pe ducați. În urma semnării tratatului cu habsburgii - prin care ceda Transilvania în schimbul titlului de principe al Imperiului și al posesiunii unuia dintre cele două ducate sileziene: Oppeln și Ratibor - pe ducații lui Sigismund Bathory, emiși în 1598, apare acvila bicefală imperială.

Printre monedele lui Sigismund Bathory aflate în colecția "Orghidan" se numără mai multe piese care atrag atenția în mod deosebit. În primul rând numeroasele monede, atât din aur cât și din argint, care prezintă variante inedite de prescurtări ale legendelor față de cele prezentate în catalogul lui A. Resch sau în Monede și Bancnote Românești. Urmează apoi o serie de piese care suscită un interes special. Dintre monedele de aur - ducatul cu anul de emitere 1585. Execuția grosieră, hibe de la literele legendei, forma de prescurtare a acesteia, precum și amplasarea semnelor despărțitoare de la legenda de pe revers (neîntâlnite în cataloagele Resch și MBR), ne fac să considerăm moneda un fals de epocă; (apare catalogat la nr.26). Dintre piesele de argint, talerii bătuți în anul 1589 se numără printre emisiunile rare ale lui Sigismund Bathory. (catalog nr. 33-36). În șirul emisiunilor principelui, colecția "Orghidan" deține și o galvanoplastie din argint - copie după moneda rară de 10 ducați emisă în 1598. (catalog nr.109).

24. Ducat, 1583

Av. MON ★ TRAN - IL - SIGI ★ B ★ D ★ S

Sf.Ladislau cu armură și cu coroană, în picioare, ține în dreapta halebardă, în stânga globul cruciger. În părți milesimul 15-83.

Rv. ⬢ PATRONA ⬢ - ⬢ VNGARIE ⬢

Madona cu pruncul, stând pe semilună. Dedesubt, stema încoronată a Sibiului: ✕
Sibiu; AV; 3,41 g.; D=22 mm.; inv.O.952. Pl. I.
MBR = 337 var.; Resch = 9 var.

25. Ducat, 1585

Av. MON • TRAN - IL - SIGI : B : D : S •

Similar nr. 24, dar cu milesimul 15 - 85

Rv. PATRONA ⬢ - VNGARIE ⬢ ⬢

Similar nr. 24.

Sibiu; AV; 3,53 g.; D=22 mm.; inv.O.954. Pl. I.

MBR = 344; Resch = 16

26. Ducat, 1585

Av. MONE : TRA - IL - SIGI • B • D • S

Similar nr. 25.

Rv. PATRONA ⬢ - ⬢ VNGARIE :

Similar nr. 25, dar stema Sibiului fără coroană.

Sibiu; AV; 3,44 g.; D=21 mm.; inv.O.953. Execuție grosieră; fals de epocă. Pl. I.

MBR = nu este; Resch = nu este

27. Ducat, 1586

Av. MONE • TRAN - IL - SIGI • B • D • S

Similar nr.25.

Rv. ⬢ PATRONA - VNGARIE ⬢

Similar nr. 25, dar săbiile Sibiului timbrate de o coroană.

Sibiu; AV; 3,53 g.; D=22 mm.; inv.O.955. Pl. I.

MBR = 345 var.; Resch = 17 var.

28. Ducat, 1586

Av. Similar nr.27, dar TRA și două puncte după D :

Rv. PATRONA ⬢ - VNGARIE ⬢

Similar nr. 27, dar săbiile fără coroană.

Sibiu; AV; 3,37 g.; D=21,5 mm.; inv.O.956

MBR = 348; Resch = 20

29. Ducat, 1588

Similar nr. 28, dar cu milesimul 15-88

Sibiu; AV; 3,51 g.; D=22 mm.; inv.O.957. Pl. I.

MBR = 355; Resch = 27

30. Ducat, 1588

Similar nr. 29.

Sibiu; AV; 3,49 g.; D=22 mm.; inv.O.958

MBR = 355; Resch = 27

31. Ducat, 1589

Av. Similar nr. 28, dar cu 15 - 89

Rv. PATRONA ☛ - ☛ VNGARIE ☛

Similar nr. 28 dar stema Sibiului este încoronată .

Sibiu; AV; 3,54 g.; D=23 mm.; inv.O.959. Pl. I.

MBR = 358 var.; Resch = 30 var.

32. Ducat, 1589

Av. MONE • TRA - IL - SIGI • B • D : S

Sf.Ladislau cu armură și coroană, în picioare. În părți milesimul 15-89

Rv. • PATRONA ☛ - VNGARIE ☛

Similar nr. 31.

Sibiu; AV; 3,50 g.; D=23 mm.; inv.960. Pl. II.

MBR = 358 var.; Resch = 37 var.

33. Taler, 1589

Av. • SIGISMVNDVS • - • BATHORI •

(legenda începe din spatele bustului)

Bust cuirasat, spre dreapta. În mâna stângă ține ghioaga, în dreapta mânerul sabiei. Vârful buzduganului între I și G

Rv. PRINCEPS • TRANSSEYLVANIAE • 1589 ☛

Scutul Bathory, susținut de doi îngeri, timbrat de pălărie princiară. Colții de lup spre stânga. Măinile îngerilor vizibile deasupra scutului.

Baia Mare; AR; 28,79 g.; D=40/39 mm.; inv.O.288; Rară. Pl. II.

MBR = 364 var.; Resch = 36 var.

34. Taler, 1589

Av. ☛ SIGISMVNDUS • - ☛ BATHORI

Bust spre stânga, cu capul mare. Vârful buzduganului între V și S

Rv. Similar nr. 33, dar un punct după milesim.

1589 • Cifra 5 din milesim, atinge capul îngerului. Defect de ștanță la primul P din PRINCEPS

Baia Mare; AR; 28,65 g.; D=40 mm.; inv.O.2859; Rară. Pl. II.

MBR = 366; Resch = 38

35. Taler, 1589

Av. • SIGISMVNDVS ☛ - • BATHORI •

Bustul suplu, capul mai mic.

Rv. Similar nr. 33, dar cu rozetă după milesim

1589 ☛

Baia Mare; AR; 28,18 g.; D=40 mm.; inv.O.2868; Rară. Pl. II.

MBR = 371; Resch = 42.

36. Taler, 1589

Av. ☛ SIGISMVNDVS ☛ - • BATHORI

Bust similar nr. 35.

Rv. Similar nr. 33.

Baia Mare; AR; 27,41 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2874; Rară. Pl. II.

MBR = 373; Resch = 44

37. Taler, 1590

Av. ☛ SIGISMVNDVS • - • BATHORI •

Similar nr. 36, dar vârful buzduganului în dreptul literei V.

Rv. Similar nr. 36, dar 1590 ☛

Baia Mare; AR; 28,58 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2841. Pl. II.

MBR = 383; Resch = 54

38. Taler, 1590

Similar nr. 37.

Baia Mare; AR; 28,53 g.; D=40 mm.; inv.O.2892

MBR = 383; Resch = 54

39. Taler, 1590

Similar nr. 38.

Baia Mare; AR; 28,26 g.; D=40 mm.; inv.O.3869.

MBR = 383; Resch = 54

40. Taler, 1590

Av. Similar nr. 37.

Rv. Similar nr. 37, dar 1590 ☛

Baia Mare; AR; 28,50 g.; D=40,5 mm, inv.O.2864.Pl.II.

MBR = 385; Resch = 56

41. Taler, 1590

Av. Similar nr.35, dar vârful buzduganului în dreptul literei S.

Rv. Similar nr. 40.

Baia Mare; AR; 28,20 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2877

MBR = 397; Resch = 68

42. Ducat, 1591

Av. MONE : TRA • - IL • - • SIGI • B • D • S

Sf.Ladislau în picioare, cu armură și cu coroană. În dreapta halebardă, în stânga globul cruciger. În părți milesimul 15-91

Rv. ☛ PATRONA - VNGARIE ☛

Madona cu pruncul, stând pe semilună. Dedesubt, stema Sibiului încoronată.

Sibiu; AV; 3,43 g.; D=23 mm.; inv.O.961. Pl.II. .

MBR = 404, var.; Resch = 73 var.

43. Ducat, 1591

Av. : SIGISMVND • - BATHORI ☛~

Madona cu pruncul, stând pe semilună. Dedesubt, împărțind legenda, scutul Bathory, cu colții spre stânga.

Rv. • PRINCEPS • - • TRANSSYLV •

Sf. Ladislau în picioare, cu coroană și armură. În dreapta, globul cruciger, în stânga halebardă. În părți, milesimul 15-91.

Baia Mare; AV; 3,46 g.; D=22 mm.; inv.O.962. Pl.II.

MBR = 405; Resch = 74

44. Taler, 1591

Av. ✠ SIGISMVNDVS • - • BATHORI ✠

Bust similar nr. 41. Armura este ornamentată cu dungi decorate cu arabescuri punctate. Vârful buzduganului între D și V

Rv. Similar nr. 41, dar 1591 ✠

Baia Mare; AR; 28,50 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2839. Pl. II.

MBR = 408; Resch = 76

45. Taler, 1591

Av. Similar nr. 44, dar • BATHORI •; vârful buzduganului în dreptul literei D; vârful cotului între S și I.

Rv. Similar nr. 44.

Baia Mare; AR; 28,11 g.; D=40/39 mm.; inv.O.2873. Pl. II.

MBR = 411 var.; Resch = 79 var.

46. Taler, 1591

Av. Similar nr. 45. Vârful buzduganului între V și S

Rv. Similar nr. 45.

Baia Mare; AR; 29,42 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2875. Pl. III.

MBR = 411 var.; Resch = 79 var.

47. Taler, 1591

Av. Similar nr. 44, dar vârful buzduganului în dreptul literei V. Trei linii fine traversează ștanța de-a curmezișul: de la N la H, de la M la R și de la I la ultimul punct.

Rv. Similar nr.45

Baia Mare; AR; 29,25 g.; D=41 mm.; inv.O.2853

MBR = 414; Resch = 82;

48. Taler, 1591

Similar nr. 47.

Baia Mare; AR; 27,25 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2882. Marginea ușor ciobită.

MBR = 414; Resch = 82

49. Taler, 1591

Av. ✠ SIGISMVAJVS • - • BATHOHI •

Bustul similar nr. 48.

Rv. PRINGEPS • IRANSSYLVANIA • 1591 • ✠

Blazonul ca la nr.48.

Baia Mare; AE argintat; 25,95 g.; D=40 mm.; inv.O.2872.

Execuție stângace, grosieră. Fals de epocă. Pl. III.

MBR = nu este; Resch = nu este

50. Siling, (solidus), 1591

Av. SIGISMVN • PRINC • TRANS

Blazonul Bathory, timbrat de o coroană princiară. Colții spre stânga.

Rv. SOLIDVS • REGNI • TRANSI •

Cifru \$, timbrat de coroană princiară. În părți, milesimul 15-91

Monetărie necunoscută; AE; 1 g.; D=17 mm.; inv.O.5658

MBR = 424; Resch = 92

51. Ducat, 1592

Av. SIGISMVND ✠ - ✠ BATHORI ✠

Madona cu pruncul, stând pe semilună. Dedesubt, blazonul Bathory, cu colții spre dreapta.

Rv. SLADIS ✠ - ✠ - ✠ LAVS ✠ REX

Sf.Ladislau, cu armură și coroană. În mâna stângă ține halebarda, în dreapta globul cruciger. În părți, milesimul 15-92

Baia Mare; AV; 3,46 g.; D=23 mm.; inv.O.963. Pl. II.

MBR = 428; Resch = 95

52. Ducat, 1592

Similar nr. 51.

Baia Mare; AV; 3,43 g.; D=22,5 mm.; inv.O.964

MBR = 428; Resch = 95

53. Taler, 1592

Av. ✠ SIGISMVNDVS • - • BATHORI •

Bustul principelui, suplu, tineresc, capul mic. Armura striată în lung. Vârful buzduganului în dreptul literei D

Rv. PRINCEPS • TRANSSYLVANIAE • 1592 ✠

Scut cu blazonul Bathory, susținut lateral de doi îngeri. Între colțul de sus și cel din mijloc trei puncte. Ștanța prezintă o fisură care trece prin colțul de jos și prin îngerul din dreapta, până la N. De asemenea, o linie punctată de la A la V din TRANSSILVANYAE.

Baia Mare; AR; 27,27 g.; D=40 mm.; inv.O.2867. Pl.III.

MBR = 436; Resch = 102

54. Taler, 1592

Similar nr.53.

Baia Mare; AR; 29,05 g.; D=40 mm.; inv.O.2845

MBR = 436; Resch = 102.

55. Taler, 1592

Av. Ca nr.53, dar ✠ SIGISMVNDVS • iar vârful buzduganului în dreptul literei V.

Rv. PRINCEPS ✠ TRANSSYLVANIAE • 1592 ✠

Similar nr.53, dar două puncte sub colțul de sus.

Baia Mare; AR; 28,18 g.; D=40 mm.; inv.O.2850. Pl.III.

MBR = 437; Resch = 103

56. Taler, 1592

Av. SIGISMVNDVS - BATHORI

(legenda începe din fața bustului)

Bust robust spre dreapta. Capul mare, cu mustață și favoriți, pieptănat cu așa-numita frizură "rac". Armura cu coaste și cu guler larg. Umerarul împodobit cu flori. Vârful buzduganului în dreptul literei R.

Rv. Similar nr. 55, dar PRINCEPS și 15

9Z Sub cifra 2 și sub rozata următoare - se vede câte un I roman.

Baia Mare; AR; 28,28 gr; D=40 mm.; inv.O.2888. Pl.III.

MBR = 444; Resch = 110

57. Taler, 1592

Similar nr.56.

Baia Mare; AR; 29,28 g.; D=40 mm.; inv.O.2881

MBR = 444; Resch = 110

58. Taler, 1592

Av. Similar nr. 56, dar SIGISMVNDVS

Armura cu o bandă ornamentată în lungul pieptului și sub guler. Vârful buzduganului în dreptul literei O.

Rv. Similar nr. 56, dar 15 9Z

Baia Mare; AR; 28,38 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2860. Patină închisă. Pl.III.

MBR = 446; Resch = 112

59. Taler, 1592

Av. SIGISMVNDVS - BATHORI

Similar nr.58, dar vârful buzduganului între O și R.

Rv. Similar nr.58.

Baia Mare; AR; 27,93 g.; D=40 mm.; inv.O.2880. Pl.III.

MBR = 448; Resch = 114

60. Taler, 1592

Similar nr. 59.

Baia Mare; AR; 28,67 g.; D=40 mm.; inv.O.2858

MBR = 448; Resch = 114

61. Taler, 1592

Av. SIGISMVNDVS - BATHORI

Similar nr.60.

Rv. Similar nr.60

Baia Mare; AR; 29,11 g.; D=40 mm.; inv.O.2857. Pl.III.

MBR = 450; Resch = 116

62. Taler, 1592

Similar nr. 61.

Baia Mare; AR; 29,10 g.; D=41 mm.; inv.O.2854

MBR = 450; Resch = 116

63. Ducat, 1593

Av. MONE • TRA • IL - SIGI • B • D • S

Sf. Ladislau în armură și cu coroană, în dreapta ține halebardă, în stânga globul cruciger. În părți, milesimul 15-93.

Rv. PATRONA - VNGARIE

Madona cu pruncul pe brațul drept, stând pe semilună.

Dedesubt, stema Sibiului. În dreptul literelor IE - o picătură de aur scursă de la ștanță.

Sibiu; AV; 3,46 g.; D=23 mm.; inv.O.966. Pl.II.

MBR = 455; Resch = 121

64. Ducat, 1593

Av. SIGISMVND - BATHORY

Madona cu pruncul, dedesubt blazonul Bathory, cu colții spre dreapta.

Rv. SLADISLAV - S REX 1593

Sf.Ladislau în dreapta cu globul cruciger, în stânga cu halebardă.

Baia Mare; AV; 3,30 g.; D=22 mm.; inv.O.965. Pl.II.

MBR = 463 var.; Resch = 129 var.

65. Taler, 1593

Av. SIGISMVNDVS - BATHORI

Bust spre dr., cu armură cu coaste. Umerarul împodobit cu flori. Înaintea bustului o cruce. Vârful buzduganului atinge litera O.

Rv. PRINCEPS TRANSYLVANIAE 15

93

Similar nr. 62.

Baia Mare; AR; 28,44 g.; D=40 mm.; inv.O.2851. Patină închisă. Pl.III.

MBR = 465 (trecut greșit ducat la fel și piesele de la nr.466 și 467); Resch = 131

66. Taler, 1593

Similar nr. 65.

Baia Mare; AR; 29,24 g.; D=40 mm.; inv.O.2837. Pl.III.

MBR = 465 var.; Resch = 131 var.

67. Taler, 1593

Similar nr.65.

Baia Mare; AR; 28,41 g.; D=40 mm.; inv.O.2871

MBR = 465; Resch = 131

68. Taler, 1593

Av. Similar nr. 65.

Rv. RINCEPS TRANSYLVANIAE 15 • 93

Similar nr. 65, dar blazonul Bathory în scut oval și cu colții spre dr. Sub blazon, două flori de crin și două ornamente între două puncte.

Baia Mare; AR; 29,28 g.; D=39 mm.; inv.O.2878. Pl.IV.

MBR = 476; Resch = 142

69. Taler, 1593

Av. Similar nr.66, dar pe piept o cruce mică.

Rv. PRINCEPS † TRANSSYLVANIAE † 1593 †

Similar nr.68.

Baia Mare; AR; 28,07 g.; D=40 mm.; inv.O.2889. Pl.IV.

MBR = 476; Resch = 142

70. Taler, 1593

Av. SIGISMVNDVS ☼ - ☼ BATHORI

Bust similar nr. 65. Defect de ștanță sub D

Rv. ☼ PRINCHP S ☼ TRANSSYLVANIAE ☼

1593 ☼

Blazonul ca nr.68, dar sub înșeri doar o floare de crin.

Baia Mare; AR; 28,31 g.; D=40 mm.; inv.O.2866. Pl.IV.

MBR = 478; Resch = 144

71. Taler, 1593

Av. Similar nr.65.

Rv. Blazonul similar nr.65. O fisură a ștanței trece prin cifra 9 din milesim și prin corpul înșerului din dreapta.

Baia Mare; AR; 28,28 g.; D=39,5 mm.; inv.O.2887. Moneda prezintă trei urme de încercare de perforare cu un ponson. Pl.IV.

MBR = 479; Resch = 145

72. Taler, 1593

Av. Ca nr.71.

Rv. PRINCEPS † TRANSSYLVANIAE † 1593 †

Blazonul similar nr.68.

Baia Mare; AR; 28,10 g.; D=40 mm.; inv.O.2848. Pl.IV.

MBR = 480; Resch = 146

73. Taler, 1593

Av. Similar nr.70, dar cu ☼ BATHORI ☼

Rv. ☼ PRINCHPS ☼ TRANSSYLVANIAE ☼ 1593 ☼

Sub blazonul Bathori, între două puncte, motiv în formă de ciorchine. La legendă, sub H, sunt vizibile urmele unui E.

Baia Mare; AR; 28,10 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2847. Pl.IV.

MBR = 481; Resch = 147

74. Taler, 1593

Similar nr.73.

Baia Mare; AR; 29,13 g.; D=41mm.; inv.O.2876

MBR = 481; Resch = 147

75. Taler, 1593

Similar nr. 74.

Baia Mare; AR; 28,65 g.; D=40 mm.; inv.O.2870

MBR = 481; Resch = 147

76. Taler, 1593

Av. Similar nr. 73, dar † SIGISMVNDVS ☼ Brațul în cămașă de zale. Vârful buzduganului atinge litera H.

Rv. Similar nr. 73.

Baia Mare; AR; 29,20 g.; D=40 mm.; inv.O. 2883. Pl.IV.

MBR = 481 var; Resch = 147 var.

77. Taler, 1593.

Av. SIGISMVNDVS - BATHORI ☼

Bust similar nr.76.

Rv. ☼ PRINCEPS ☼ TRANSSYLVANIAE ☼ 1593 ☼

Scut similar nr.65.

Baia Mare; AR; 29,24 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2840. Patină închisă. Pl.IV.

MBR = 482; Resch = 148

78. Ducat, 1594

Av. • MONE • TRA • I • L • • SIGI • B • D • S •

Similar nr.63, dar cu 15-94

Rv. ☼ PATRONA - XNGARIE ☼

Similar nr.63.

Sibiu; AV; 3,52 g.; D=23 mm.; inv.O.968. Pl.II.

MBR = 497 var.; Resch = 161 var.

79. Ducat, 1594

Av. Similar nr.78, dar IL - • SIGI • B • DS și 15-94

Rv. Similar nr.78, dar VNGARIE ☼ și dedesubtul

Madonei, în legendă, stema Clujului.

Cluj; AV; 3,52 g.; D=23 mm.; inv.O.967. Pl.II.

MBR = 501 var.; Resch = 165 var.

80. Taler, 1599

Av. • SIGISMVNDV - S - ☼ BATHORI •

Bust similar nr. 77. Armura din cercuri nituite, umerarul împodobit cu cruciulițe. În fața bustului o cruce cu trei puncte deasupra.

Rv. PRINCEPS † TRANSSYLVANIAE † 1594 †

Blazonul Bathory în scut oval; dedesubt, o floare de crin între două ornamente. Prin S din PRINCEPS și mâna stângă a înșerului din stânga trece o fisură a ștanței.

Baia Mare; AR; 29,37 g.; D=40 mm.; inv.O.2862. Pl.IV.

MBR = 518; Resch = 178

81. Taler, 1594

Av. SIGISMVNDVS - ☼ BATHORI ☼

Similar nr.80, dar armura împodobită cu flori; pe umerar un cap de leu. Pe dungile de pe brațe - hașuri încrucișate.

Rv. Similar nr. 80. Fără defect de ștanță.

Baia Mare; AR; 28,30 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2868. Pl.IV.

MBR = 522 var.; Resch = 182 var.

82. Taler, 1595

Av. SIGISMVNDVS ☆ - ✱ - ☆ BATHORI

Armura cu coaste; umerar cu flori. Vârful buzduganului în dreptul literei I din BATHORI În fața pieptului o cruce.

Rv. ✱ PRINCEPS ✱ TRANSSYLVANIAE

1595 ✱

Deasupra și dedesubtul colților, câte un punct mare. Între primul și al doilea colț două puncte mici. Sub scut o floare de crin stilizată.

Baia Mare; AR; 28,40 g.; D=41 mm.; inv.O.2855. Pl.V.

MBR = 529 var.; Resch = 189 var.

83. Taler, 1595

Av. SIGISMVNDVS ✱ - ✱ BATHORI ✱

Similar nr.82, dar vârful buzduganului între O și R.

Rv. ✱ PRINCEPS • TRANSSYLVANIAE ✱ ✱

1 • 5 • 9 • 5

Similar nr.82, dar blazonul este grosier executat. Pălăria princiară străpunge c.p.i. Sub scutul blazonului o floare de crin între două puncte.

Baia Mare; AR; 27,78 g.; D=40 mm.; inv.O.2852. Pl.V.

MBR = 532; Resch = 192

84. Taler, 1595

Av. • SIGISMVNDVS ✱ - BATHORI ✱

Similar nr.82, dar brațul în cămașe de zale.

Rv. Similar nr. 82, dar 1595 ✱

Baia Mare; AR; 29,18 g.; D=40 mm.; inv.O.2844. Pl.V.

MBR = 533 var.; Resch = 193 var.

85. Taler, 1595

Av. SIGISMVNDVS ✱ - ✱ - BATHORI ✱

Bustul similar nr. 84.

Rv. PRINCEPS TRANSSYLVANIAE ✱ ✱ 1595 ✱

Blazonul similar nr. 84.

Baia Mare; AR; 27,82 g.; D=39/40 mm.; inv.O.2849

MBR = 536 var; Resch = 196

86. Taler, 1595

Av. x SLGISMVNDVS - x BATHORI x

Similar nr.84, dar de-a lungul bustului o bandă ornamentată; coastele armurii împodobite cu cruciulițe. Sub G este bătut un A, iar sub H un O.

Rv. Similar nr. 84

Baia Mare; AR; 28,68 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2843. Pl.V.

MBR = 537 var.; Resch = 197 var.

87. Taler, 1595

Av. SIGISMVNDVS ✱ - ✱ - ✱ BATHORI ✱

Armura decorată cu flori; pe braț o bandă ornamentată cu stele. Vârful buzduganului în dreptul literei R.

Rv. ✱ PRINCEPS TRANSSYLVANIAE ✱ ✱ 1595

✱

Similar nr.84, dar floarea de crin între două puncte. Defect de ștanță la primul P din PRINCEPS

Baia Mare; AR; 28,89 g.; D=40 mm.; inv.O.2863. Pl.V.

MBR = 542; Resch = 201

88. Taler, 1595

Av. SIGISMVNDVS ✱ - ✱ - ✱ BATHORI ✱

Bust similar nr. 87, dar umerarul lis.

Rv. ✱ PRINCEPS ✱ TRANSSYLVANIAE ✱

1595 ✱ ✱

Scutul similar nr. 87.

Baia Mare; AR; 27,36 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2846

MBR = 543; Resch = 202

89. Taler, 1596

Av. SIGISMVNDVS - - BATHORI •

Bust mai suplu. Armura cu coaste transversale; umerarul ornamentat cu flori, mâneca cu zale. În fața bustului o cruce. Vârful buzduganului în dreptul literei R.

Rv. PRINCEPS ✱ TRANSSYLVANIAE ✱ 1 •

5 • 9 • 6 ✱

Blazonul similar nr.85. Execuție neglijentă.

Baia Mare; AR; 29,24 g.; D=39,5 mm.; inv.O.2885. Pl.V.

MBR = 553; Resch = 212

90. Taler, 1596

Av. Similar nr. 89.

Rv. Similar nr. 89, dar deasupra florii de crin un ornament.

Baia Mare; AR; 28,24 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2856. Pl.V.

MBR = 553 var.; Resch = 212 var.

91. Triplu gros, 1596

Av. SIG • D • G • TRAN • MOL • WAL • S • R • I •

P •

Bust scurt al principelui, cu armură, din profil spre stânga.

Rv. Legendă pe șapte rânduri: / ✱ III ✱ / • 1 • 5 •

96 • / G : RO : - ARG : / TRIP : PRIN / TRANSYL • / VANIAE • / • ✱ • /

Primele două rânduri sunt întrerupte de blazonul Bathory, timbrat de o coroană princiară. Colții spre dreapta.

Baia Mare; AR; 2,33 g.; D=21 mm.; inv.O.5659. Pl.III.

MBR = 555 var.; Resch = 214 var.

92. Ducat, 1597

Av. SIGISMVND ✱ - ✱ BATHORI • ✱

Madona cu pruncul în dreapta, stând pe semilună. Dedsusb, blazonul Bathory.

Rv. S ✱ LADISLAV - S - REX ✱ 1 • 5 • 9 • 7

Sf.Ladislau având în părți sigla N-B

Baia Mare; AR; 3,49 g.; D=22,5 mm.; inv.O.969. Rară. Pl.II.

MBR = 559; Resch = 217

93. Taler, 1597

Av. SIGISMVNDVS • - • - • BATHORI •

Bust similar nr.90.

Rv. PRINCEPS ☼ TRANSSYLVANIAE ☼ 1 ☼ 5

☼ 9 ☼ 7 ☼

Blazonul Bathory într-un scut multiplu, stilizat, timbrat de o coroană princiară și suprapus pe o cruce dreaptă ce atinge cu brațele c.p.i. În partea inferioară a scutului, de o parte și de alta, sigla N-B Brațul drept al crucii corespunde lui AE din TRANSSYLVANIAE; cel de jos lui Y, iar cel din stânga lui S din PRINCEPS.

Baia Mare; AR; 29,27 g.; D=40 mm.; inv.O.2861. Pl.V.

MBR = 563 var.; Resch = 221 var.

94. Taler, 1597

Av. ☼ SIGISMVNDVS ☼ D ☼ G ☼

TRANSSYLVANI ☼

Bust similar nr.90, dar nu împarte legenda în partea inferioară. Deasupra gulerului armurii, din față, se vede un guler mic cu rever. Armura este cu coaste. Vârful buzdu-ganului se află în dreapta lui N din ANI Înaintea pieptului o cruce.

Rv. MOLDAVI : WALA : TRAN : S : R : I :

PRIN : 1 ☼ 5 ☼ 9 ☼ 7 ☼

Blazonul similar nr. 93. Brațul drept al crucii corespunde celor două puncte de la PRIN : ; cel stâng lui W, iar cel de jos celor două puncte de la TRAN :

Baia Mare; AR; 28,81 g.; D=39 mm.; inv.O.2836. Pl.V.

MBR = 565 var.; Resch = 223 var.

95. Taler, 1597

Av. Similar nr. 94.

Rv. MOLDAVI : WALA : TRAN : S : R : I : PRIN

: 1 ☼ 5 ☼ 9 ☼ 7 ☼

Similar nr.94, dar brațul drept al crucii corespunde lui A; cel stâng lui W, iar cel de jos lui A

Baia Mare; AR; 28,29 g.; D=39,5 mm.; inv.O.2838

MBR = 567; Resch = 224

96. Taler, 1597

Av. Similar nr. 95.

Rv. Similar nr. 95, dar brațul drept corespunde lui IN; cel stâng lui WA; cel de jos lui N din TRAN.

Baia Mare; AR; 28,29 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2884

MBR = 568; Resch = 225

97. Taler, 1597

Similar nr. 96.

Baia Mare; AR; 28,10 g.; D=39 mm.; inv.O.2879

MBR = 568; Resch = 225

98. Triplu gros, 1597

Av. SIG • D • G • TRAN • MOL • WAL • S • R • I •

P •

Bust scurt, similar nr.91, dar cu guler de dantelă sub armură. Defect de ștanță la O din MOL.

Rv. Legendă pe șapte rânduri / ☼ I • I • I ☼ / • I •

5 • - 9 • 7 • / GRO : -ARG : / TRIP : PRIN : / TRANSYL : / VANIAE • / • ☼ • /

Baia Mare; AR; 2,69 g.; D=21 mm.; inv.O.3001. Pl.III.

MBR = 580 var.; Resch = 236 var.

99. Triplu gros, 1597

Av. Similar nr. 98.

Rv. Similar nr. 98, dar TRIP ☼

Baia Mare; AR; 2,21 g.; D=21 mm.; inv.O.2998

MBR = 580; Resch = 236

100. Triplu gros, 1597.

Similar nr. 99.

Baia Mare; AR; 2,35 g.; D=21,5 mm.; inv.O.4014

MBR = 580; Resch = 236

101. Triplu gros, 1597

Similar nr. 100.

Baia Mare; AR; 2,61 g.; D=21,5 mm.; inv.O.5660

MBR = 580; Resch = 236

102. Triplu gros, 1597

Similar nr. 101.

Baia Mare; AR; 2,37 g.; D=21 mm.; inv.O.5661

MBR = 580; Resch = 236

103. Triplu gros, 1597

Similar nr. 102

Baia Mare; AR; 2,29 g.; D=21,5 mm.; inv.O.5662

MBR = 580; resch = 236

104. Triplu gros, 1597

Av. Similar nr. 103 dar, D : G :

Rv. Legendă pe șapte rânduri / ☼ III ☼ / • I • 5 • -

9 • 7 • / GRO - ARG / TRIP ☼ PRIN / TRANSYL • / VANIAE • / • ☼ • /

Baia Mare; AR; 2,19 g.; D=20 mm.; inv.O.3000

MBR = 587; Resch = 241

105. Triplu gros, 1597

Av. Similar nr, 104.

Rv. Similar nr. 104 dar I • I • I

Baia Mare; AR; 2,11 g.; D=21 mm.; inv.O.2999. Pl.III.

MBR = 587 var.; Resch = 241 var.

106. Triplu gros, 1597

Similar nr.104, dar D • G •

Baia Mare; AR; 2,17 g.; D=21 mm.; inv.O.2997. Pl.IV.
MBR = 587 var.; Resch = 241 var.

Baia Mare; AR; 2,33 g.; D=21 mm.; inv.O.5663
MBR = 603; Resch = 252

107. Triplu gros, 1597

Av. SIG : D : G : TRAN : <MOL> • WAL • S • R • I • P •

Bust similar nr. 106.

Rv. / III / 15 - 98 / GRO - ARG / TRIP • PRIN /

TRANSYL / VANIAE • / arabesc •

Baia Mare; AR; 2,32 g.; D=21 mm.; inv.O.2996

MBR = 593; Resch = 245

108. Triplu gros, 1598

Av. SIG • DG • TRAN • MOL WAL SRIP •

Bust similar nr. 107.

Rv. / III / 15 - 98 / GRO - ARG / TRIP • PRIN /

TRANSYL • / VANIAE • / arabesc •

109. Galvanoplastie după moneda de 10 ducați, 1598

Av. SIGISMVN : D : G : TRAN : MOL : WAL :

TRANSAL : S : R : IPR •

Bust cu armură, cu guler de dantelă, din profil spre dreapta, drapat cu mantia de gală, guler coleretă. Umerarul cu cap de leu. Pe piept o cruce.

Rv. • PAR : REG : HVN : DOMI : AV • - VEL : E : ET

• SI : CO : I • 5 • 9 • 8 •

Vultur bicefal încoronat, înconjurat de colanul Ordinului Lânii de Aur. Pe pieptul vulturului, scut cu blazonul Bathory, timbrat de o coroană princiară.

AR; 17,92 g.; D=32,5 mm.; inv.O.2890. Pl.V.

MBR = similară cu piesa de 10 ducați nr. 597; Resch = similară cu piesa de 10 ducați nr. 247.

ORASUL BRASOV

(dependent de Sigismund Bathory 1601-1602)

Revenit pentru a treia oară la tronul principatului, Sigismund Bathory a acordat un privilegiu gubernial orașului Brașov prin care îl autoriza să bată monedă. Deși actul este dat abia la 28 martie 1602, orașul a emis cu un an înainte, punându-l pe principe în fața unui fapt împlinit.

Între 1601-1602 atelierul brașovean a bătut guldeni și piese de 1 și 2 taleri pătrați (klippe). Pe aversul acestor monede apare aevila bicefală imperială, având pe piept blazonul Bathoreștilor, copie a imaginii de pe ultimul sigiliu a lui Sigismund Bathory. Pe revers este reprezentată frumoasa stemă a orașului Brașov - coroană princiară deschisă așezată pe triunchiul unui copac cu multe rădăcini. Monedele emise în anul 1602 sunt bătute din argintul pe care cetățenii Brașovului l-au dăruit principelui în toamna anului 1601, cu prilejul vizitei acestuia.

Emisiunile orașenești ale Brașovului sunt extrem de rare și mult căutate pentru colecții. Printre monedele îng. Constantin Orghidan se păstrează și două astfel de piese, emise în anul 1601. Sunt catalogate la nr.110-111.

110. Taler pătrat, (Talerklippe), 1601

Av. SIGIS • TRANS • ET • - SAC • ROM IMP • P • RIN

Vultur bicefal încoronat, pe piept cu blazonul Bathory timbrat de o coroană. In jurul vulturului, colanul Ordinului Lânii de Aur. In cele patru colțuri câte o floare de crin.

Rv. Legendă pe trei rânduri: / DEO / VINDICI / PATRIAE /

Dedesubt, o ștampilă rotundă cu legendă circulară, între două c.p. MONETA CIVITATIS CORONENSIS • In câmp stema Brașovului - o coroană princiară pe un triunchi cu multe rădăcini. In partea superioară a ștampilei, de o parte și de alta, milesimul 16-01. In cele patru colțuri câte o floare de crin.

Brașov; AR; 28,31 g.; D=31 x 37 mm.; inv.O.2893; Foarte rară. Pl.VI.

MBR = 607; Resch = 1

111. Taler pătrat, 1601

Av. Similar nr.110.

Rv. Similar nr.110, dar cu două flori de crin, în colțurile de sus și de jos.

Brașov; AR; 28,66 g.; D=36,5 x 38,5 mm.; inv.O.2891. Foarte rară. Pl.VI.

MBR = 610; Resch = 3

MOISE SZÉKELY

(1603)

Uciderea lui Mihai Viteazul, (la 9 august 1601), precum și cedarea, în mod oficial, a Transilvaniei habsburgilor, au provocat izbucnirea revoltei împotriva imperialilor. Răsculații l-au ales ca principe pe Moise Székely (Secuiul), sub conducerea lui ocupând orașele Lugoj, Alba Iulia și Cluj. Generalul Gh.Basta, cu ajutorul domnului Țării Românești Radu Șerban, au reușit să înfrângă oastea răsculaților la 17 iulie 1603, lângă Brașov.

Dată fiind scurtă sa domnie, emisiunile monetare ale lui Moise Székely sunt rarissime. A bătut piese de 10 ducăți, guldeni și taleri. Aceștia din urmă sunt puși sub semnul întrebării în ceea ce privește autenticitatea lor. Resch nu îi prezintă în catalogul său, amintindu-i doar în suplimentul ulterior. Talerii arată identic ca monedele de 10 ducăți. În colecția "Orghidan" se păstrează un astfel de taler, catalogat la nr.112.

112. Taler, 1603

Av. MOISE SZEKEL DE SEMENFALVA
VAIVODA TRANSILVANIAE ET SICVL COMES - arabesc.

Doi lei rampanți, așezați, în o spadă în care este înfiptă o coroană princiară. De o parte și de alta a coroanei câte o stea și câte o semilună cu profil uman.

Rv. Circular, legenda: ANNO DOMINI
MILLESIMO SEXCENTESIMO TERTIO • CLAVDIOPOLI
- arabesc.

În câmp, legendă pe trei rânduri: / DOMINUS / PROTECTOR /
MEVS / Deasupra și dedesubt câte un ornament.

Cluj; AR; 25,68 g.; D=37 mm.; inv.O.2894. Rară. Pl.V.

MBR = 646; Resch =2 (Nachtrag)

ORASUL SIBIU (dependent de împăratul Rudolf al II-lea - 1605)

După înfrângerea revoltei condusă de Moise Szekely, comisarii lui Rudolf al II-lea au ocupat din nou Transilvania, (1603-1605).

Printre atelierele care au emis în această perioadă monede pentru Rudolf al II-lea a fost și acela de la Sibiu - în 1605. Aici au fost bătute piese de 1, 2, 3, 5 și 10 ducăți, guldeni și piese de 1, 1 1/2 și 2 taleri. Si aceste emisiuni sunt extrem de rare. Pe avers au reprezentat stema orașului Sibiu - două săbii încrucișate timbrate de o coroană princiară deschisă, iar pe revers acvila bicefală.

În colecția "Orghidan" se păstrează o singură monedă emisă de oraș în această perioadă, (catalog nr.113).

113. Taler, 1605

Av. SOLI DEO GLORIA CIVIT : CIBIN : ANO •

1605•

În câmp stema Sibiului timbrată de o coroană deschisă. În unghiurile făcute de săbii: în dreapta H, în stânga AR sub o pălărie princiară (Hermannstadt - Albertus Huet, iudex regius); sus un triumf mic cu trei frunze, jos un unicorn.

Rv. • RVDOL • II • D • G • RO • IMP • S • AVG • G •

H • B • REX +

Vultur bicefal imperial încoronat, pe piept cu stema austro-burgundă.

Sibiu; AR; 26,96 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2892. Foarte rară. Pl.VI.

MBR = 641; Resch = 8

ȘTEFAN BOCSKAY (1604-1606)

Intervenția brutală a imperialilor a provocat răscoala nobililor din Transilvania împotriva împăratului Rudolf al II-lea. Conducătorul partidei antihabsburgice - Ștefan Bocskay, unchiul lui Sigismund Bathory - i-a înfrânt pe imperiali la 4 octombrie 1604, la Almoș. În urma acestei victorii a fost proclamat principe al Transilvaniei, Poarta recunoscându-l doar la 21 februarie 1605. Tratatul de alianță cu Radu Șerban, încheiat la 5 august 1605, i-a asigurat libera acțiune împotriva austrieților. În urma victoriilor militare, la 10 noiembrie 1605, Ștefan Bocskay a fost proclamat rege al Ungariei, pe câmpul de la Rákos. În iulie 1606, prin tratatul de la Viena, Rudolf al II-lea a recunoscut independența Transilvaniei sub conducerea lui Ștefan Bocskay.

Deși a avut o domnie scurtă - doi ani - Ștefan Bocskay a avut o intensă activitate monetară. Traversând o perioadă agitată, de permanente lupte, principele a resimțit o acută necesitate de bani pentru plata armatei. A bătut deci și monedă măruntă numeroasă. Aceasta a fost emisă în sistem polonez - piese de trei groși (majoritatea) și de șase groși (din 1606). O caracteristică a circulației monetare din Transilvania în prima jumătate a secolului al XVII-lea a fost raritatea monedei maghiare și imperiale de pe piață, datorată, pe de o parte, existenței pašalâcului de Buda, iar pe de altă parte, ca urmare a tensiunilor dintre principat și Habsburgi. În aceste condiții orientarea relațiilor economice s-a făcut în continuare spre Polonia și Țările Române..

Emisiunile monetare ale principelui s-au înscris în tipurile cu efigie, religios și heraldic. Titulatura prezentă în legendă îl desemnează ca rege al Ungariei, principe al Transilvaniei și conte al secuilor. Pe emisiunile sale apare înfățișat pentru prima oară însemnul Ordinului Dragonului. Reprezentarea se va perpetua pe monedele Bathoreștilor și ale lui Gabriel Bethlen. Tot o caracteristică a emisiunilor lui Ștefan Bocskay sunt și devizele prezente pe monede, în strânsă legătură cu lupta de independență în care se angajase: "PRO DEO ET PATRIA" sau "DULCE EST PRO PATRIA MORI".

Reprezentarea efigiei lui Ștefan Bocskay pe monede continuă șirul de portrete ale principilor transilvani. Acesta apare înfățișat în două atitudini. Prima, războinică, îl înfățișează cu armură, cu capul descoperit sau cu kalpag. Chipul viguros, figura

încruntată îi dezvăluie caracterul aprig, chiar violent. A doua atitudine, de Curte, îl reprezintă în haine de Curte, cu guler ascuțit pe spate și cu două șiruri de bumbi. Pe cap poartă kalpag cu pană de egretă.

După moartea violentă a principelui - se pare că a murit otrăvit - au fost bătute monede postume cu numele lui, în perioada 1607-1609.

În lotul de monede emise de Ștefan Bocskay prezent în colecția "Orghidan", remarcăm: monede (mai ales mărunte) cu variante inedite ale prescurtărilor legendelor; taleri rari, emiși în 1605 (catalog nr.114-116) și 1606 (catalog nr.121); emisiuni de monede postume, piese de trei groși din 1607 (catalog nr.134-146).

114. Taler, 1605

Av. STEPHANUS : BOCHKAY : DE KIS : MARIA : PRIN : TRAN : SYLVA :

Blazonul familiei Bocskay - leu șezând spre stânga, ținând ridicată în laba dreaptă o săgeată - într-un scut ornamentat, înconjurat de un dragon. Deasupra marginii superioare a scutului, milesimul 16-05

Rv. •PARTIVM : REGNI • HVNG • DOMINVS • E • T • SICVLOR • COMES

Madona cu mantie, cu pruncul pe brațul drept, stând pe semilună. Mâna stângă ține un lujer de floare, iar pruncul ține unul similar în mâna dreaptă. În părți, deasupra cornurilor lunii, sigla N-B Prin R de la PRIN trece o fisură a ștanței.

Baia Mare; AR; 28,68 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2896. Rară. Pl.VI.

MBR = 664; Resch = 14 var.

115. Taler, 1605

Av. • STEPHANVS : BOCHKAY : DE KIS : MARIA • PRIN • TRAN : SYLVA :

Similar nr. 114. Defect de ștanță la N din TRAN

Rv. Similar nr.114, dar ET •

Baia Mare; AR; 27,13 g.; D=42 mm.; inv.O.2898. Rară. Pl.VI.

MBR = 664 var.; Resch = 14 var.

116. Taler, 1605

Av. Similar nr. 114, dar TRAN :

Rv. PARTIVMREGNI : HVNG : DOMINVS : ET • SICVLOR : COMES •

Similar nr. 115.

Baia Mare; AR; 27,61 g.; D=42 mm.; inv.O.2897. Rară.

Pl.VI.

MBR = 669 var.; Resch = 18 var.

117. Triplu gros, 1605

Av. STEPH • DG • HVN • TRAN • P • ET • SIC • CO •

Bust scurt cu armură, din profil spre stânga. Capul mare, împarte legenda.

Rv. Legendă pe șase rânduri / : III : / trei scuturi drepte, între patru puncte, cu stemele: Ungariei, Bocskay (leu la dreapta) și a Transilvaniei / GROSARG / TRIP • REGNI / • HVNGAR • / • 1605 • /

Tăietură de ștanță prin scutul Bocskay și SA de la GROSARG.

Monetărie necunoscută; AR; 1,69 g.; D=20 mm.; inv.O.3002

MBR = 675 var.; Resch = 23 var.

118. Ducat, 1606

Av. STE : BOCH : D : G : HVNG : TRAN : PRI •

Efigia principelui, cu kalpag, din profil spre stânga. În părți sigla C-V.

Rv. ET • SICVLORVM - COMES • 1 : 6 : 0 : 6 88

Blazonul Bocskay, în dragonul încolăcit. Dedesubt, împărțind legenda, stema Clujului - castel.

Cluj; AV; 3,40 g.; D=22,5 mm.; inv.O.971. Pl.IV.

MBR = 687; Resch = 34

119. Ducat, 1606

Av. Similar nr.118, dar PRI :

Rv. Similar nr.118, dar 1606

Cluj; AV; 3,44 g.; D=22,5 mm.; inv.O.970

MBR = 692; Resch = 39

120. Ducat, 1606

Similar nr. 119.

Cluj; AV; 3,31 g.; D=22 mm.; inv.O.972

MBR = 692; Resch = 39

121. Taler, 1606

Av. STEPHANVS • D • G • HVNGARIÆ • TRAN • SYLVANIAE QVÆ :

Bust cu armură, cu capul descoperit, din profil spre stânga. Cu mâna dreaptă ține buzduganul pe umăr, cu stânga ține mânerul sabiei. Armura cu coaste.

Rv. : PRINCEPS : ET : SICVLORVM : COMES : 1606 :

Scut oval, cu stemele Ungariei și Transilvaniei, în centru cu blazonul Bocskay înconjurat de dragon. Scutul timbrat de coroană mare princiară.

Monetărie necunoscută; AR; 28,82 g.; D=41 mm.; inv. O.2895. Rară. Pl.VI.

MBR = 710; Resch = 55

122. Triplu gros, 1606

Av. • STEPH • D • G • HVN • T • R • AN • P • ET • SI • CV •

Bust similar nr.117.

Rv. Similar nr. 117, dar /GROS • ARG/ TRIPR •
EGNI •/•HVNGAR •/•1606 •/
Monetărie necunoscută; AR; 2,02 g.; D=20 mm.; inv.O.3009.
Pl.IV.
MBR = 733 var.; Resch = 75 var.

123. Triplu gros, 1606

Av. Similar nr. 122, dar STEPH • și TRAN •

Rv. / ☼ III ☼ / cele trei scuturi drepte, Ungaria,
Bocsay (dragon cu săgeată), Transilvania, între patru
puncte / GROS • ARG / TRIP • REGNI / • HVNGAR / • 1606 • /
Monetărie necunoscută; AR; 1,93 g.; D=20 mm.; inv.
O.3003; baterea foarte neîngrijită, defect de ștanță pe Av. la
TRAN
MBR = 736 var.; Resch = 77 var.

124. Triplu gros, 1606

Similar nr. 123, dar la revers : III ☼ și TRIP REGNI /
HVNGAR • /
Monetărie necunoscută; AR; 2,41 g.; 20 mm.; inv.O.3010
MBR = 736 var.; Resch = 77 var.

125. Triplu gros, 1606

Av. Similar nr.124, dar DG•HVNTRAN•P•ET SI•

Rv. Similar nr.124, dar •HVNGAR •

Monetărie necunoscută; AR; 2,32 g.; 20 mm.; inv.O.3012
MBR = 741 var.; Resch = 81 var.

126. Triplu gros, 1606

Av. STE • D • G • HVN • TRAN • P • ET •
SI • CO •
Bust similar nr. 125.

Rv. / ★ III ★ / cele trei scuturi drepte - Ungaria,
Bocksay (leu), Transilvania, între două stelute cu șase col-
țuri) /GROS ★ ARG ★/ TRIP ★ REG / HVNGAR ★ /★
1606 ★/
Monetărie necunoscută; AR; 2,57 g.; D=20 mm.; inv.O.5664
MBR = 747; Resch = 87

127. Triplu gros, 1606

Av. STEPH • D • G • H N • TRAN • P • ET SIC • CO
Bustul similar nr. 126.

Rv. Similar nr. 126, dar legendă pe 7 rânduri și cu
ARGE: ★ / TRIP ★ REGN / HVNGARIE / ★ 1 • 6 • 0 • 6 ★ / ★ /
Monetărie necunoscută; AR; 1,82 g.; D=20 mm.; inv.
O.5665.
MBR = 752; Resch = 92

128. Triplu gros, 1606

Similar nr.127.
Monetărie necunoscută; AR; 1,82 g.; D=20 mm.; inv.O.5666

MBR = 752; Resch = 92

129. Triplu gros, 1606

Similar nr. 128.

Monetărie necunoscută; AR; 2,41 g.; D=20 mm.; inv.O.5667
MBR = 752; Resch = 92

130. Triplu gros, 1606

Similar nr. 129.

Monetărie necunoscută; AR; 2,20 g.; D=20 mm.; inv.O.5668
MBR = 752; Resch = 92

131. Triplu gros, 1606

Av. STE • D • G • HVN • TRAN • P • ET • SI • CO •
Bust similar nr.123.

Rv. Similar nr.126.

Monetărie necunoscută; AR; 2,11 g.; D=21 mm.; inv.O.3011
MBR = 747 var.; Resch = 87 var.

132. Triplu gros, 1606

Av. STEPH • D • G • HVN • TRAN • P • ET • SIC • C •
Bust similar nr. 131.

Rv. / III / cele trei scuturi ca la nr. 126 dar între
două puncte / GROS • ARG • / TRIP • REGNI / HVNGAR • / •
1606 • /
Monetărie necunoscută; AR; 2,16 g.; D=20,5 mm.; inv.
O.4015
MBR = 754 var.; Resch = 94 var.

133. Triplu gros, 1606

Av. Similar nr. 132, dar STEPHD: și ET SIC • CO :

Rv. Similar nr. 132, dar ☼ III ☼ și ARG
Monetărie necunoscută; AE argintat; 1,86 g.; D=20 mm.;
inv.O.3013
MBR = 754 var.; Resch = 94 var.

134. Triplu gros, 1607, (emisiune postumă)

Av. STEPH • D G • HVN • TRA • P • E • SC •
Bustul similar nr. 133.

Rv. / • III • / cele trei scuturi drepte, despărțite prin
patru puncte / GROS • ARG / TRIP • REG / HVNGA • / • 1607 • /
Monetărie necunoscută; AR de slabă calitate; 2,11 g.; D=21
mm.; inv.O.3015
MBR = 766; Resch = 102

135. Triplu gros, 1607

Av. Bust similar nr. 134, dar cu STEPH • D • G •
HVN • TRAN • P • ET • SI • CV •

Rv. Similar nr. 134, dar blazonul Bocksay cu
grifon, iar legenda cu REGNI / • HVNGAR • /

Monetărie necunoscută; AR; 2,21 g.; D=20,5 mm.; inv.
O.2674
MBR = 768; Resch = 104

136. Triplu gros, 1607

Similar nr. 135.

Monetărie necunoscută; AR; 2,02 g.; D=21 mm.; inv.O.5673
MBR = 768; Resch = 104

137. Triplu gros, 1607

Similar nr. 136.

Monetărie necunoscută; AR; 2,03 g.; D=21 mm.; inv.O.5672
MBR = 768; Resch = 104

138. Triplu gros, 1607

Similar nr. 137.

Monetărie necunoscută; AR; 2,31 g.; D=21 mm.; inv.O.5671
MBR = 768; Resch = 104

139. Triplu gros, 1607

Similar nr. 138.

Monetărie necunoscută; AR; 2,04 g.; D=21 mm.; inv.
O.5670; perforată.
MBR = 768; Resch = 104

140. Triplu gros, 1607

Similar nr. 139.

Monetărie necunoscută; AR; 2,68 g.; D=20,5 mm.; inv.
O.5669
MBR = 768; Resch = 104

141. Triplu gros, 1607

Av. STEPHIDGHVNTTRANPETSICV

Bust similar nr. 133.

Rv. Similar,nr. 135, dar /: III z/ și •TRIP•REGN

Monetărie necunoscută; AR; 2,15 g.; D=20 mm.; inv.O.3061.
Pl.V.
MBR = 775; Resch = 112

142. Triplu gros, 1607

Av. STEPH•DG•HVN•TRANP•ET•SI•CV•

Bust similar nr. 141.

Rv. Similar nr. 141, dar / TRIPR•EGNI /

Monetărie necunoscută; AR; 2,52 g.; D=20 mm.; inv.O.3018
MBR = 776; Resch = 113

143. Triplu gros, 1607

Av. Similar nr.142.

Rv. / ❁ III ❁ / cele trei scuturi ca la nr. 135 /

GROS•ARG / •TRIP•REGN / •HVNGAR • / ❁ 1607 ❁ /
Monetărie necunoscută; AR; 2,15 g.; D=21 mm.; inv.O.3020.
Imaginea ușor descentrată, piesa foarte uzată.
MBR = 780; Resch = 116

144. Triplu gros, 1607

Av. Similar nr.135.

Rv. Similar nr. 143, dar REGNI •

Monetărie necunoscută; AR; 1,90 g.; D=21 mm.; inv.O.3014
MBR = 781; Resch = 117

145. Triplu gros, 1607

Av. Similar nr.135, dar cu •STEPH•și SI•C•

Rv. Similar nr. 135, dar REGNI

Monetărie necunoscută; AR; 2,22 g.; D=21 mm.; inv.O.3017
MBR = 789; Resch = 124

146. Triplu gros, 1607

Similar nr.145, dar pe revers REGN

Monetărie necunoscută; AR; 2,32 g.; D=20 mm.; inv.O.3019
MBR = 789 var.; Resch = 124 var.

SIGISMUND RAKOCZI (1607-1608)

După moartea lui Ștefan Bocskay, la 11 februarie 1607 a fost ales principe al Transilvaniei Sigismund Rakoczi. Domnia sa a fost foarte scurtă, principele retrăgându-se la 5 martie 1608 în urma răscoalei haiducilor.

Emisiunile lui sunt foarte rare. A bătut monede de aur - 1/4, 1 și 10 ducăți, iar din argint - guldeni și taleri. Legende de monedele sale sunt scrise numai cu caractere gotice.

Sigismund Rakoczi este reprezentat pe monede în două variante ale ipostazei războinice. Prima - bust înalt cu armură, capul descoperit, părul răvășit în șuvițe dezordonate. A doua - bust în armură din plăci orizontale, împodobite cu arabescuri, părul pieptănat spre spate; în mână nu are mânușa armurii.

Colecția "Orghidan" deține o singură monedă de la Sigismund Rakoczi, o emisiune rarisimă, de 10 ducăți din 1607. (catalog nr.147).

Av. SIGISMVNDVS RAKOCII D : G : PR : TR :

PAR : RE : H : D : ET SIC : CO : (cu caractere gotice)

Bust cu armură, capul descoperit, din profil spre dreapta. Cu mâna dreaptă ține buzduganul pe umăr, cu stânga mânerul sabiei.

Rv. Circular, legenda SOLI • DEO • GLORIA ☼

ANNO • DO : M DC VII ☼ (cu caractere gotice).

În câmp legendă pe șase rânduri: / • NON ☼ / EST CVRRE / NTIS NEQVE ☼ / VOLENTIS SED / MISERENT / IS DEI / Monetărie necunoscută; AV; 34,75 g.; D=41 mm.; inv.O.973. Rarisimă. Pl.VII.

MBR = 809; Resch = 1

GABRIEL BATHORY

(1608-1613)

La 5 martie 1608 Dieta l-a ales ca principe pe Gabriel Bathory. A fost un cârmuitor autoritar și ambițios, nutrind planuri mărețe de refacere a unității țărilor române. În acest scop a încercat să strângă legăturile dintre ele prin tratatele de alianță încheiate în anul 1608 cu Radu Șerban și Constantin Movilă. Reformele principelui, tendința sa de întărire a puterii centrale au atras nemulțumirea nobililor care au încercat înlăturarea sa, în martie 1610, printr-un complot condus de Ștefan Kendi.

Pentru a-și întări prestigiul și puterea, la 29 decembrie 1610 Gabriel Bathory a pus în aplicare planul său de unificare a țărilor române. Oastea Transilvaniei a pătruns în Tara Românească și a ocupat Târgoviștea. La 26 ianuarie 1611, Gabriel Bathory s-a intitulat principe al "Transilvaniei și Valahiei Transalpine". Mai mulți factori au spulberat însă planurile sale: nerecunoașterea sa ca domn al Țării Românești de către Poartă; puternica ripostă militară a lui Radu Șerban, revenit din Moldova; ridicarea generală a țărilor în urma exceselor săvârșite de trupele de ocupație. La 27 iunie/7 iulie 1611, în lupta de lângă Brașov, oastea lui Gabriel Bathory a fost înfrântă de Radu Șerban. Refugiat la Sibiu, principele a reușit să-și păstreze domnia până în anul 1613.

În timpul agității sale domnii de cinci ani, Gabriel Bathory a avut o bogată activitate monetară. A emis o cantitate mare de monede, mai ales măruntă, introducând noi tipuri monetare. Astfel, în 1608 - grosul (în sistem polonez) și în 1610 - grosul lat (după model maghiar). În timpul luptelor din 1611, a bătut taleri și guldeni de necesitate, iar din 1612, groși de aramă. Din timpul acestui principe, calitatea monedei măruntă începe să se altereze, diminuându-se cantitatea de argint.

Din anul 1612, pe monedele sale apare titulatura de principe al Transilvaniei și al Valahiei Transalpine. Prima cu această titulatură a fost piesa de 2 ducati emisă la Cluj. Reprezentanțele principelui pe monede diferă în funcție de perioada în care acestea au fost emise. În prima parte a domniei bustul este înalt, suplu, cuirasat. Capul descoperit, cu părul pieptănat cu cărare la mijloc, despărțit în două bucle pe frunte. Poartă mustață și barbă, figura este juvenilă, cu nasul acvilin al familiei Bathory. Spre sfârșitul domniei figura se maturizează: părul este pieptănat cu cărare într-o parte, cu buclă pe frunte. Uneori poartă kalpag cu pană de egretă.

În colecția "Orghidan", ca piese mai deosebite emise de Gabriel Bathory, se păstrează o monedă de 10 ducati unifacies, identică cu talerul unifacies emis în același an. Piesa nu există nici în catalogul A.Resch, nici în MBR. După execuție nu pare a fi o imitație modernă (catalog nr.174). O altă monedă deosebită este un taler de necesitate emis în anul 1613 (catalog nr.236). Remarcăm, de asemenea, multitudinea pieselor, (mai ales de un gros), ce prezintă variante la legende din cataloagele Resch și MBR.

148. Triplu gros, 1608

Av. • GABRIEL • D • G • PRIN • TRAN • ET • SIC •

Bust mic cu armură, cu capul descoperit, din profil spre stânga. Poartă mustață și barbă.

Rv. Legendă pe șase rânduri: / ☼ III ☼ / ☼ 16 •

blazonul Bathory timbrat de coroană - 08 ☼ / GROS ☼

ARG / TRIP • REGNI • / • TRANSYL • / • VANIAE • /

Monetărie necunoscută; AR; 1,75 g.; D=20 mm.; inv.O.5675.

Perforată. Pl.VI

MBR = 827 var.; Resch = 13 var.

Cluj; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.974. Pl.VI

MBR = 834 var.; Resch = 18 var.

149. Ducat, 1609

Av. GAB • BATHORI • D : G : TRAN • PRI ☼

Bust înalt, cu armură, cu capul descoperit, din profil spre stânga. Cu mâna dreaptă ține buzduganul pe umăr. În părți sigla C - V

Rv. PAR : RE : HV : DO : - ET SI : CO : 1609 :

Blazonul Bathory timbrat de o coroană princiară, înconjurat de un drtagon. Dedesubt, în legendă, stema Clujului.

150. Taler, 1609

Av. GABRIEL : BATHORY : D : G : PRINCEPS :

TRANSYLVANIAE : ☼ :

Bust similar nr. 149, dar mâna stângă ține mânerul sabiei. Vârful buzduganului în dreptul lui N din VANIAE.

Rv. : PARTIVM : REGNI : HVNG • DOMINVS :

ET • SICVL • COMES : 1609 :

Sub o coroană închisă, în dragon încolăcit, stema Transilvaniei într-un scut tăiat: în câmpul de sus - vultur ieșind; în cel de jos - cele șapte cetăți; în centru, blazonul Bathory. De o parte și de alta a scutului, sigla N-B

Baia Mare; AR; 27,64 g.; D=42,5 mm.; inv.O.2908. Pl.VII

MBR = 844; Resch = 27

151. Taler, 1609

Av. Similar nr. 150, dar TRAN : SYLVANIAE : ☼ :

Rv. PARTIVM : REGNI : HVNG : DOMINVS :

ET : SICVL • COMOS : 1609 :

În câmp trei scuturi timbrate de o coroană deschisă, înconjurate de dragon: la dreapta - cele șapte cetăți, în centru - blazonul Bathory, la stânga - vultur ieșind. Nu apare sigla monetăriei.

Baia Mare; AR; 28,34 g.; D=39 mm.; inv.O.2905. Gravura mai îngrijită. Pl.VII

MBR = 845 var.; Resch = 28 var.

152. Taler, 1609

Similar nr. 151.

Baia Mare; AR; 27,30 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2904. Pl.VII

MBR = 845 var.; Resch = 28 var.

153. Triplu gros, 1609

Av. Similar nr.148, dar fără punct între DG și cu E • S^C

Rv. / ☼ III ☼ / • 16-09 • / GRO • ARG / • TRIP • REGNI / • • TRANSYL / • VANIA ☼ / ☼ /
Monetărie necunoscută; AR; 2,27 g.; D=20 mm.; inv.O.5680
MBR = 856; Resch = 37 A (Nachtrag)

154. Triplu gros, 1609

Similar nr. 153.

Monetărie necunoscută; AR; 21,13 g.; D=20 mm.; inv.O.5681

MBR = 856; Resch = 37 A (Nachtrag)

155. Triplu gros, 1609

Av. • GABRIEL • D • G PRIN • TRAN • ET • SI •
Bust similar nr. 154.

Rv. / ☼ III ☼ / • 16-09 • / GROS • ARG / • TRIP • REGNI / • TRANSYL • / • VANIA • /
Monetărie necunoscută; AR; 1,92 g.; D=20 mm.; inv.O.3004
MBR = 859; Resch = 40

156. Triplu gros, 1609

Similar nr. 155.

Monetărie necunoscută; AR; 2,00 g.; D=19,5 mm.; inv. O.3024. Pl. VII.

MBR = 859; Resch = 40

157. Triplu gros, 1609

Av. Similar nr. 156, dar cu GABRIEL • și fără punct după D

Rv. Similar nr. 156.
Monetărie necunoscută; AR; 2,05 g.; D=19,5 mm.; inv. O.3023
MBR = 861; Resch = 42

158. Triplu gros, 1609

Av. Similar nr. 157, dar cu D • și ET • S

Rv. Similar nr. 157, dar cu ★ III ★

Monetărie necunoscută; AR; 2,11 g.; D=20 mm.; inv.O.5676
MBR = 874; Resch = 54

159. Triplu gros, 1609

Similar nr. 158.

Monetărie necunoscută; AR; 2,22 g.; D=20 mm.; inv.O.5677
MBR = 874; Resch = 54

160. Triplu gros, 1609

Similar nr. 159.

Monetărie necunoscută; AR; 2,22 g.; D=20 mm.; inv.O.5678
MBR = 874; Resch = 54

161. Triplu gros, 1609

Similar nr. 160.

Monetărie necunoscută; AR; 2,14 g.; D=20 mm.; inv.O.5679
MBR = 874; Resch = 54

162. Ducat, 1610

Av. GABRIEL D : G : PRIN : TRANSIL : ☆
Bust similar nr.149.

Rv. PA : RE : HVN : DO - ET SI : CO : 1610 •
Blazonul similar nr.149.
Cluj; AV; 3,43 g.; D=21,5 mm.; inv.O.975. Pl. VII
MBR = 897; Resch = 70

163. Triplu gros, 1610

Av. • GABRIEL • D • G • PRIN • TRAN • ET • SI •
Bust similar nr.153.

Rv. / ☼ III ☼ / • 16 - 10 / GROS • ARG / TRIP • REGNI / • TRANSYL • / • VANIA • /
Monetărie necunoscută; AR; 2,13 g.; D=19,5 mm.; inv. O.3025
MBR = 906 var.; Resch = 79 var.

164. Triplu gros, 1610

Av. Similar nr.163, dar fără punct în fața lui GABRIEL

Rv. Similar nr.163, dar alte rozete / ☼ III ☼ / și fără punct în fața lui TRANSYL
Monetărie necunoscută; AR; 2,12 g.; D=20 mm.; inv.O.4018
MBR var.= avers ca 906, revers ca 905; Resch var.= avers ca 79, revers ca 78.

165. Gros, 1610

Av. Coroană princiară mare, închisă, în părți cu milesimul 16 - 10 Dedesubt, legendă pe trei rânduri / GAB • BATHO / • D : G : PRIN • / • TRAN • /

Rv. GROSSVS • REGNI • TRANSYL •

Acvila transilvană cu aripile deschise, pe piept cu blazonul Bathory. La picioare, în părți, sigla N - B
Baia Mare; AR; 1,69 g.; D=20 mm.; inv.O.5682
MBR = 931; Resch = 96

166. Gros, 1610

Similar nr. 165.

Baia Mare; AR; 1,50 g.; D=20 mm.; inv.O.5684
MBR = 931; Resch = 96

167. Gros, 1610

Similar nr. 166.

Baia Mare; AR; 1,02 g.; D=20 mm.; inv.O.3022
MBR = 931; Resch = 96

168. Gros, 1610

Similar nr. 167, dar TRANSYL :

Baia Mare; AR; 1,33 g.; D=20 mm.; inv.O.3026
MBR = 932; Resch = 97

169. Gros, 1610

Av. Similar nr. 168, dar .DG :

Rv. GROSSVS : REGNI : TRANSYL : ☼

Acvila similar nr. 168.

Baia Mare; AR; 1,43 g.; D=19,5 mm.; inv.O.5683. Pl.VII.
MBR = 939 var.; Resch = 103 var.

170. Gros, 1610

Av. Similar nr. 169.

Rv. Similar nr. 169, dar cu • D :

Baia Mare; AR; 1,38 g.; D=21 mm.; inv.O.4016
MBR = 940; Resch = 104

171. Gros, 1610

Similar nr. 170.

Baia Mare; AR; 1,49 g.; D=20,8 mm.; inv.O.4020
MBR = 940; Resch = 104

172. Gros, 1610

Similar nr. 171.

Baia Mare; AR; 1,21 g.; D=21 mm.; inv.O.4019
MBR = 940; Resch = 104

173. Gros, 1610

Similar nr. 172.

Baia Mare; AR; 1,54 g.; D=20,5 mm.; inv.O.4017
MBR = 940; Resch = 104

174. 10 Ducați, unifacies, 1611

Legendă circulară

PRO • PATRIA • ARIS • ET • FOCIS • 16 • 11 •

Scut multiplu, arcuit, cu blazonul Bathory, înconjurat de dragon. Deasupra scutului G • - • - B (Gabriel Bathory), în părți P - T (Princeps Transilvaniae), dedesubt CIBIN Sibiu; AV; 34,62 g.; D=39,5 mm.; inv.O.977. Posibil unicat. Pl.VII.

Acest tip de 10 ducați nu apare nici în catalogul lui Resch, nici în MBR. Asemănător cu talerul unifacies de aur din MBR nr. 961 și cu talerul de argint din Resch nr. 121.

175. Ducat, 1611

Av. GAB : BATHORI : D : G : TRAN : PRI :

Bust similar nr.162.

Rv. PAR : RE : HVN : DO - ET SIC • CO : 1611 •

Blazonul similar nr.162.

Cluj; AV; 3,38 g.; D=22 mm.; inv.O.976. Pl.VII.
MBR = 945; Resch = 107

176. Ducat, 1611

Av. GAB : D : G : PR : TRA : VAL • TRANSAL :

Bust similar nr. 175.

Rv. Similar nr. 175.

Cluj; AV; 3,41 g.; D=21 mm.; inv.O.979. Pl.VII.
MBR = 950 var.; Resch = 112 var.

177. Ducat, 1611

Av. GABRIEL D : G : PRIN : TRANSIL : ☆

Bust similar nr. 175.

Rv. Similar nr. 175.

Cluj; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.978. Pl.VII.
MBR = nu este; Resch = nu este. Variantă inedită a legendei avers.

178. Taler de necesitate, 1611

Av. GABRIEL • D • G • PRIN : TRAN : PAR :

REG : HVN : D • ET • SIC : COMES

Trei scuturi timbrate de coroană princiară, înconjurat de dragon: la dreapta acvila transilvană ieșind; în centru blazonul Bathory; la stânga cele șapte cetăți. În partea inferioară, între vârfurile scuturilor laterale, într-un cartuș, mile-simul 16 • 11; dedesubt CIBIN

Rv. Legendă pe cinci rânduri: / PRO / PATRIA /

ARIS • ET / FOCIS • / 16 • 11 • /

Sibiu; AR; 28,10 g.; D=40 mm.; inv.O.2906. Pl.VII.
MBR = 956 var.; Resch = 116 var.

179. Taler de necesitate, 1611

Av. Similar nr. 178, dar COM : ; vârfurile scuturilor transilvane se unesc în două ornamente semicirculare, sub care, mic de tot - CIBIN

Rv. Similar nr. 178.

Sibiu; AR; 28,06 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2903. Pl.VII.
MBR = 958; Resch = 118

180. Taler de necesitate, unifacies, 1611

PRO • PATRIA • ARIS • ET • FOCIS • 16 • 11 •

Scut multiplu, cu blazonul Bathory; deasupra G • - • - • B, în
părți P - T, dedesubt CIBIN Total înconjurat de dragon.

Sibiu; AR; 28,06 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2899. Pl.VII.

MBR = similar cu talerul de aur nr. 961; Resch = 121,
prezentat ca taler de argint.

181. Taler de necesitate, unifacies, 1611

Av. Similar nr.178 avers, dar ET : COMEs •

Rv. Gravură contemporană: într-o cunună de
frunze, legată lateral cu câte două panglici, un scut. În scut
un leu rampant din profil spre dreapta. Scutul este timbrat de
un coif, al cărui panaș flanchează scutul. Pe coif o coroană
princiară din care cresc un leu rampant, din profil spre
dreapta, precum și două coarne terminate cu câte un mă-
nunchi de flăcări (?), (fulgere, săgeți(?)). În părțile scutului,
siglele • M • - • L •

Sibiu; AR; 27,09 g.; D=44 mm.; inv.O.2907. Moneda pre-
zintă urmă de verigă. Pl.VIII.

MBR = 962; Resch = 122

182. Taler de necesitate, unifacies, 1611

Similar nr. 181, dar cu D • • ET • SIC : COME și punct după
CIBIN •

Sibiu; AR; 28,19 g.; D=40,5 mm.; inv.O.2901. Dublă batere
la milesim. Pl.VIII.

MBR = 963 var.; Resch = 123 var.

183. Taler de necesitate, unifacies, 1611

Similar nr. 182 avers, dar D • ET • SI : COMEs • și 1611

Sibiu; AR; 28,25 g.; D=39,5 mm.; inv.O.2900. Pl.VIII.

MBR = ca 955 avers, var.; Resch = ca 115 A (Nachtrag)
avers, var.

184. Taler de necesitate, unifacies, 1611

Similar nr. 183.

Sibiu; AR; 27,42 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2902

MBR = ca 955 avers, var.; Resch = ca 115 A (Nachtrag)
avers, var.

185. Triplu gros, 1611

Av. ⚔ GABRI • D • G • PRIN • TR • ET • SC ⚔

Bust similar nr.163.

Rv. Legendă pe opt rânduri; blazonul Bathory,
timbrat de coroană princiară, întrerupe rândurile doi, trei și
patru.

/ • III • / CI - BI • / 16 - • 11 • / GRO - ARG / TRIP • REGN /
TRANSIL / VANE • / • • • /

Sibiu; AR; 2,06 g.; D=20,5 mm.; inv.O.3031. Pl.VIII.

MBR = ca avers nr. 973 (3 groși octogonale), revers nr. 972;
Resch = 130

186. Triplu gros, 1611

Av. GABRI • DG • PRIN • TR • ET • SC ★

Bust scurt, cu capul mare.

Rv. / ★ III ★ / CI • • BI • / • 1 • 6 • • 1 • 1 • / GROS

• ARG / TRIP • REGNI / TRANSYL / VANIAE • / ★ /

Sibiu; AR; 1,95 g.; D=20,5 mm.; inv.O.3033

Piesa este perforată, baterea descentrată. Pe revers prezintă
prelingeră de metal de la ștanță - la primul punct din
millesim, la a doua cifră de 1 și în partea inferioară, în
dreapta, intrând parțial peste Æ din VANIAE.

MBR = 979 var.; Resch = 136 var.

187. Gros, 1611

Av. Similar nr.168, dar 16 - 11

Rv. Similar nr. 168. Vârful aripii drepte a acvilei
în dreptul literei S.

Baia Mare; AR; 1,38 g.; D=19 mm.; inv.O.5685.

MBR = 982; Resch = 139

188. Gros, 1611

Similar nr. 187.

Baia Mare; AR; 1,37 g.; D=19,5 mm.; inv.O.5687

MBR = 982; Resch = 139

189. Gros, 1611

Similar nr. 188.

Baia Mare; AR; 1,70 g.; D=21 mm.; inv.O.3027

MBR = 982; Resch = 139

190. Gros, 1611

Similar nr. 189.

Baia Mare; AR; 1,28 g.; D=20 mm.; inv.O.3028

MBR = 982; Resch = 139

191. Gros, 1611

Similar nr. 190, dar aripa acvilei în dreptul literei V.

Baia Mare; AR; 1,52 g.; D=20 mm.; inv.O.5686

MBR = 984; Resch = 141

192. Gros, 1611

Similar nr. 191, dar vârful aripii între literele Y și L.

Baia Mare; AR; 1,58 g.; D=21 mm.; inv.O.3032

MBR = 986; Resch = 143

193. Gros, 1611

Similar nr.187, dar fără punct în fața lui D și cu G PRIN •
Aripa în dreptul literei Y

Baia Mare; AR; 1,17 g.; D=20,5 mm.; inv.O.3029
MBR = 986, var.; Resch = 143 var.

194. Gros, 1611

Similar nr. 193, dar două puncte după GROSSVS : și după TRANSYL : Aripa între literele S și Y
Baia Mare; AR; 1,37 g.; D=20,5 mm.; inv.O.3030. Prelingeri de metal sub legenda de pe avers, atingând și N din TRAN.
MBR = 988 var.; Resch = 145 var.

195. Gros, 1611

Similar nr. 194, dar aripa în dreptul literei L.
Baia Mare; AR; 1,36 g.; D=21 mm.; inv.O.3034
MBR = 990, var.; Resch = 147 var.

196. Gros, 1611

Av. Coroană princiară ca mai sus. / GAB • BATHO
• / • D : G : PRIN • / TRAN • /
Rv. GROSSVS • REGNI • TRANSYL ☼
Similar nr. 195, dar vârful aripii în dreptul literei S
Baia Mare; AR; 1,32 g.; D=21,2 mm.; inv.O.4024
MBR = 991; Resch = 148

197. Gros, 1611

Similar nr. 196.
Baia Mare; AR; 1,25 g.; D=21,2 mm.; inv.O.4023
MBR = 991; Resch = 148

198. Gros, 1611

Similar nr. 197.
Baia Mare; AR; 1,14 g.; D=21 mm.; inv.O.4022
MBR = 991; Resch = 148

199. Gros, 1611

Similar nr. 198.
Baia Mare; AR; 1,46 g.; D=21 mm.; inv.O.4021
MBR = 991; Resch = 148

200. Gros, 1611

Similar nr. 199.
Baia Mare; AR; 1,48 g.; D=20,3 mm.; inv.O.4026
MBR = 991; Resch = 148

201. Ducat, 1612

Av. GAB : D : G : PR : TRA : VAL : TRAN^SSAL :
Bust similar nr.175.
Rv. PAR : RE : HV : D : ET - SIC : CO : 161Z •
Blazonul similar nr.175.
Cluj; AV; 3,47 g.; D=22 mm.; inv.O.981. Foarte rară.
Pl.VIII.
MBR = 1003; Resch = 155

202. Ducat, 1612

Similar nr. 201.
Cluj; AV; 3,49 g.; D=22 mm.; inv.O.982. Foarte rară.
MBR = 1003; Resch = 155

203. Ducat, 1612

Similar nr. 202, dar pe avers cu GAB : BA : D : G : TRAN :
PRINCS : ★
Cluj; AV; 3,51 g.; D=21 mm.; inv.O.980. Rară. Pl.VIII.
MBR = 1004 var.; Resch = 156 var.

204. Ducat, 1612

Av. GABRIEL : D : G • PRIN • TRANSYL :
Bust scurt, capul mare, spre stânga.
Rv. PAR • REG • HVN • DO • ET • SIC • CO • 161Z •
Acvila spre dreapta, cu blazonul Bathory pe piept. În
părți, la picioare, sigla N-B
Baia Mare; AV; 3,47 g.; D=22 mm.; inv.O.984. Rară.
Pl.VIII.
MBR = 1007; Resch = 158

205. Ducat, 1612

Av. Similar nr. 204.
Rv. Similar nr. 204, dar RE • și două puncte după
CO : și după milesim 161Z :
Baia Mare; AV; 3,45 g.; D=21 mm.; inv.O.983. Rară.
MBR = 1008; Resch = 159

206. Gros, 1612

Av. / GAB • BATHO / • D : G • PRIN • / • TRAN • /
Coroană ca la nr. 187; în părți milesimul 16 - 1Z
Rv. <G>ROSSVS • REGNI • TRANSYL :
Acvila transilvană ca la nr. 187. Vârful aripii în dreptul li-
terei Y
Baia Mare; AR; 1,36 g.; D=20 mm.; inv.O.3037
MBR = 1015; Resch = 166

207. Gros, 1612

Similar nr. 206, dar cu legenda vizibilă în întregime.
Baia Mare; AR; 1,34 g.; D=20 mm.; inv.O.3039.
MBR = 1015; Resch = 166

208. Gros, 1612

Similar nr. 207.
Baia Mare; AR; 1,38 g.; D=21 mm.; inv.O.3041. Moneda
ușor ciobită pe margine.
MBR = 1015; Resch = 166

209. Gros, 1612

Similar nr. 208.
Baia Mare; AR; 1,29 g.; D=21 mm.; inv.O.3042
MBR = 1015; Resch = 166

210. Gros, 1612
Similar nr. 209.
Baia Mare; AE argintat; 1,52 g.; D=20 mm.; inv.O.3044
MBR = 1015; Resch = 166

211. Gros, 1612
Similar nr. 210.
Baia Mare; AR; 1,45 g.; D=20 mm.; inv.O.5688
MBR = 1015; Resch = 166

212. Gros, 1612
Similar nr. 211.
Baia Mare; AR; 1,34 g.; D=19,5 mm.; inv.O.5689
MBR = 1015; Resch = 166

213. Gros, 1612
Similar nr. 212.
Baia Mare; AR; 1,48 g.; D=20 mm.; inv.O.5690
MBR = 1015; Resch = 166

214. Gros, 1612
Similar nr. 213.
Baia Mare; AR; 1,34 g.; D=19,5 mm.; inv.O.5691
MBR = 1015; Resch = 166

215. Gros, 1612
Similar nr. 214.
Baia Mare; AR; 1,40 g.; D=20 mm.; inv.O.5692
MBR = 1015; Resch = 166

216. Gros, 1612
Similar nr. 215.
Baia Mare; AR; 1,40 g.; D=20 mm.; inv.O.5693
MBR = 1015; Resch = 166

217. Gros, 1612
Similar nr. 216, dar vârful aripiei în dreptul literei S
Baia Mare; AR; 1,12 g.; D=21 mm.; inv.O.3049
MBR = 1016; Resch = 167

218. Gros, 1612
Similar nr. 217, dar cu G:
Baia Mare; AR; 1,41 g.; D=21 mm.; inv.O.3047
MBR = 1018; Resch = 168

219. Gros, 1612
Similar nr. 218, dar fără punct după GAB și după PRIN
Baia Mare; AR; 1,18 gr, D=20,5 mm.; inv.O.4030
MBR = 1022 var.; Resch = 170 var.

220. Gros, 1612
Similar nr. 219, dar cu punct după PRIN *, iar vârful aripiei în dreptul literei Y
Baia Mare; AR; 1,43 g.; D=21 mm.; inv.O.3035
MBR = 1026; Resch = 172

221. Gros, 1612
Similar nr. 220.
Baia Mare; AR; 1,66 g.; D=21 mm.; inv.O.3046
MBR = 1026; Resch = 172

222. Gros, 1612
Av. Similar nr. 221, dar fără punct după PRIN
Rv. Similar nr. 221. Vârful aripiei în dreptul lui Y
Baia Mare; AR; 1,39 g.; D=20,5 mm.; inv.O.4025
MBR = 1026 var.; Resch = 172 var.

223. Gros, 1612
Similar nr. 222, dar PRIN • Vârful aripiei între Y și L
Baia Mare; AR; 1,23 g.; D=21 mm.; inv.O.3036
MBR = 1030; Resch = 174

224. Gros, 1612
Similar nr. 223.
Baia Mare; AR; 1,34 g.; D=20 mm.; inv.O.3038
MBR = 1030; Resch = 174

225. Gros, 1612
Similar nr. 224.
Baia Mare; AR; 1,09 g.; D=21 mm.; inv.O.3040
MBR = 1030; Resch = 174

226. Gros, 1612
Similar nr. 225.
Baia Mare; AR; 1,58; D=20 mm.; inv.O.3043
MBR = 1030; Resch = 174

227. Gros, 1612
Similar nr. 226.
Baia Mare; AR; 1,51 g.; D=21 mm.; inv.O.3045
MBR = 1030; Resch = 174

228. Gros, 1612
Similar nr. 227.
Baia Mare; AR; 1,52 g.; D=20 mm.; inv.O.3048
MBR = 1030; Resch = 174

229. Gros, 1612
Similar nr. 228, dar fără punct după • PRIN și după TRAN
Baia Mare; AR; 1,30 g.; D=20,5 mm.; inv.O.4027
MBR = 1035 var.; Resch = 177 A (Nachtrag) var.

230. Gros, 1612

Similar nr. 229, dar cu punct după • PRIN • și după TRAN •
Baia Mare; AR; 1,08 g.; D=20 mm.; inv.O.4028
MBR = 1035 var.; Resch = 177 A (Nachtrag) var.

231. Gros, 1612

Similar nr. 230.
Baia Mare; AR; 1,36 g.; D=20 mm.; inv.O.4031
MBR = 1035 var.; Resch = 177A (Nachtrag) var.

232. Gros, 1612

Similar nr. 231, dar cu un singur punct după G • și punct în
fața lui • TRAN
Baia Mare; AR; 1,41 g.; D=20 mm.; inv.O.4029
MBR = 1035 var.; Resch = 177A (Nachtrag) var.

233. Ducat, 1613

Av. GABRIEL • D • G PRIN • TRANSYL •
Bustul similar nr. 204.
Rv. PAR • REG • HVN • DO • ET • SI • CO • 1613 •
Acvila ca la nr. 204.
Baia Mare; AV; 3,45 g.; D=21 mm.; inv.O.985. Rară.
Pl.VIII.
MBR = 1052; Resch = 193

234. Taler, 1613

Av. GABRIEL • D • G • PRIN : TRAN : PAR :
REG : HVN : D • ET • SI : COMES •
Similar nr.178, dar vârful scuturilor laterale se unesc într-
un ornament. De o parte și de alta a coroanei CI - BIN (BIN
pare gravat ulterior)
Rv. Legendă pe șapte rânduri / PRO / PATRIA /
ARIS • / ET / FOCIS • / • 1613 • / • /
Sibiu; AR; 28,05 g.; D=40 mm.; inv.O.2909. Execuție neîn-
grijită. Pl.VIII.
MBR = 1061 var.; Resch = 201 var.

235. Triplu gros, 1613

Av. GABRIEL • D • G • PRIN • TRAN • ET •
Bust similar nr.186.
Rv. / ☼ III ☼ / 16 - 13 / GR • S • ARG / • TRIP •
REG • / • TRANSYL • / • VANI • /
Monetărie necunoscută; AR; 1,80 g.; D=21 mm.; inv.O.3058.
Ușor ciobită pe margine. Pl.VIII.
MBR = 1062 var.; Resch = 202 var.

236. Triplu gros, 1613

Av. Similar nr. 235, dar cu ET • S •
Rv. / ☼ III ☼ / 16 - 13 / GROS • ARG / • TRIP :
REG • / TRANSYL • / • VANI • /

Monetărie necunoscută; AR; 1,99 g.; D=20,5 mm.; inv.
O.5712
MBR = 1064; Resch = 203

237. Gros, 1613

Av. / GAB BATHO / • D : G : PRIN / • TRAN • /
Coroana ca la nr.206, având în părți milesimul 16 - 13
Rv. GROSSVS • REGNI • TRANSYL :
Vârful aripii în dreptul literei S
Baia Mare; AR; 1,37 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5713
MBR = 1067; Resch = 206

238. Gros, 1613

Similar nr. 237.
Baia Mare; AR; 1,37 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5714
MBR = 1067; Resch = 206

239. Gros, 1613

Similar nr. 238.
Baia Mare; AR; 1,69 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5715
MBR = 1067; Resch = 206

240. Gros, 1613

Similar nr. 239, dar vârful aripii în dreptul literei Y
Baia Mare; AR; 1,12 g.; D=20 mm.; inv.O.3053
MBR = 1070; Resch = 209

241. Gros, 1613

Similar nr. 240.
Baia Mare; AR; 1,55 g.; D=20 mm.; inv.O.3054
MBR = 1070; Resch = 209

242. Gros, 1613

Similar nr. 241, dar cu punct după PRIN •
Baia Mare; AR; 1,15 g.; D=21 mm.; inv.O.3050
MBR = 8070 var.; Resch = 209 var.

243. Gros, 1613

Similar nr. 242.
Baia Mare; AR; 1,52 g.; D=20 mm.; inv.O.3055
MBR = 1070 var.; Resch = 209 var.

244. Gros, 1613

Similar nr. 243.
Baia Mare; AR; 1,40 g.; D=21 mm.; inv.O.3056
MBR = 1070 var.; Resch = 209 var.

245. Gros, 1613

Similar nr. 244.
Baia Mare; AR; 1,36 g.; D=21 mm.; inv.O.3057

MBR = 1070 var.; Resch = 209 var.

246. Gros, 1613

Similar nr. 245.

Baia Mare; AR; 1,36 g.; D=20 mm.; inv.O.4032. Pl.VIII.

MBR = 1070 var.; Resch = 209 var.

247. Gros, 1613

Similar nr. 246.

Baia Mare; AR; 1,29 g.; D=20 mm.; inv.O.4033

MBR = 1070 var.; Resch = 209 var.

248. Gros, 1613

Similar nr. 247.

Baia Mare; AR; 1,06 g.; D=20,5 mm.; inv.O.4034

MBR = 1070 var.; Resch = 209 var.

249. Gros, 1613

Similar nr. 248.

Baia Mare; AR; 1,25 g.; D=20 mm.; inv.O.4035

MBR = 1070 var.; Resch = 209 var.

250. Gros, 1613

Similar nr. 249, dar cu punct după GAB • și după G • Vârful aripii între Y și L

Baia Mare; AR; 1,52 g.; D=20 mm.; inv.O.3051

MBR = 1072 var.; Resch = 211 var.

251. Gros, 1613

Similar nr. 250, dar vârful aripii între N și S

Baia Mare; AR; 1,25 g.; D=20 mm.; inv.O.3052

MBR = 1078; Resch = 215 A (Nachtrag)

252. Gros, 1613

Similar nr. 251, dar fără punct după GAB

Baia Mare; AR; 1,38 g.; D=20,5 mm.; inv.O.4039

MBR = 1078 var.; Resch = 215 A (Nachtrag) var.

253. Gros, 1613.

Similar nr. 252.

Baia Mare; AR; 1,44 g.; D=20 mm.; inv.O.4040

MBR = 1078 var.; Resch = 215A (Nachtrag) var.

ORASUL BRASOV

(1612-1615)

(în timpul luptelor cu Gabriel Bathory)

După o pauză de 10 ani, (ultimele emisiuni ale orașului datează din 1602), în contextul luptelor dintre Gabriel Bathory și Radu Șerban, monetăria orașului și-a reluat activitatea. Asediarea orașului, achitarea soldelor mercenarilor, angajați de magistratii brașoveni cu prilejul acestui conflict, numeroasele cheltuieli, au impus emiterea de monede proprii. În perioada 1612-1615 atelierul a bătut diferite tipuri monetare, activitatea sa fiind dependentă de cantitatea de materie primă pe care o avea la dispoziție. În primul an de funcționare a avut o emisiune diversificată: medalia comemorativă de aur de 10 ducăți, piese de un ducat, de doi și de un taler, taleri de necesitate băuți în timpul asediului de trei luni al lui Gabriel Bathory, guldeni și groși. În anul următor, 1613, pe lângă piesele de un gros, se mai emit încă ducăți, iar în anii 1614-1615, caracteristică a fost emiterea de monedă divizionară - groși - care a avut o largă circulație nu numai în țara Bârsei, ci și în restul Transilvaniei. Întrucât orașul răsculat se afla într-o situație dificilă, la 4 iunie 1612 Sfatul orașenesc a cerut cetățenilor să predea plusul de bijuterii și de obiecte de argint. Acestea au fost răscumpărate cu 9 florini marca. Din metalul astfel achiziționat municipalitatea a bătut monedă până în 1615.

Ca toate emisiunile orașenești și monedele bătute de Brașov, (cu precădere nominalurile mari), sunt rare. Colecția "Orghidan" deține 24 de groși emiși în atelierul brașovean în anii 1612-1613 (catalog nr.254-277).

254. Gros, 1612

Av. <GROS>S • CIVITA • BRASSO 161Z

Stema orașului Brașov: o coroană princiară deschisă, cu 3 fleuroane în formă de flori de crin, așezată pe un triunchi cu rădăcini numeroase. Pe trunchi un punct.

Rv. <DE>VS • PROTECTOR • NOSTE<R ✱ >

Acvila transilvană spre dreapta, cu coroană, având pe piept un scut în formă de inimă, cu o rozetă în interior.

Brașov; AR; 1,79 g.; D=21,5 mm.; inv.O.5700. Pl.VIII.

MBR = 1105; Resch = 9

Brașov; AR; 1,23 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5694

MBR = 1106 var.; Resch = 9 A (Nachtrag) var.

256. Gros, 1612

Av. Similar nr. 255, dar fără puncte după BRASSO Fleuroanele coroanei în formă de rămurele.

Rv. DEVS • PROTECTOR • NOSTER ✱

Similar nr. 255, dar în interiorul scutului de pe pieptul acvilei, un punct.

Brașov; AR; 1,32 g.; D=21 mm.; inv.O.5696

MBR = 1117 var.; Resch = 20 var.

255. Gros, 1612

Similar nr. 254, dar milesimul 161Z

257. Gros, 1612

Av. Similar nr. 256, dar 1 • 6 • 1 • Z

Rv. DEVS : PROTECTOR • NOSTER

Acvila similar nr. 256.

Braşov; AR; 1,36 g.; D=21 mm.; inv.O.5699

MBR = 1120 var.; Resch = 21 B (Nachtrag) var.

258. Gros, 1612

Av. Similar nr. 257, dar BRASSO 161Z

Rv. Similar nr. 257, dar NOSTE • In interiorul

scutului, o rozetă

Braşov; AR; 1,46 g.; D=21 mm.; inv.O.5697

MBR = 1123; Resch = 24

259. Gros, 1612

Av. Similar nr. 258, dar GROSS : Fleuroanele în formă de rozete.

Rv. Similar nr. 258, dar cu NOSTER Scutul de pe pieptul acvilei liber.

Braşov; AR; 1,61 g.; D=21 mm.; inv.O.5695. Pl.IX.

MBR = 1126 var.; Resch = 25 A (Nachtrag) var.

260. Gros, 1612

Av. Similar nr. 259, dar BRASSO : 161Z şi fleuroanele în formă de rămurele.

Rv. Similar nr. 259, dar PROTECTOR • NOSTER În scut un punct.

Braşov; AR; 1,44 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5698

MBR = 1127; Resch = 25 B (Nachtrag)

261. Gros, 1613

Av. GROSS : CIVITA • BRASSO • 1613 •

Similar nr. 260, dar fleuroanele în formă de crenguțe.

Rv. DEVS PROTECTOR NOSTER

Similar nr. 260. In scut o coroană.

Braşov; AR; 1,27 g.; D=21 mm.; inv.O.5701

MBR = 1130 var.; Resch = 28 var.

262. Gros, 1613

Av. Similar nr.261.

Rv. DEVS • PROTECTOR • NOSTER

Similar nr.261, dar în scut un punct.

Braşov; AR; 1,34 g.; D=20 mm.; inv.O.4037

MBR = 1133; Resch = 30 A (Nachtrag)

263. Gros, 1613

Av. Similar nr. 262.

Rv. Similar nr. 262, dar NOSTER •

Braşov; AR; 1,30 g.; D=21,5 mm.; inv.O.4038

MBR = 1136; Resch = 33

264. Gros, 1613

Av. GROSS : CIVITA • BRASSO 1613

Similar nr. 263, dar cu fleuroanele în formă de brăduți.

Rv. Similar nr. 263, dar rozetă după NOSTER

Acvila fără coroană şi cu câte un punct de o parte şi de alta a gâtului.

Braşov; AR; 1,20 g.; D=20 mm.; inv.O.5704

MBR = 1139 var.; Resch = 34 A (Nachtrag) var.

265. Gros, 1613

Similar nr. 264.

Braşov; AR; 1,54 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5703

MBR = 1139 var.; Resch = 34 A (Nachtrag) var.

266. Gros, 1613

Av. GROSS CIVITA • BRASSO • 1613 •

Stema ca la nr. 265.

Rv. DEVS • PROTECTOR • NOSTER

Acvila cu coroană, în scutul de pe piept o coroană.

Braşov; AR; 1,49 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5711

MBR = 1141 variantă; Resch = 35 var.

267. Gros, 1613

Av. GROSS • CIVITA • BRASS : 1613

Similar nr. 266.

Rv. Similar nr. 266, dar scutul de pe piept gol.

Braşov; AR; 1,23 g.; D=20 mm.; inv.O.5707

MBR = 1142; Resch = 36

268. Gros, 1613

Similar nr. 267.

Braşov; AR; 1,23 g.; D=21 mm.; inv.O.5706. Pl.IX.

MBR = 1142; Resch = 36

269. Gros, 1613

Av. Similar nr. 264, dar de o parte şi de alta a trunchiului sigla C-B (Civitas-Brasso).

Rv. Similar nr. 266, dar NOSTER In scutul de pe pieptul acvilei, o inimă.

Braşov; AR; 1,59 g.; D=21 mm.; inv.O.5705

MBR = 1144; Resch = 38

270. Gros, 1613

Av. GROSS • CIVITA • BRASSO 16 • 13

Coroană cu fleuroane în formă de flori de crin.

Rv. Similar nr. 269, dar NOSTER ; acvila fără coroană, cu un punct în scutul de pe piept; câte un punct de o parte şi de alta a gâtului.

Braşov; AR; 1,48 g.; D=22,5 mm.; inv.O.4037

MBR = 1146 var.; Resch = 40 var.

271. Gros, 1613

Av. Similar nr. 270, dar BRASSO ; 16 - 13

Vârful fleuronului central străpunge c.l.i., atingând cifrele milesimului.

Rv. Similar nr. 266, dar scutul gol.

Braşov; AR; 1,49 g.; D=21 mm.; inv.O.4038

MBR = 1146 var.; Resch = 40 var.

272. Gros, 1613

Similar nr.269, dar fără siglele Braşovului.

Braşov; AR; 1,28 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5709

MBR = 1147 var.; Resch = 41 var.

273. Gros, 1613

Av. GROSS • CIVIT • A • BRASSO • 1613 •

Similar nr. 272.

Rv. Similar nr. 272, dar NOSTER ☼

Braşov; AR; 1,71 g.; D=21,5 mm.; inv.O.5710

MBR = 1147 var.; Resch = 41 var.

274. Gros, 1613

Av. GROSS • CIVITA • BRASSO • 1613 •

Similar nr.261.

Rv. Similar nr.261, dar DEVS • PROTECTOR •

Braşov; AR; 1,48 g.; D=21 mm.; inv.O.5702. Pl.IX. —

MBR = 1147 var.; Resch = 41 var.

275. Gros, 1613

Av. GROSS • CIVITA • BRASSO 1613 ☼

Coroană cu fleuroane în formă de brăduţi. În câmpul drept sigla B

Rv. Similar nr. 274, dar DEVS : În scut o globulă.

Braşov; AR; 1,94 g.; D=21,5 mm.; inv.O.5708

MBR = 1173 var.; Resch = 66 var.

276. Gros, 1613

Av. Similar nr. 275, dar 16 • 13

Rv. Similar nr. 275, dar NOSTER ☼

Braşov; AR; 1,49 g.; D=21 mm.; inv.O.4036

MBR = 1174; Resch = 67

277. Gros, 1613

Av. Similar nr. 276.

Rv. Similar nr. 276, dar NOSTER ✚ Câte un

punct de o parte şi de alta a gâtului acvilei.

Braşov; AR; 1,49 g.; D=21 mm.; inv.O.4036

MBR = 1174 var.; Resch = 67 var.

GABRIEL BETHLEN (1613-1629)

Situaţia tulbure din Transilvania, creată de intervenţia imperialilor şi a lui Radu Şerban împotriva lui Gabriel Bathory, s-a încheiat printr-o acţiune armată a Porţii. Aceasta a obligat Dieta de la Cluj să-l aleagă ca principe, la 23 octombrie 1613, pe Gabriel Bethlen.

Domnia lui Bethlen a însemnat o perioadă de consolidare a autorităţii princiare, de rezistenţă în faţa agresiunilor imperiale şi a presiunilor otomane. În acest efort, Gabriel Bethlen a înţeles importanţa economică şi politică a celorlalte două ţări române în raport cu interesele Transilvaniei. În consecinţă, a strâns legăturile cu acestea, întărindu-le prin tratate de pace şi ajutor reciproc militar şi financiar.

Adept al kalvinismului, Gabriel Bethlen şi-a manifestat sentimentele confesionale şi prin tendinţa creerii unui principat cu caracter protestant în inima Europei Centrale. În războaiele duse împotriva Habsburgilor catolici, principele s-a folosit de legăturile sale cu puterile protestante din Europa. În mai 1615 a încheiat cu Mathias II tratatul de la Târnăvia, prin care împăratul îl recunoştea ca principe şi se obliga să-i restituie Baia Mare, Husat şi Chioar. Aspiraţiile sale fiind încă cu mult mai mari, Gabriel Bethlen s-a alăturat, în cadrul războiului de 30 de ani, Uniunii evanghelice, luând parte la luptele din prima fază a conflictului - faza boemiană - 1618-1626. Nereuşind să ajungă la coroana Boemiei, a cucerit aproape întreaga Ungarie, Dieta Transilvaniei proclamându-l rege al acesteia în 1620. În urma tratatelor de pace de la Nikolsburg (Mikulov, 6 ianuarie 1622), Viena (8 mai 1624) şi Bratislava (20 decembrie 1626) Gabriel Bethlen a renunţat la coroana Ungariei, iar Ferdinand II i-a cedat, numai pe timpul vieţii, cele şapte comitate din Partium şi Ungaria superioară - Borsód, Abaúj, Zemplén, Bereg, Szabolcs, Ugócsa şi Satu Mare, o rentă anuală de 50.000 florini, cele două ducate sileziene Oppeln şi Ratibor, precum şi titlul de prinţ al Imperiului Romano-German.

Expediţiile habsburgice, contrar aşteptărilor sale, terminându-se cu rezultate modeste, Gabriel Bethlen a plănuit unirea celor trei ţări române într-un singur stat. În anul 1627 principele şi-a concentrat toate demersurile în scopul obţinerii sprijinului Porţii pentru constituirea, sub conducerea sa şi sub suzeranitate otomană, a unui "regat al Daciei". Proiectul său fiind irealizabil, Bethlen şi-a îndreptat eforturile în direcţia coroanei Poloniei. Dar nici acest plan nu l-a putut realiza, stingându-se din viaţă la 15 noiembrie 1629.

Perioada de domnie a lui Gabriel Bethlen este considerată drept epoca de glorie a Transilvaniei. Politica sa externă a fost susţinută de dezvoltarea economiei principatului, de o laborioasă activitate financiară. Principele a emis o mare cantitate de monedă, adoptând un sistem monetar complicat, cu numeroase specii monetare. A introdus tipuri noi de monede care formau baza de susţinere în teritoriile nou ocupate. Astfel, a rămas în vigoare vechiul sistem medieval, bazat pe ducat, dinar şi obol. Alături de acesta şi-a continuat existenţa şi sistemul vest european al talerului. În ceea ce priveşte moneda măruntă, pe lângă piesele de un gros şi trei groşi,

(în sistem polonez) și de grosul lat (după model maghiar), au fost introduse valori noi de trei kreuzer (în 1622) și de 24 kreuzer (în 1623) în sistemul monetar imperial.

Titlatura principelui prezintă pe emisiunile sale s-a schimbat în concordanță cu evenimentele politice. Între 1613-1619, Gabriel Bethlen s-a intitulat "Princeps Transylvaniae Partium Regni Hungariae Dominus et Sicularum Comes". După încoronarea sa ca rege al Ungariei și, până la sfârșitul vieții, emisiunile sale poartă titlatura de "rege ales al Ungariei, Dalmației, Croației și Slavoniei, principe al Transilvaniei, conte al secuilor". După tratatul de la Nikolsburg, între 1622-1629, la acestea se adaugă și "principe al Imperiului romano-german, duce de Oppeln și Ratibor".

Gabriel Bethlen a lăsat o foarte vastă moștenire monetară, rod al activității numeroaselor ateliere care au bătut monede pentru el. În afara monetărilor din Transilvania - Cluj, Sibiu, Alba Iulia, Baia Mare (din 1620) - în anumite perioade au funcționat și cele de la Kosice (Kassau 1619-1629), Kremnitz (1620-1622, 1627), Oppeln (1623) și Ciesczyn (1629). Factorii politico-militari au contribuit la intensificarea activității monetare, mai ales la creșterea cantității de monedă măruntă. Participarea principatului la războiul de 30 de ani a sporit necesitățile financiare, ducând la deteriorarea succesivă a monedei mărunte, prin micșorarea greutateii și diminuarea cantității de argint. În timpul acestui conflict întreaga Europă Centrală a fost cuprinsă de efectele maximei deprecieri monetare, perioada fiind cunoscută sub denumirea de "Kipper und Wipper Zeit", (perioadă instabilă, de dezechilibru). În Transilvania, epoca de maximă-dificultate monetară a fost înregistrată între anii 1621 -1624. În anul 1624, de exemplu, au fost bătute monede mărunte fiduciare și în atelierul de la Munkacevo (azi în Republica Ucraina). Prin contractul din 20 mai 1624, Gabriel Bethlen a arendat monetăria de aici lui Koyth Jakobus și Karlo Anatelius. Aceștia trebuiau să bată aici groși lați - cu valoare de cinci dinari. "din argintul străin, sosit din Polonia". Din anul 1625, în urma convenției încheiate cu Ferdinand II, Gabriel Bethlen s-a angajat să bată din nou bani buni de argint, făcând eforturi serioase pentru retragerea din circulație a monedei de joasă calitate. Prin măsurile luate între 1625-1629, principele a încercat consolidarea sistemului monetar transilvănean.

Monedele lui Gabriel Bethlen nu se disting printr-o fantezie a reprezentărilor heraldice. Imaginea principelui de pe monedele sale comportă două atitudini - războinică și de curte - alternând în funcție de perioada emisiunii respective. Se remarcă ținuta de mare gală de pe piesa de trei groși emisă la Oppeln în 1623 - bust cuirasat, drapat cu o mantie în falduri, pe cap cu coroană princiară închisă. Cu emisiunile lui Gabriel Bethlen începe să se simtă influența barocului în arta monetară transilvăneană. Aceasta mai ales în reprezentările scutului de pe reversul monedelor: oval, rotund, în formă de inimă, cu rama bogat ornamentată.

Datorită seriei mari în care au fost emise și a unei anumite monotonii a iconografiei, monedele lui Gabriel Bethlen sunt obiect de colecție numai în grup. Raritățile se înregistrează doar în rândul multiplilor de taleri. Rarissime sunt medaliile-portret jubiliare din aur și din argint. Colecția "Orghidan" deține 359 de monede emise de Gabriel Bethlen. În rândul acestora remarcăm marele număr al pieselor care prezintă variante inedite la formele de prescurtare a legendelor ; un dinar din argint emis în 1620 al cărui tip nu există decât în aur în cataloagele Resch și MBR (catalogat la nr. 239); două emisiuni rare de 2 1/2 talerklippe din 1628 (catalog nr. 609-610) și trei piese rarissime - moneda de 10 ducati 1616, (catalog nr. 279), medalia-portret de 10 ducati fără an de emitere (catalog nr. 635) și medalia-portret din argint, fără an de emitere (catalog nr. 636).

278. Ducat, 1614

Av. GA : BET : D : - G : P : T :

Bustul principelui cu armură, din profil spre stânga. Pe cap poartă kalpag cu pană de egretă prinsă cu o agrafă. Bustul întrerupe legenda și sus și jos.

Rv. PAR : RE : HV : DO - ET SI : CO : 1614

Scut stilizat, cu blazonul familiei Bethlen - două găște sălbatice aflate, străpunse prin gât de o săgeată. Scutul este înconjurat de dragon încoronat. Dedesubt, întrerupând legenda, stema Clujului - castel.

Cluj; AV; 3,41 g.; D=23 mm.; inv.O.986. Pl. IX.

MBR = 1204; Resch = 6

Monetărie necunoscută; AV; 33,42 g.; D=43 mm.; inv. O.987. Foarte rară. Pl.VIII.

MBR = 1214; Resch = 12

280. Ducat, 1616

Av. Similar nr.278, dar PT :

Rv. Similar nr.278, dar PA : RE : HVN : și 1616

Cluj; AV; 3,46 g.; D=22 mm.; inv.O.988. Pl.VIII.

MBR = 1218 (unde este greșit trecută ștanța nr. 1215 pentru revers); Resch = 15

281. Ducat, 1618

Av. Similar nr.278.

Rv. • PA : RE : HV : DO : -ET SI : CO : 1618 •

Scut similar nr. 280.

Cluj; AV; 3,44 g.; D=22 mm.; inv.O.989. Pl.IX.

MBR = 1231; Resch = 23

279. 10 Ducati, 1616

Av. GAB : BETLEN D : G : P : TRAN : PART :

REG : HVN : DO : ET SI : CO :

Bust similar nr. 278, dar cu o agrafă mai mare și din profil spre dreapta. Nu desparte legenda.

Rv. DNS : ILLVM : MEA ET SALVS MEA

QVEMTIMEBO : 16 • 16 •

Braț cu armură, ieșind din nor, ține o spadă în care este înfiptă o coroană princiară deschisă. Alături se desfășoară o panglică cu șase ondulații, cu inscripția: CON - SILIO - FIR - MATA - DEI •

282. Ducat, 1619

Av. GABRIEL • D : G : PR - IN • TRAN

Bustul principelui cu armură și mantie de campanie, din profil spre stânga. Mantia este prinsă pe umăr cu o rozetă. Pe cap kalpag cu pană de egretă. Bustul întrerupe legenda sus și jos.

Rv. PAR • RE • HVN • DOM • ET • SIC • CO1619

Scut oval, baroc, timbrat de coroană princiară închisă; în câmp blazonul Bethlen înconjurat de dragon.

Fără sigla monetăriei, dar după stil, Alba Iulia; AV; 3.47 g.; D=23 mm.; inv.O.990. Rară. Pl.IX.

MBR = 1234; Resch = 26

283. Gros, 1619

Av. Coroană princiară închisă, mare, în părți cu milesimul 16 - 19 Dedesubt, legendă pe patru rânduri / GABRIEL • / D • G • PRIN • / TRAN • / A • I • /

Rv. GROSSVS < REGNI • TR>ANSYLVANIAE • ★

Scut oval, ornamentat cu cartușuri. În scut stema Transilvaniei: acvila transilvană și cele șapte cetăți: 4,2,1.

Alba Iulia; AE argintat; 1,10 g.; D=22 mm.; inv.O.3060.

MBR = 1241 var.; Resch = 32 var.

284. Gros, 1619

Av. / GABRIEL / D • G • PRIN / TRAN • /

Similar nr. 283.

Rv, Similar nr. 283, dar : ★

Alba Iulia; AR; 1.31 g.; D=21 mm.; inv.O.5716

MBR = 1242; Resch = 33

285. Gros, 1619

Similar nr. 284.

Alba Iulia; AR; 1,31 g.; D=21 mm.; inv.O.717

MBR = 1242; Resch = 33

286. Gros, 1619

Av. / GABRIEL • / D • G • PRIN • / TRAN • /

Similar nr. 283.

Rv. GROSSVS • REGNI • TRANSYLVANIA ☼

Scutul ca la nr.283, dar cetățile 4, 3.

Alba Iulia; AE argintat; 1,74 g.; D=21 mm.; inv.O.3059.

MBR = 1243 var.; Resch = 34 var.

287. Ducat, 1620

Av. GAB • D • G • EL • HV • - • DA • CR • SC •

REX ☼

Bust înalt, cu armură, din profil spre stânga. Capul descoperit; cu mâna dreaptă ține sceptrul pe umăr, cu stânga mânerul sabiei. În părți sigla K - B Bustul împarte legendă.

Rv. • TRANS • PR • ET • • SIC • COM • 1620 •

Madona cu coroană, cu pruncul pe brațul drept, în mâna stângă ținând sceptru. Stă pe tron, având sub picioare o semilună cu profil uman. Dedesubt, în legendă, scut cu stema Ungariei, timbrat de o coroană deschisă.

Kremnitz; AV; 3,42 g.; D=23 mm.; inv.O.991. Rară. Pl.IX.

MBR = 1253; Resch = 43

288. Gros lat, (Breiter Groschen), 1620

Av. • GABRIEL • D • G • E • IIVN • CROA • DAL •

SCLA : REX ☼

Scut arcuit și despicat, cu stema Ungariei; în centru blazonul Bethlen înconjurat de dragon. De o parte și de alta a scutului sigla \dot{N} - \dot{B} Deasupra scutului, o globulă între două puncte.

Rv. • PRIN • TRANS • ET • SICV • COMES • 1620

Madona cu pruncul, similar nr. 287.

Baia Mare; AR; 2,15 g.; D=24 mm.; inv.O.3916

MBR = 1263 var.; Resch = 50 var.

289. Dinar, 1620

Av. GABRIEL • D • G • PRIN • TRANSIL ☼

Scut oval, ornamentat cu cartușuri, cu stema Transilvaniei: acvila încoronată și cetățile: 4, 3.

Rv. • PATRONA HVNG • 1620 •

Madona cu pruncul pe brațul stâng. În părți sigla A - I.

Alba Iulia; AR; 0,36 g.; D=5 mm.; inv.O.5718. Pl.IX.

Tip de dinar inedit, identic cu moneda de 1/4 ducat 1619.

MBR nr. 1237 var. și Resch nr. 28 var.

290. Ducat, 1621

Av. Similar nr.287, dar REX •

Rv. Similar nr. 287, dar ET și 162 - 1 •

Kremnitz; AV; 3,44 g.; D=23 mm.; inv.O.992. Rară. Pl.IX.

MBR = 1282; Resch = 66

291. Ducat, 1621

Similar nr. 290.

Kremnitz; AV; 3,45 g.; D=23 mm.; inv.O.993. Rară.

MBR = 1282; Resch = 66

292. Ducat, 1621

Similar nr. 290, dar D :

Kremnitz; AV; 3,43 g.; D=23 mm.; inv.O.994. Rară. Pl.IX.

MBR = 1279; Resch = 64

293. Taler, 1621

Av. GABRIEL (Madona) D ♦ G ♦ EL ♦

HVNGARIA ♦ DAL ♦ CR (stema Ungariei) SCL ♦ REX ☼
Bust până la jumătatea corpului, cu armură, cu capul descoperit, în profil spre stânga. Cu mâna dreaptă ține sceptrul pe umăr. Vârful sceptrului atinge litera L din SCL Coastele armurii împodobite cu șiruri de rozete și de puncte.

Rv. ♦ TRANS ♦ PRINCEPS ♦ ET ♦ SICVLOR

♦ COM ♦ 1621 ♦

Scut scartelat, cu bogate ornamente, atârănând prin opt lăntișoare de o coroană princiară mare, închisă; în câmp stema Ungariei și a Transilvaniei, în mijloc cu blazonul Bethlen înconjurat de dragon. Dedesubt, în părți, sigla K - B Axul median al scutului corespunde lui T din ET

Kremnitz; AR; 28,29 g.; D=44,5 mm.; inv.O.2937. Pl.VIII.

MBR = 1298; Resch = 81

294. Taler, 1621

Similar nr. 293. Bustul încadrat de două litere R, gravate ulterior.

Kremnitz; AR; 28,63 g.; D=45 mm.; inv.O.2915. Pl.VIII.

MBR = 1298; Resch = 81

295. Taler, 1621

Similar nr. 293, dar ornamentele armurii din rânduri de rozete și de stelute; sceptrul atinge R Axul median al scutului corespunde rombului de după ET ◇

Kremnitz; AR; 28,67 g.; D=45 mm.; inv.O.2930. Pl.IX.

MBR = 1309; Resch = 92

296. Taler, 1621

Similar nr.293, dar CR ◇ Sceptrul corespunde lui L din SCL

Kremnitz; AR; 28,31 g.; D=45 mm.; inv.O.2918. Pl.IX.

MBR = 1314; Resch = 97

297. Taler, 1621

Similar nr. 296, dar axul median al scutului corespunde lui S din SIC

Kremnitz; AR; 28,65 g.; D=44,5 mm.; inv.O.2916

MBR = 1315; Resch = 98

298. Taler, 1621

Similar nr. 297.

Kremnitz; AR; 28,46 g.; D=44 mm.; inv.O.2927

MBR = 1319; Resch = 102

299. Taler, 1621

Similar nr. 298, dar cu CR și REX ♀

Kremnitz; AR; 28,35 g.; D=45 mm.; inv.O.2921. Pl.IX.

MBR = 1329; Resch = 112

300. Taler, 1621

Av. GABRIEL • (Madona) • D : G • EL • HVN • DAL • CRO : (stema Ungariei) - SCLA • REX ♀

Bust scurt, cu armură și mantie de campanie, din profil spre stânga. Capul descoperit, pieptănat cu părul înainte, terminat cu un cârlionț.

Rv. • PRIN • TRANSYL • ET • SICVL • COMES • 16Z1 •

Scut similar nr. 293, ornamentat cu volute, timbrat de coroană îngustă, fără cele opt lanțuri. Intre coroană și scut, printre volute, un cap de înger. Intre volutele laterale sigla N-B Axul median corespunde lui I din SIC

Baia Mare; AR; 28,24 g.; D=44,5 mm.; inv.O.2917. Pl.X.

MBR = 1336; Resch = 119

301. Taler, 1621

Av. GABRIEL • (Madona) D : G • EL • HVN • DAL • CROA • (stema Ungariei) SCLA • REX ♀

Bust similar nr. 300. Cârlionțul coafurii intersectează c.p.i. în dreptul literei G

Rv. Legenda ca la nr. 300, dar SICVLOR : Scut similar nr. 293. Axul median corespunde lui I din SIC In părți sigla N - B

Baia Mare; AR; 28,25 g.; D=44 mm.; inv.O.2928. Pl.X.

MBR = 1349; Resch = 130

302. Gros lat, 1621

Av. GABRIEL • D : G • E • HVN • CRO • DAL : SCLA • REX ♀

Similar nr.288.

Rv. PRIN • TRAN • ET • SIC • COMES • 16Z1

Similar nr.288.

Baia Mare; AR; 1,76 g.; D=24 mm.; inv.O.5722.

MBR = 1358 var.; Resch = 136 var.

303. Dinar, 1621

Av. GAB • D • G • EL • H • DA • CR • SC • R •

Scut cu marginile laterale curbate. In câmp stema Ungariei. In părțile laterale ale scutului sigla K - B

Rv. TR • PR • ET • SI • CO • 16Z1 •

Madona cu pruncul.

Kremnitz; AR; 0,48 g.; D=13,5 mm.; inv.O.5719

MBR = 1363; Resch = 139

304. Taler, 1622

Av. GABRIEL (Madona) D ♦ G ♦ EL ♦ HVNGARIE ♦ DAL ♦ CR (stema Ungariei) SCL ♦ REX ♀ Similar nr. 299.

Rv. ♦ TTRANS ♦ PRINCEPS ♦ ET ♦ SICVLOR ♦ COM ♦ 1622 ♦

Similar nr.301, dar sigla K - B

Kremnitz; AR; 28,00 g.; D=45 mm.; inv.O.2919. Pl.X.

MBR = 1400 var.; Resch = 164 var.

305. Taler, 1622

Av. Similar nr. 304, dar CR ♦ și REX †

Rv. Similar nr. 304, dar ♦ TRANS și SICVLOR ♦ COM ♦

Kremnitz; AR; 28,42 g.; D=45 mm.; inv.O.2910. Pl.X. MBR = 1404 var.; Resch = 164 var.

306. Taler, 1622

Av. Similar nr.305.

Rv. Similar nr. 305, dar COM ♦

Kremnitz; AR; 28,00 g.; D=45 mm.; inv.O.2914. Pl.X.

MBR = 1404 var.; Resch = 168 var.

307. Taler, 1622

Av. GABRIEL • D:G • SA :: RO : IM • ET •

TRANSSYL : PRINCEPS ☼

Bust până la piept, cu armură și mantie prinsă pe umăr cu o agrafă în formă de rozetă. Capul descoperit. În spatele bustului, în câmp, deasupra umărului, milesimul scris de sus în jos: 16ZZ

Rv. • PAR • RE • HVN • DO • SIC • CO : AC • OPO : RATIB • DVX •

Scut scartelat, timbrat de coroană. În câmpul 1. vultur Oppeln. 2. acvila transilvană, 3. vultur Ratibor, 4. cele șapte cetăți. În părți sigla \dot{N} - \dot{B}

Baia Mare; AR; 28,10 g.; D=43 mm.; inv.O.2938. Rară. Pl.X.

MBR = 1407; Resch = 171. Talerul este executat cu ștanța monedei de 10 ducăți 1622.

308. Taler, 1622

Av. • GABRIEL (Madona) D : G • EL • HVN •

DAL • CRO (stema Ungariei) SCL • REX • ☼

Similar nr.306.

Rv. • PRIN • TRANSYL • ET • SICVL • COMES •

16ZZ •

Similar nr.301. Scutul este ornamentat cu volute și, în ambele părți, cu câte un lujer lung de crin. Axul median între S și I din SIC

Baia Mare; AR; 28,36 g.; D=43 mm.; inv.O.2911. Pl.X.

MBR = 1411 var.; Resch = 175 var.

309. Taler, 1622

Av. • GABRIEL (Madona) D : G • EL • HVN :

DAL : CRO : (stema Ungariei) SCL : REX • ☼

Similar nr. 308

Rv. • PRIN : TRANSSYL : ET • SICVL : COM •

ES : 16ZZ •

Similar nr. 308. Axul median al scutului corespunde lui S din SIC

Baia Mare; AR; 27,64 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2929. Pl.XI.

MBR = 1421 var.; Resch = 185 var.

310. Taler, 1622

Similar nr. 309, dar axul median al scutului în dreptul literei T din ET

Baia Mare; AR; 28,21 g.; D=44 mm.; inv.O.2922

MBR = 1422; Resch = 186

311. Gros lat, 1622

Av. GAB • DG • EL • HVN • DAL • CROA • SCLA •

REX •

Scut similar nr.288, dar pe scut o rozetă între două puncte.

Rv. PRIN TRAN • ET • SI • COMES • 16ZZ •

Madona cu pruncul, pe semilună.

Baia Mare; AR; 1,18 g.; D=23 mm.; inv.O.3061

MBR = 1426 var.; Resch = 188 var.

312. Gros lat, 1622

Av. GABRIEL • D : G • SAC • RO • IM • TRA • PRI

• P • ☼

Scut arcuit, despicat, cu stema Ungariei. Deasupra o globulă.

În părți sigla \dot{Z} - \dot{B} (Balthasar Zwirner, monetar din Oppeln).

Rv. PATRONA • HVNGARIAE • 1622 • ☼ •

Madona cu coroană închisă, cu pruncul în dreapta.

Oppeln; AE argintat; 1,83 g.; D=25 mm.; inv.O.3062. Pl.IX.

Variantă inedită a legendei. Moneda este ciobită și crăpată ușor pe margine.

MBR = 1436 var.; Resch = 191 var.

313. Ducat, 1623

Av. GAB • D • G • S • R • I • ET • - • TRAN • PRIN ☼

Bust scurt, cu armură și mantie, din profil spre stânga. Capul mare, descoperit. Bustul împarte legenda.

Rv. PA • R • HVN • DO • SI • CO • - • OP • RA •

DVX • 1623

Madona cu pruncul. În părți sigla \dot{N} - \dot{B}

Baia Mare; AV; 3,43 g.; D=22 mm.; inv.O.995. Rară. Pl. IX.

MBR = 1445; Resch = 197

314. Ducat, 1623

Similar nr. 313.

Baia Mare; AV; 3,47 g.; D=22 mm.; inv.O.996. Rară.

MBR = 1445; Resch = 197

315. 24 Kreuzer, 1623

Av. GABRIEL • D : G • SAC • - OIM • E • TRA • PP

• I • PA • ✱

Bust mare, cu armură, cu capul descoperit, din profil spre stânga. Dedeșubt, în legendă, valoarea 24.

Rv. REG • HV • DN • SI • CO • AC • OP • RA • DV •

1623

Scut drept, scartelat, cu ornamentații, timbrat de o coroană princiară închisă. În cartierul 1. vultur Oppeln, 2. acvila transilvană, 3. vultur Ratibor, 4. cele șapte cetăți. În centru blazonul Bethlen. În părți sigla B-Z

Oppeln; AR; 3,90 g.; D=34 mm.; inv.O.5723

MBR = 1452; Resch = 203

316. 24 Kreuzer, 1623

Av. GABRIEL • D : G • SAC • R • O • IM • ET •

TRA • PRI • P :

Bust similar nr. 315.

Rv. REG • HV • DN • SICO • AC • OP • RA • DVX •

Scut similar nr. 315.

Oppeln; AR; 3,46 g.; D=39 mm.; inv.O.3069

MBR = 1471 var.; Resch = 221 var.

317. 24 Kreuzer 1623

Av. Similar nr. 316, dar D • G : SAC • - RO • și PRI • P •

Rv. REG • IIV • DN • SI • CO • AC • OP • RA • DVX • S • 1693

Scut similar nr. 315.

Oppeln; AR; 3,47 g.; D=39 mm.; inv.O.3068. Pl.IX.

MBR = 1477 var.; Resch = 227 var.

318. Gros lat, 1623

Av. GABR • D • G : SA • RO • IM • ET • TRAN •

PRIN • floare de crin.

Scut cu stema Ungariei, având blazonul familiei Bethlen în centru.

Rv. PA • R • HV • D • SI • C • OP • RA • DV • 1623

Madona cu pruncul. În părți sigla C - M

Kassau; AR; 1,80 g.; D=23 mm.; inv.O.3066

MBR = 1487 var.; Resch = 236 var.

319. Gros lat, 1623

Similar nr. 318, dar PRIN •

Kassau; AR; 1,57 g.; D=24 mm.; inv.O.3090

MBR = 1487 var.; Resch = 236 var.

320. Gros lat, 1623

Av. Similar nr. 319, dar D : G : și PRIN • floare de crin

Rv. Similar nr. 319, dar • PAR • și CO • PRA •

Kassau; AR; 1,72 g.; D=23 mm.; inv.O.3926.

MBR = 1487 var.; Resch = 236 var.

321. Gros lat, 1623

Similar nr. 320.

Kassau; AR; 1,85 g.; D=23 mm.; inv.O.3923

MBR = 1487 var.; Resch = 236 var.

322. Gros lat, 1623

Av. GABRIE • D • G • <SAC> • RO • IM • TRAN •

PRI • PA •

Scut similar nr. 318, dar cu sigla N - B în părți.

Rv. PATRONA • HVNGARIA • 1623

Madona cu pruncul.

Baia Mare; AR; 1,75 g.; D=23 mm.; inv.O.3931

MBR = 1492; Resch = 240

323. Gros lat, 1623

Av. Similar nr. 322, dar PA •

Rv. Similar nr. 322, dar HVNGARIA •

Baia Mare; AR; 1,81 g.; D=22 mm.; inv.O.3067

MBR = 1493 var.; Resch = 240A var.

324. Gros lat, 1623

Similar nr. 323, dar GABRIE • D • G • SAC • RO • IM • TRA •

PR • P • floare de crin

Baia Mare; AR; 1,76 g.; D=23,5 mm.; inv.O.3919

MBR = 1498; Resch = 243

325. Gros lat, 1623

Similar nr. 324, dar • GABRIEL • și PRI • P •

Baia Mare; AR; 1,65 g.; D=23 mm.; inv.O.3006

MBR = 1499; Resch = 244

326. Gros lat, 1623

Similar nr. 325.

Baia Mare; AR; 1,69 g.; D=23 mm.; inv.O.3922

MBR = 1499; Resch = 244

327. Gros lat, 1623

Similar nr. 325, dar PRI • P •

Baia Mare; AR; 1,88 g.; D=23 mm.; inv.O.3921

MBR = 1499 var.; Resch = 244 var.

328. Gros lat, 1623

Similar nr. 327.

Baia Mare; AR; 1,64 g.; D=23 mm.; inv.O.3925

MBR = var.; Resch = 244 var.

329. Gros lat, 1623

Similar nr. 328.

Baia Mare; AR; 1,60 g.; D=23 mm.; inv.O.3927

MBR = 1499 var.; Resch = 244 var.

330. Gros lat, 1623

Similar nr. 329.

Baia Mare; AR; 1,64 g.; D=23 mm.; inv.O.3928

MBR = 1439 var.; Resch = 244 var.

331. Gros lat, 1623

Similar nr. 330.

Baia Mare; AR; 1,64 g.; D=23 mm.; inv.O.3929

MBR = 1499 var.; Resch = 244 var.

332. Gros lat, 1623

Similar nr. 327, dar GABRIE și PRI • P • Deasupra
scutului o globulă mare.

Baia Mare; AE argintat; 1,61 g.; D=23 mm.; inv.O.3063

MBR = 1499 var.; Resch = 244 var.

333. Gros lat, 1623

Av. GABR • D : G • SA • RO • IM • ET • TRAN •

PRIN : •

Scut similar nr. 332, dar deasupra scutului trei puncte • 0 •

Rv. • PA • R • HV • D • SI • CO : OP • RA • DVX •

16Z3

Madona cu la nr. 332.

Baia Mare; AR: 1,83 g.; D=23 mm.; inv.O.3064

MBR = 1504 var.; Resch = 247 A var.

334. Gros lat, 1623

Av. Similar nr. 333, dar PRIN ★

Rv. Similar nr. 333, dar PA • R • HV • D • SI •

Baia Mare; AR: 1,64 g.; D=23 mm.; inv.O.3071

MBR = 1504 var.; Resch = 247 A var.

335. Gros lat, 1623

Av. GAB • D • G • EL • HVN • DAL : CRO • SCLA •

REX ☙

Scutul similar nr. 334, dar deasupra un punct.

Rv. PRIN • TRAN • ET • SI • COMES • 1623

Madona cu pruncul.

Baia Mare; AR: 1,49 g.; D=23 mm.; inv.O.3924

MBR = 1506; Resch = 248

336. Gros lat, 1623.

Av. GAB • DG • EL • HVN • DAL • CRO • SCL •

REX ★

Similar nr. 335, dar deasupra scutului • 0 •

Rv. Similar nr. 335.

Baia Mare; AR: 1,86 g.; D=23 mm.; inv.O.3930

MBR = 1508 var.; Resch = 248 B var.

337. Gros lat, 1623

Av. Similar nr. 336, dar cu REX ☙ Deasupra scutului o globulă mare.

Rv. Similar nr. 336, dar cu 1623 •

Baia Mare; AE argintat; 1,39 g.; D=23 mm.; inv.O.3065

MBR = 1511 var.; Resch = 248 E (Nachtrag) var.

338. Gros lat, 1624

Av. GABR • D • G • SA • RO • IM • ET • TRAN •

PRIN • floare de crin

Scutul similar nr. 337.

Rv. PA • R • HV • D • SI • C • OP • R • A • DV • 1624 :

☙

Madona cu pruncul. In părți sigla C-M

Kassau; AE argintat; 1,58 g.; D=22,5 mm.; inv.O.5724

MBR = 1532; Resch = 264

339. Gros lat, 1624

Av. Similar nr. 338, dar deasupra scutului o globulă mare.

Rv. Similar nr. 338, dar cu DSI • C • OPRA • DV

1 • 624

Kassau; AR: 1,76 g.; D=22,2 mm.; inv.O.3933, Pl IX.

MBR = 1536 var.; Resch = 268 var.

340. Gros lat, 1624

Av. GAB • D • G • SA • RO • IM • ET • TRAN •

PRIN ☙

Similar nr. 339.

Rv. • PA • R • HV • D • SI • CO • OP • RA • DVX • 16

• 24 •

Similar nr. 339, dar cu sigla N-B

Baia Mare; AR: 1,67 g.; D=23 mm.; inv.O.3070

MBR = 1541 var.; Resch = 273 var.

341. Gros lat, 1624

Similar nr. 340, dar PRIN • ☙ și 1624

Baia Mare; AR: 1,63 g.; D=23 mm.; inv.O.3089

MBR = 1542; Resch = 274

342. Gros lat, 1624

Av. : GAB • DG • SARO : IM • ET • TRAN • PRIN : ☙

Similar nr. 341, dar deasupra scutului • 0 •

Rv. Similar nr. 341.

Baia Mare; AR: 1,56 g.; D=22,2 mm.; inv.O.3932

MBR = 1542 var.; Resch = 274 var.

343. Gros lat, 1624

Av. GABR • D • G • S • A • RO • IM • ET • TRAN •

PRIN floare de crin

Scut similar nr. 342.

Rv. Similar nr. 341, dar cu PAR • De o parte și de alta a Madonei, sigla C - M

Kassau; AR: 1,86 g.; D=22 mm.; inv.O.3903

MBR = 1544; Resch = 276.

344. Ducat, 1625

Av. • GAB • DG • S • R • I • ET • TRAN • PRIN •

Bust cu armură, cu capul descoperit, din profil spre stânga. Deasupra armurii o mantie prinsă cu o agrafă în formă de cruce. Bustul împarte legenda.

Rv. PA • R • HV • DO : SI : CO : - OP • RA • DVX •

1625 ☙

Similar nr.313.

Baia Mare; AV: 3,44; D=22 mm.; inv.O.997. Rară.

MBR = 1555; Resch = 284

345. Gros lat, 1625

Av. GABD • G • SA • RO • IM • ET • TRAN • PRIN •

1625 •

Madona cu coroană și nimb, cu pruncul în dreapta, stând pe tron. La picioare o semilună. Totul într-un cerc de flăcări.

Rv. PAR • REG • HVN • DO • SIC • CO • OP • RAT

• DVX

Scut drept, despicat, cu ornamentații, timbrat de o coroană princiară închisă. În scut stema Ungariei, în centru cu blazonul Bethlen în dragon încolăcit. În părțile scutului sigla

Ń - Ę

Baia Mare; AR; 2,27 g.; D=25 mm.; inv.O.3073

MBR = 1560; Resch = 289

346. Gros lat, 1625

Similar nr. 345.

Baia Mare; AR; 1,86 g.; D=25 mm.; inv.O.3082

MBR = 1560; Resch = 289

347. Gros lat, 1625

Av. Similar nr. 346, dar cu GAB • D • și 1625

Rv. Similar nr. 346, dar cu SI • COOP • RAT • DVX •

Baia Mare; AR; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3049

MBR = 1560 var.; Resch = 289 var.

348. Gros lat, 1625

Av. Similar nr. 347, dar cu • GAB • și 1625 •

Rv. Similar nr. 347, dar cu • PAR • și D • SI • CO •

OP •

Baia Mare; AR; 2,38 g.; D=26 mm.; inv.O.3074. Moneda ușor ciobită pe margine.

MBR = 1561 var.; Resch = 290 var.

349. Gros lat, 1625

Av. Similar nr. 348, dar cu GAB • D • și PRI • 1625

Rv. Similar nr. 348, dar cu DO • SI •

Baia Mare; AR; 2,17 g.; D=25 mm.; inv.O.3083

MBR = 1562 var.; Resch = 290 A (Nachtrag)

350. Gros lat, 1625

Av. Similar nr. 349, dar D • și PRIN •

Rv. Similar nr. 349, dar • PAR • și DVX ★

Baia Mare; AR; 2,24 g.; D=25 mm.; inv.O.3075

MBR = 1568 var.; Resch = 292 var.

351. Gros lat, 1625.

Av. Similar nr. 350, dar • GAB • D • și 1625 •

Rv. Similar nr. 350, dar cu DVX •

Baia Mare; AR; 1,73 g.; D=25 mm.; inv.O.3084

MBR = 1569 var.; Resch = 292 A (Nachtrag) var.

352. Gros lat, 1625

Similar nr. 351, dar cu SIC • CO •

Baia Mare; AR; 2,56 g.; D=25 mm.; inv.O.3072. Piesa mult uzată.

MBR = 1571; Resch = 293

353. Gros lat, 1625

Similar nr. 352.

Baia Mare; AR; 1,94 g.; D=25 mm.; inv.O.3076

MBR = 1571; Resch = 293

354. Gros lat, 1625

Similar nr. 353.

Baia Mare; AR; 2,08 g.; D=25 mm.; inv.O.3080. Ușor ciobită pe margine.

MBR = 1571; Resch = 293

355. Gros lat, 1625

Similar nr. 354.

Baia Mare; AR; 2,53 g.; D=25 mm.; inv.O.3935

MBR = 1571; Resch = 293

356. Gros lat, 1625

Av. Similar nr. 352, dar GAB • și PRIN • 1625

Rv. Similar nr. 352, dar cu PAR • și cu DO • SIC •

CO • Sigla N - B

Baia Mare; AR; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3920

MBR = 1576 var.; Resch = 297 var.

357. Gros lat, 1625

Similar nr. 356, dar cu • GAB • Sigla Ń - Ę

Baia Mare; AR; 1,86 g.; D=25 mm.; inv.O.3085

MBR = 1576 var.; Resch = 297 var.

358. Gros lat, 1625

Av. • GABR • D • G • S • R • IMP - • < D • TRANS •

PRINC •

Scut drept, despicat, cu ornamentații în stil baroc. În câmp stema Ungariei, având în centru blazonul Bethlen. Scutul este timbrat de o coroană princiară închisă. În părți sigla C - C. Dedesubtul scutului, în legendă, o floare de crin într-un scut în formă de inimă.

Rv. • PAR • R • HVNG • DNS • SI • C • OP • RAT •

DVX • 16 • 25 • ★

Madona cu pruncul în dreapta, pe tron, într-un cerc de flăcări.

Kassau; AR; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3078

MBR = 1579; Resch = 298 B (Nachtrag)

359. Gros lat, 1625

Av. Similar nr. 358, dar D • și < D •

Rv. Similar nr. 358, dar 16 • 25 • ★

Kassau; AR; 2,57 g.; D=25 mm.; inv.O.3081

MBR = 1580; Resch = 298 C (Nachtrag)

360. Gros lat, 1625

Similar nr. 359.

Kassau; AR; 2,34 g.; D=25 mm.; inv.O.3934

MBR = 1580; Resch = 298 C (Nachtrag)

361. Gros lat, 1625

Av. GABR • D • G • SA • RO • IM • ET • TRAN •

PRI ☙

Scut similar nr. 360, dar deasupra o rozetă.

Rv. PA • R IIIV • S I • CO • PRA • DV • 1625

Madona ca la nr. 360. In părți sigla monetăriei din Munkacevo, M - M

Munkacevo; AR; 1,46 g.; D=22,3 mm.; inv.O.3937. Pl.IX.

MBR = nu este; Resch = nu este. In cataloage nu figurează emisiune monetară în atelierul de la Munkacevo în anul 1625. Piesa poate fi inedită.

362. Gros, 1625

Av. GAB • D • G • S • R • I • ET • TR • PR • P • R •

IIIV • D • SI • CO • OP • RA • D • ☙

Stema Transilvaniei în scut oval.

Rv. Coroană princiară mare, închisă, în părți cu milesimul 16 - 25, deasupra cu câte o cruciuliță. Dedesubt legendă pe trei rânduri / GROSSVS • RE / GNI • TRAN • / ☙ SYL ☙ /

Baia Mare; AR; 1,47 g.; D=21 mm.; inv.O.5725

MBR = 1582; Resch = 300

363. Gros, 1625

Av. Similar nr. 362, dar RA • DVX ☙ In părțile scutului sigla N - B

Rv. Similar nr. 362, dar TRAN Câte o stea cu șase raze deasupra milesimului 16 - 25

Baia Mare; AR; 1,38 g.; D=21 mm.; inv.O.5732

MBR = 1585; Resch = 303

364. Gros, 1625

Av. Similar nr. 363, dar cu sigla Ÿ - ß

Rv. Similar nr. 363, dar cu punct după TRAN •

Baia Mare; AR; 1,14 g.; D=21 mm.; inv.O.5729

MBR = 1585 var.; Resch = 303 var.

365. Gros, 1625

Av. Similar nr. 364.

Rv. Similar nr. 364, dar cruciulițe deasupra milesimului și fără punct după TRAN

Baia Mare; AR; 1,30 g.; D=21 mm.; inv.O.5728.

MBR = 1585 var.; Resch = 303 var.

366. Gros, 1625

Av. Similar nr. 363, dar cu D • ☙ și fără sigle în părți.

Rv. Similar nr. 364, dar deasupra milesimului sigla N - B, câte un trifoi și câte un punct; punct după TRAN •
Baia Mare; AR; 1,42 g.; D=21 mm.; inv.O.3086
MBR = 1588; Resch = 306

367. Gros, 1625

Av. Similar nr. 366, dar cu DVX • ☙

Rv. Similar nr. 366, dar cruciulițe deasupra siglei N - B de deasupra milesimului și fără punct după TRAN
Baia Mare; AR; 1,26 g.; D=21 mm.; inv.O.5734
MBR = 1588 var.; Resch = 306 var.

368. Gros, 1625

Similar nr. 367, dar cu DVX • ☙

Baia Mare; AR; 1,16 g.; D=21 mm.; inv.O.5730

MBR = 1588 var.; Resch = 306 var.

369. Gros, 1625

Av. Similar nr. 368, dar cu RA • D • ☙ și sigla N - B în părțile scutului.

Rv. Similar nr. 368, dar cu trifoi deasupra milesimului 16 - 25 și cu punct după TRAN •
Baia Mare; AR; 1,59 g.; D=21 mm.; inv.O.5731
MBR = 1589; Resch = 306 A (Nachtrag)

370. Gros, 1625

Similar nr. 369.

Baia Mare; AR; 1,47 g.; D=21 mm.; inv.O.5735

MBR = 1589; Resch = 306 A (Nachtrag)

371. Gros, 1625

Similar nr. 370.

Baia Mare; AR; 1,40 g.; D=22 mm.; inv.O.5736

MBR = 1589; Resch = 306 A (Nachtrag)

372. Gros, 1625

Av. Similar nr. 369, dar cu RA • D ☙

Rv. Similar nr. 369, dar cu sigla N - B și trifoi deasupra milesimului și cu două puncte după TRAN •
Baia Mare; AR; 1,44 g.; D=21 mm.; inv.O.3087
MBR = 1595; Resch = 309

373. Gros, 1625

Av. Similar nr. 372, dar cu floare de crini la sfârșitul legendei. In părțile scutului sigla C - C

Rv. GROSSVS • RE / GNI • TRAN • / • SYL • /
De o parte și de alta a coroanei, deasupra milesimului, două puncte și două rozete.

Kassau; AR; 1,38 g.; D=21 mm.; inv.O.5733
MBR = 1603; Resch = 312 C (Nachtrag)

374. Dinar, 1625

Av. •GAB •D •G •S •R •I •ET •TRAN •PRIN

Scut despicaț, timbrat de o coroană închisă. În câmp stema
Ungariei, în părți cu sigla N - B

Rv. PA •R •HV •D •S •C •OP •R •D •1625

Madona cu pruncul în dreapta, într-un cerc de flăcări.

Baia Mare; AR; 0,45 g.; D=15,5 mm.; inv.O.5726

MBR = 1605; Resch = 314

375. Dinar, 1625

Similar nr. 374.

Baia Mare; AR; 0,58 g.; D=15 mm.; inv.O.5727

MBR = 1605; Resch = 314

376. Gros lat, 1626

**Av. •GABR •D •G •S •R •I •IMP •• •TRANS
•PRINC •**

Scut similar nr.358.

Rv. •PAR •R •HVNG •DNS •SI •C •OP •RAT •

DVX •16 •26 •★

Madona ca la nr.358.

Kassau; AR; 2,15 g.; D=25 mm.; inv.O.3097

MBR = 1626; Resch = 329

377. Gros lat, 1626

Similar nr. 376.

Kassau; AR; 2,05 g.; D=24 mm.; inv.O.3102

MBR = 1626; Resch = 329

378. Gros lat, 1626

Similar nr. 377.

Kassau; AR; 2,23 g.; D=25 mm.; inv.O.3105

MBR = 1626; Resch = 329

379. Gros lat, 1626

Similar nr. 378.

Kassau; AR; 2,05 g.; D=25 mm.; inv.O.3110

MBR = 1626; Resch = 329

380. Gros lat, 1626

Similar nr. 379.

Kassau; AR; 2,24 g.; D=25 mm.; inv.O.3111

MBR = 1626; Resch = 329

381. Gros lat, 1626

Similar nr. 380.

Kassau; AR; 2,17 g.; D=25 mm.; inv.O.3118

MBR = 1626; Resch = 329

382. Gros lat, 1626

Similar nr. 381.

Kassau; AR; 2,06 g.; D=25 mm.; inv.O.3119

MBR = 1626; Resch = 329

383. Gros lat, 1626

Similar nr. 382.

Kassau; AR; 2,14 g.; D=25 mm.; inv.O.3121

MBR = 1626; Resch = 329

384. Gros lat, 1626

Similar nr. 383.

Kassau; AR; 2,20 g.; D=25 mm.; inv.O.3122

MBR = 1626; Resch = 329

385. Gros lat, 1626

Similar nr. 384.

Kassau; AR; 2,01 g.; D=25 mm.; inv.O.3125

MBR = 1626; Resch = 329

386. Gros lat, 1626

Similar nr. 385.

Kassau; AR; 2,27 g.; D=24 mm.; inv.O.3128

MBR = 1626; Resch = 329

387. Gros lat, 1626

Similar nr. 386.

Kassau; AR; 2,22 g.; D=24 mm.; inv.O.3132

MBR = 1626; Resch = 329

388. Gros lat, 1626

Similar nr. 387.

Kassau; AE argintat; 2,31 g.; D=25 mm.; inv.O.3137

MBR = 1626; Resch = 329

389. Gros lat, 1626

Similar nr. 388.

Kassau; AR; 2,09 g.; D=25 mm.; inv.O.3141

MBR = 1626; Resch = 329

390. Gros lat, 1626

Similar nr. 389.

Kassau; AE argintat; 2,40 g.; D=25,5 mm.; inv.O.3148

MBR = 1626; Resch = 329

391. Gros lat, 1626

Similar nr. 390.

Kassau; AR; 2,14 g.; D=25 mm.; inv.O.3153

MBR = 1626; Resch = 329

392. Gros lat, 1626
Similar nr. 391.
Kassau; AR; 1,93 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3155
MBR = 1626; Resch = 329

393. Gros lat, 1626
Similar nr. 392.
Kassau; AR; 2,08 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3161
MBR = 1626; Resch = 329

394. Gros lat, 1626
Similar nr. 393.
Kassau; AE argintat; 2,08 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3163
MBR = 1626; Resch = 329

395. Gros lat, 1626
Similar nr. 394.
Kassau; AR; 2,00 g.; D=25 mm.; inv.O.3164. Moneda ciobită ușor pe margine.
MBR = 1626; Resch = 329

396. Gros lat, 1626
Similar nr. 395.
Kassau; AR; 2,17 g.; D=25 mm.; inv.O.3166
MBR = 1626; Resch = 329

397. Gros lat, 1626
Similar nr. 396.
Kassau; AE argintat; 2,33 g.; D=25 mm.; inv.O.3169
MBR = 1626; Resch = 329

398. Gros lat, 1626
Similar nr. 397.
Kassau; AE argintat; 2,40 g.; D=25 mm.; inv.O.3172
MBR = 1626; Resch = 329

399. Gros lat, 1626
Similar nr. 398.
Kassau; AR; 2,39 g.; D=24 mm.; inv.O.3944
MBR = 1626; Resch = 329

400. Gros lat, 1626
Similar nr. 399.
Kassau; AR; 2,10 g.; D=25 mm.; inv.O.3936
MBR = 1626; Resch = 329

401. Gros lat, 1626
Similar nr. 400.
Kassau; AR; 2,22 g.; D=25 mm.; inv.O.3987
MBR = 1626; Resch = 329

402. Gros lat, 1626
Similar nr. 401.
Kassau; AR; 2,45 g.; D=25 mm.; inv.O.5737
MBR = 1626; Resch = 329

403. Gros lat, 1626
Similar nr. 402.
Kassau; AR; 2,44 g.; D=26 mm.; inv.O.5738
MBR = 1626; Resch = 329

404. Gros lat, 1626
Similar nr. 403.
Kassau; AR; 2,50 g.; D=25 mm.; inv.O.5746
MBR = 1626; Resch = 329

405. Gros lat, 1626
Similar nr. 404.
Kassau; AR; 2,45 g.; D=24 mm.; inv.O.5747
MBR = 1626; Resch = 329

406. Gros lat, 1626
Similar nr. 405.
Kassau; AR; 2,29 g.; D=25 mm.; inv.O.5748
MBR = 1626; Resch = 329

407. Gros lat, 1626
Similar nr. 406.
Kassau; AR; 2,30 g.; D=25 mm.; inv.O.5749
MBR = 1626; Resch = 329

408. Gros lat, 1626
Similar nr. 407.
Kassau; AR; 2,43 g.; D=25 mm.; inv.O.5750
MBR = 1626; Resch = 329

409. Gros lat, 1626
Similar nr. 408.
Kassau; AR; 2,33 g.; D=25 mm.; inv.O.5751
MBR = 1626; Resch = 329

410. Gros lat, 1626
Similar nr. 409.
Kassau; AR; 2,21 g.; D=25 mm.; inv.O.5752
MBR = 1626; Resch = 329

411. Gros lat, 1626
Similar nr. 410.
Kassau; AR; 1,85 g.; D=24,5 mm.; inv.O.5753
MBR = 1626; Resch = 329

412. Gros lat, 1626
Similar nr. 411.
Kassau; AR; 2,52 g.; D=24 mm.; inv.O.5754
MBR = 1626; Resch = 329

413. Gros lat, 1626
Similar nr. 412.
Kassau; AR; 2,44 g.; D=25 mm.; inv.O.5755
MBR = 1626; Resch = 329

414. Gros lat, 1626
Similar nr. 413, dar cu 16 • 26 • ☿
Kassau; AR; 2,33 g.; D=25 mm.; inv.O.3948
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

415. Gros lat, 1626
Similar nr. 414.
Kassau; AR; 2,27 g.; D=24 mm.; inv.O.3996
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

416. Gros lat, 1626
Similar nr. 415.
Kassau; AR; 2,35 g.; D=25 mm.; inv.O.3946
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

417. Gros lat, 1626
Similar nr. 416.
Kassau; AR; 1,96 g.; D=25 mm.; inv.O.3956
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var

418. Gros lat, 1626
Similar nr. 417.
Kassau; AR; 2,16 g.; D=25 mm.; inv.O.3955
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

419. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 414.
Rv. •PAR •R HVNG DNS SI C'OP RAT DVX •
Similar nr. 414.
Kassau; AR; 2,26 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3947
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

420. Gros lat, 1626
Similar nr. 419, dar SI • C' • OP • RAT • DVX • 16 • 26 •
Kassau; AR; 2,62 g.; D=24,5 mm.; inv.O.4011
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

421. Gros lat, 1626
Similar nr. 420.
Kassau; AR; 1,85 g.; D=24 mm.; inv.O.3943
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

422. Gros lat, 1626
Similar nr. 421.
Kassau; AR; 2,05 g.; D=25 mm.; inv.O.3942
MBR = 1626 var.; Resch = 329 var.

423. Gros lat, 1626
Similar nr. 422.
Kassau; AR; 2,01 g.; D=24 mm.; inv.O.3940
MBR = 1626 var.; Resch = 329

424. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 420, dar TRANS • PRIN •
Rv. Similar nr. 420, dar 16 • 26 • ★
Kassau; AR; 1,86 g.; D=25 mm.; inv.O.3077
MBR = 1637; Resch = 335

425. Gros lat, 1626
Similar nr. 424.
Kassau; AR; 2,07 g.; D=25 mm.; inv.O.3114
MBR = 1637; Resch = 335

426. Gros lat, 1626
Similar nr. 425.
Kassau; AR; 2,03 g.; D=24 mm.; inv.O.3123
MBR = 1637; Resch = 335

427. Gros lat, 1626
Similar nr. 426.
Kassau; AE argintat; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3126
MBR = 1637; Resch = 335

428. Gros lat, 1626
Similar nr. 427.
Kassau; AR; 2,13 g.; D=24 mm.; inv.O.3142. Ușor ciobită pe
marginii.
MBR = 1637; Resch = 335

429. Gros lat, 1626
Similar nr. 428.
Kassau; AE argintat; 2,22 g.; D=25 mm.; inv.O.3173
MBR = 1637; Resch = 335

430. Gros lat, 1626
Similar nr. 429.
Kassau; AR; 2,25 g.; D=25 mm.; inv.O.3945
MBR = 1637; Resch = 335

431. Gros lat, 1626
Similar nr. 424, dar după milesim rozetă 16 • 26 • ☿
Kassau; AR; 2,23 g.; D=25 mm.; inv.O.3949
MBR = 1637 var.; Resch = 335 var.

432. Gros lat, 1626

Similar nr. 431, dar cu două puncte după PRIN :
Kassau; AR; 2,00 g.; D=24 mm.; inv.O.3993
MBR = 1637 var.; Resch = 335 var.

433. Gros lat, 1626

Similar nr. 432, dar TRANS • PRINC •
Kassau; AR; 2,22 g.; D=25 mm.; inv.O.3116
MBR = 1641; Resch = 337

434. Gros lat, 1626

Similar nr. 433.
Kassau; AR; 2,05 g.; D=25 mm.; inv.3108
MBR = 1641; Resch = 337

435. Gros lat, 1626

Similar nr. 434.
Kassau; AR; 1,84 g.; D=25 mm.; inv.O.3099
MBR = 1641; Resch = 337

436. Gros lat, 1626

Similar nr. 435.
Kassau; AR; 2,32 g.; D=24 mm.; inv.O.3109
MBR = 1641; Resch = 337

437. Gros lat, 1626

Similar nr. 436.
Kassau; AR; 2,21 g.; D=25 mm.; inv.O.3950
MBR = 1641; Resch = 337

438. Gros lat, 1626

Similar nr. 437.
Kassau; AR; 2,16 g.; D=24 mm.; inv.3995
MBR = 1641; Resch = 337

439. Gros lat, 1626

Av. • GAB • D • G • SA • RO • IM • ET • TRANS •
PRIN •

Scut similar nr. 358, dar cu sigla Ḡ - Ḡ

Rv. PAR • REG • HVN • DO • SI • CO • OP • R •
DVX • 1626

Madona ca la nr. 438.

Baia Mare; AR; 2,00 g.; D=25,5 mm.; inv.O.3134
MBR = 1646 var.; Resch = 339 var.

440. Gros lat, 1626

Av. Similar nr. 439, dar două puncte după D : și cu
TRAN • PRI •

Rv. Similar nr. 439, dar SIC • CO •
Baia Mare; AE argintat; 2,32 g.; D=25 mm.; inv.O.3158

MBR = 1650; Resch = 341

441. Gros lat, 1626

Similar nr. 440, dar cu D • și TRAN • PRIN •
Baia Mare; AR; 1,80 g.; D=25 mm.; inv.O.3093
MBR = 1651; Resch = 342

442. Gros lat, 1626

Similar nr. 441.
Baia Mare; AR; 2,48 g.; D=25 mm.; inv.O.3098
MBR = 1651; Resch = 342

443. Gros lat, 1626

Similar nr. 442.
Baia Mare; AR; 2,34 g.; D=25 mm.; inv.O.3100
MBR = 1651; Resch = 342

444. Gros lat, 1626

Similar nr. 443.
Baia Mare; AR; 2,34 g.; D=25 mm.; inv.O.3101
MBR = 1651; Resch = 342

445. Gros lat, 1626

Similar nr. 444.
Baia Mare; AR; 2,11 g.; D=25 mm.; inv.O.3104
MBR = 1651; Resch = 342

446. Gros lat, 1626

Similar nr. 445.
Baia Mare; AR; 1,85 g.; D=25 mm.; inv.O.3106
MBR = 1651; Resch = 342

447. Gros lat, 1626

Similar nr. 446.
Baia Mare; AR; 2,30 g.; D=25 mm.; inv.O.3117
MBR = 1651; Resch = 342

448. Gros lat, 1626

Similar nr. 447.
Baia Mare; AR; 2,00 g.; D=25 mm.; inv.O.3120
MBR = 1651; Resch = 342

449. Gros lat, 1626

Similar nr. 448.
Baia Mare; AE argintat; 2,27 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3127
MBR = 1651; Resch = 342

450. Gros lat, 1626

Similar nr. 449.
Baia Mare; AR; 2,27 g.; D=25 mm.; inv.O.3129

451. Gros lat, 1626

Similar nr. 450.

Baia Mare; AR; 2,02 g.; D=25 mm.; inv.O.3131

MBR = 1651; Resch = 342

461. Gros lat, 1626

Similar nr. 460.

Baia Mare; AR; 1,93 g.; D=25 mm.; inv.O.3152

MBR = 1651; Resch = 342

452. Gros lat, 1626

Similar nr. 451.

Baia Mare; AR; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3135

MBR = 1651; Resch = 342

462. Gros lat, 1626

Similar nr. 461.

Baia Mare; AE argintat; 2,05 g.; D=25 mm.; inv.O.3154

MBR = 1651; Resch = 342

453. Gros lat, 1626

Similar nr. 452.

Baia Mare; AR; 2,24 g.; D=25 mm.; inv.O.3136

MBR = 1651; Resch = 342

463. Gros lat, 1626

Similar nr. 462.

Baia Mare; AE argintat; 2,15 g.; D=25 mm.; inv.O.3157

MBR = 1651; Resch = 342

454. Gros lat, 1626

Similar nr. 453.

Baia Mare; AE argintat; 2,64 g.; D=25 mm.; inv.O.3138

MBR = 1651; Resch = 342

464. Gros lat, 1626

Similar nr. 463.

Baia Mare; AR; 2,25 g.; D=25 mm.; inv.O.3159

MBR = 1651; Resch = 342

455. Gros lat, 1626

Similar nr. 454.

Baia Mare; AR; 2,13 g.; D=25 mm.; inv.O.3143

MBR = 1651; Resch = 342

465. Gros lat, 1626

Similar nr. 464.

Baia Mare; AR; 2,01 g.; D=25 mm.; inv.O.3160. Moneda este ciobită ușor pe margine.

MBR = 1651; Resch = 342

456. Gros lat, 1626

Similar nr. 455.

Baia Mare; AE argintat; 2,35 g.; D=25 mm.; inv.O.3145

MBR = 1651; Resch = 342

466. Gros lat, 1626

Similar nr. 465.

Baia Mare; AR; 2,21 g.; D=25 mm.; inv.O.3162

MBR = 1651; Resch = 342

457. Gros lat, 1626

Similar nr. 456.

Baia Mare; AR; 2,46 g.; D=25 mm.; inv.O.3146

MBR = 1651; Resch = 342

467. Gros lat, 1626

Similar nr. 466.

Baia Mare; AR; 2,23 g.; D=25 mm.; inv.O.3165

MBR = 1651; Resch = 342

458. Gros lat, 1626

Similar nr. 457.

Baia Mare; AR; 2,16 g.; D=25 mm.; inv.O.3147

MBR = 1651; Resch = 342

468. Gros lat, 1626

Similar nr. 467.

Baia Mare; AR; 2,50 g.; D=25 mm.; inv.O.3168

MBR = 1651; Resch = 342

459. Gros lat, 1626

Similar nr. 458.

Baia Mare; AR; 2,51 g.; D=25 mm.; inv.O.3150

MBR = 1651; Resch = 342

469. Gros lat, 1626

Similar nr. 468.

Baia Mare; AR; 2,21 g.; D=25 mm.; inv.O.3171. Moneda ciobită pe margine.

MBR = 1651; Resch = 342

460. Gros lat, 1626

Similar nr. 459.

Baia Mare; AR; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3151

470. Gros lat, 1626
Similar nr. 469.
Baia Mare; AR; 2,42 g.; D=25 mm.; inv.O.3091
MBR = 1651; Resch = 342

471. Gros lat, 1626
Similar nr. 470.
Baia Mare; AR; 2,29 g.; D=25 mm.; inv.O.3133. Moneda
este crestată pe margine.
MBR = 1651; Resch = 342

472. Gros lat, 1626
Similar nr. 471.
Baia Mare; AR; 2,76 g.; D=25,5 mm.; inv.O.3134. Stanța
mai îngrijit lucrată.
MBR = 1651; Resch = 342

473. Gros lat, 1626
Similar nr. 472.
Baia Mare; AE argintat; 2,45 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3130
MBR = 1651; Resch = 342

474. Gros lat, 1626
Similar nr. 473.
Baia Mare; AR; 1,95 g.; D=25 mm.; inv.O.5758
MBR = 1651; Resch = 342

475. Gros lat, 1626
Similar nr. 474.
Baia Mare; AR; 2,44 g.; D=25 mm.; inv.O.5761
MBR = 1651; Resch = 342

476. Gros lat, 1626
Similar nr. 475.
Baia Mare; AR; 2,11 g.; D=25 mm.; inv.O.5762
MBR = 1651; Resch = 342

477. Gros lat, 1626
Similar nr. 476.
Baia Mare; AR; 2,34 g.; D=25 mm.; inv.O.5763
MBR = 1651; Resch = 342

478. Gros lat, 1626
Similar nr. 477.
Baia Mare; AR; 2,36 g.; D=25 mm.; inv.O.5764
MBR = 1651; Resch = 342

479. Gros lat, 1626
Similar nr. 478.
Baia Mare; AR; 2,23 g.; D=26 mm.; inv.O.5765
MBR = 1651; Resch = 342

480. Gros lat, 1626
Similar nr. 441, dar REG • HV • D •
Baia Mare; AR; 2,43 g.; D=25 mm.; inv.O.5757
MBR = 1651 var.; Resch = 342 var.

481. Gros lat, 1626
Similar nr. 480, dar HVN • DO • SIC • CO • OPR •
Baia Mare; AR; 2,22 g.; D=25 mm.; inv.O.3953
MBR = 1651 var.; Resch = 342 var.

482. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 481, dar două puncte după D :
Rv. Similar nr. 481, dar SI • CO • OP • R •
Baia Mare; AR; 2,36 g.; D=26 mm.; inv.O.3170. Moneda
crăpată pe margine.
MBR = 1656; Resch = 344 B (Nachtrag) var.

483. Gros lat, 1626
Similar nr. 482.
Baia Mare; AR; 2,19 g.; D=25 mm.; inv.O.3156
MBR = 1656; Resch = 344 B (Nachtrag) var.

484. Gros lat, 1626
Similar nr. 483.
Baia Mare; AR; 2,10 g.; D=25 mm.; inv.O.3103
MBR = 1656; Resch = 344 B (Nachtrag) var.

485. Gros lat, 1626
Similar nr. 484.
Baia Mare; AR; 2,35 g.; D=25 mm.; inv.O.5766
MBR = 1656; Resch = 344 (Nachtrag) var.

486. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 482, dar un singur punct după D •
Rv. Similar nr. 482, dar D • SI •
Baia Mare; AR; 2,03 g.; D=24 mm.; inv.O.3096
MBR = 1656 var.; Resch = 344 B (Nachtrag) var.

487. Gros lat, 1626
Similar nr. 486, dar cu punct în fața lui • PAR • și cu D • SO •
IC • CO •
Baia Mare; AR; 2,20 g.; D=25 mm.; inv.O.3113
MBR = 1656 var.; Resch = 344 B (Nachtrag) var.

488. Gros lat, 1626
Similar nr. 487, dar DO • SIC • CO • OP • R • DVX • 1626 •
Baia Mare; AR; 2,41 g.; D=25 mm.; inv.O.3115
MBR = 1661; Resch = 347

489. Gros lat, 1626
Similar nr. 488.
Baia Mare; AR; 2,16 g.; D=25 mm.; inv.O.3139
MBR = 1661; Resch = 347

490. Gros lat, 1626
Similar nr. 489.
Baia Mare; AR; 2,59 g.; D=25 mm.; inv.O.3140
MBR = 1661; Resch = 347

491. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 488, dar fără punct în fața lui GAB
Rv. Similar nr. 488, dar fără punct în fața lui PAR
și cu COOP • R • DVX • 1626
Baia Mare; AR; 2,38 g.; D=25 mm.; inv.O.5760
MBR = 1662 var.; Resch = 348 var.

492. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 491, dar cu punct în fața lui • GAB
Rv. Similar nr. 491, dar cu CO • OPR • DV •
Baia Mare; AR; 2,42 g.; D=24,6 mm.; inv.O.3978
MBR = 1674; Resch = 357 A (Nachtrag) var.

493. Gros lat, 1626
Similar nr. 492, dar cu CO • OP • R • DVX •
Baia Mare; AE argintat; 2,22 g.; D=25 mm.; inv.O.3005
MBR = 1675; Resch = 357 B (Nachtrag) var.

494. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 493, dar fără punct în fața lui GAB •
Rv. Similar nr. 493, dar DO • SIC CO : OP : R •
DVX •
Baia Mare; AR; 1,90 g.; D=25 mm.; inv.O.3094
MBR = 1676; Resch = 357 C (Nachtrag) var.

495. Gros lat, 1626
Similar nr. 494.
Baia Mare; AR; 2,25 g.; D=25 mm.; inv.O.3092
MBR = 1676; Resch = 357 C (Nachtrag) var.

496. Gros lat, 1626
Similar nr. 495.
Baia Mare; AR; 2,15 g.; D=25 mm.; inv.O.5756
MBR = 1676; Resch = 357 C (Nachtrag) var.

497. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 494, dar cu punct în fața lui • GAB
Rv. Similar nr. 494, dar cu DO • SIC • COOPR • DV •
Baia Mare; AR; 2,29 g.; D=24 mm.; inv.O.3957
MBR = 1681; Resch = 360 B (Nachtrag) var.

498. Gros lat, 1626
Similar nr. 497.
Baia Mare; AR; 2,32 g.; D=25 mm.; inv.O.3917
MBR = 1681; Resch = 360 B (Nachtrag) var.

499. Gros lat, 1626
Av. Similar nr. 497, dar fără punct în fața lui GAB •
Rv. Similar nr. 497, dar DO • SIC • CO • OPR •
DVX • 16Z6
Baia Mare; AR; 2,27 g.; D=25 mm.; inv.O.3991
MBR = 1687; Resch = 363

500. Gros lat, 1626
Similar nr. 499.
Baia Mare; AR; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3990
MBR = 1687; Resch = 363

501. Gros lat, 1626
Similar nr. 500.
Baia Mare; AR; 2,04 g.; D=25 mm.; inv.O.3963
MBR = 1687; Resch = 363

502. Gros lat, 1626
Similar nr. 501.
Baia Mare; AR; 2,43 g.; D=25 mm.; inv.O.3961
MBR = 1687; Resch = 363

503. Gros lat, 1626
Similar nr. 502.
Baia Mare; AR; 2,04 g.; D=24,7 mm.; inv.O.3968
MBR = 1687; Resch = 363

504. Gros lat, 1626
Similar nr. 503.
Baia Mare; AR; 2,37 g.; D=25,5 mm.; inv.O.3967
MBR = 1687; Resch = 363

505. Gros lat, 1626
Similar nr. 504.
Baia Mare; AR; 2,40 g.; D=25,6 mm.; inv.O.3966
MBR = 1687; Resch = 363

506. Gros lat, 1626
Similar nr. 505.
Baia Mare; AR; 1,81 g.; D=24 mm.; inv.O.3965
MBR = 1687; Resch = 363

507. Gros lat, 1626
Similar nr. 506.
Baia Mare; AR; 2,23 g.; D=25 mm.; inv.O.3964
MBR = 1687; Resch = 363

508. Gros lat, 1626
Similar nr. 507.
Baia Mare; AR; 2,24 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3976
MBR = 1687; Resch = 363

509. Gros lat, 1626
Similar nr. 508.
Baia Mare; AR; 2,42 g.; D=25 mm.; inv.O.3918
MBR = 1687; Resch = 363

510. Gros lat, 1626
Similar nr. 509.
Baia Mare; AR; 2,19 g.; D=24,8 mm.; inv.O.3954
MBR = 1687; Resch = 363

511. Gros lat, 1626
Similar nr. 510.
Baia Mare; AR; 2,49 g.; D=25 mm.; inv.O.3941
MBR = 1687; Resch = 363

512. Gros lat, 1626
Similar nr. 511.
Baia Mare; AR; 2,24 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3992
MBR = 1687; Resch = 363

513. Gros lat, 1626
Similar nr. 512.
Baia Mare; AR; 1,81 g.; D=25 mm.; inv.O.3994
MBR = 1687; Resch = 363

514. Gros lat, 1626
Similar nr. 513.
Baia Mare; AR; 2,18 g.; D=25 mm.; inv.O.3962
MBR = 1687; Resch = 363

515. Gros lat, 1626
Similar nr. 514.
Baia Mare; AR; 2,24 g.; D=25 mm.; inv.O.3960
MBR = 1687; Resch = 363

516. Gros lat, 1626
Similar nr. 515.
Baia Mare; AR; 2,07 g.; D=25,5 mm.; inv.O.3959
MBR = 1687; Resch = 363

517. Gros lat, 1626
Similar nr. 516.
Baia Mare; AR; 2,42 g.; D=25,6 mm.; inv.O.3970
MBR = 1687; Resch = 363

518. Gros lat, 1626
Similar nr. 517.
Baia Mare; AR; 2,27 g.; D=25 mm.; inv.O.3969
MBR = 1687; Resch = 363

519. Gros lat, 1626
Similar nr. 518.
Baia Mare; AR; 2,21 g.; D=25 mm.; inv.O.3980
MBR = 1687; Resch = 363

520. Gros lat, 1626
Similar nr. 519.
Baia Mare; AR; 2,11 g.; D=25 mm.; inv.O.3979
MBR = 1687; Resch = 363

521. Gros lat, 1626.
Similar nr. 520.
Baia Mare; AR; 2,18 g.; D=25 mm.; inv.O.3978
MBR = 1687; Resch = 363

522. Gros lat, 1626
Similar nr. 521.
Baia Mare; AR; 1,90 g.; D=25,8 mm.; inv.O.3974
MBR = 1687; Resch = 363

523. Gros lat, 1626
Similar nr. 522.
Baia Mare; AR; 2,45 g.; D=24,8 mm.; inv.O.3973
MBR = 1687; Resch = 363

524. Gros lat, 1626
Similar nr. 523.
Baia Mare; AR; 2,36 g.; D=25 mm.; inv.O.3972
MBR = 1687; Resch = 363

525. Gros lat, 1626
Similar nr. 524.
Baia Mare; AR; 2,41 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3971
MBR = 1687; Resch = 363

526. Gros lat, 1626
Similar nr. 525.
Baia Mare; AR; 2,41 g.; D=25 mm.; inv.O.3986
MBR = 1687; Resch = 363

527. Gros lat, 1626
Similar nr. 526.
Baia Mare; AR; 2,41 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3985
MBR = 1687; Resch = 363

528. Gros lat, 1626

Similar nr. 527.

Baia Mare; AR; 2,36 g.; D=25 mm.; inv.O.3984

MBR = 1687; Resch = 363

529. Gros lat, 1626

Similar nr. 528.

Baia Mare; AR; 2,45 g.; D=25,4 mm.; inv.O.3982

MBR = 1687; Resch = 363

530. Gros lat, 1626

Similar nr. 529.

Baia Mare; AR; 2,29 g.; D=28,5 mm.; inv.O.3983

MBR = 1687; Resch = 363

531. Gros lat, 1626

Similar nr. 530.

Baia Mare; AR; 2,26 g.; D=25 mm.; inv.O.3981

MBR = 1687; Resch = 363.

532. Gros lat, 1626

Similar nr. 531.

Baia Mare; AR; 2,21 g.; D=25 mm.; inv.O.3952

MBR = 1687; Resch = 363

533. Gros lat, 1626

Av. • GAB • D : G • SA • RO • IM • ET TRAN •

PRIN • 1626

Madona cu coroană , în dreapta cu pruncul nimbă, stând pe semilună. Totul în cerc de flăcări.

Rv. • PAR • REG • HVN • D • SI • CO • OP • RAT •

DVX •

Scut drept, ornamentat, cu stema Ungariei având în centru blazonul Bethlen în dragon încolăcit. Scutul timbrat de

coroană princiară închisă. În părți sigla N - B

Baia Mare; AR; 2,26 g.; D=26 mm.; inv.O.3095

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

534. Gros lat, 1626

Similar nr. 533; dar 16 • 26

Baia Mare; AR; 2,33 g.; D=25 mm.; inv.O.3107

MBR = 1699 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

535. Gros lat, 1626

Av. Similar nr. 533.

Rv. Similar nr. 533, dar DO • SIC • CO : OP • RA •

Baia Mare; AR; 2,34 g.; D=25 mm.; inv.O.3112

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

536. Gros lat, 1626

Similar nr. 535, dar CO •

Baia Mare; AR; 2,13 g.; D=25 mm.; inv.O.3167

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

537. Gros lat, 1626

Similar nr. 536.

Baia Mare; AE argintat; 2,40 g.; D=26 mm.; inv.O.3149

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

538. Gros lat, 1626

Similar nr. 537.

Baia Mare; AR; 2,50 g.; D=26 mm.; inv.O.3977

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

539. Gros lat, 1626

Similar nr. 538.

Baia Mare; AR; 2,54 g.; D=25,6 mm.; inv.O.3951

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

540. Gros lat, 1626

Similar nr. 539.

Baia Mare; AR; 2,30 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3958

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

541. Gros lat, 1626

Similar nr. 540.

Baia Mare; AR; 2,37 g.; D=25 mm.; inv.O.5759

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

542. Gros lat, 1626

Av. Similar nr. 541, dar 16 - 26 Sceptrul desparte milesimul.

Rv. • PAR • REG • HVN • DO • SIC • CO : OPR • R • A • DVX •

Scut similar nr. 541.

Baia Mare; AR; 2,40 g.; D=25 mm.; inv.O.3144. Pl.X.

MBR = 1698 var.; Resch = 366 E (Nachtrag) var.

543. Gros, 1626

Av. GAB • D • G • S • R • I • ET • TR • PR • PR • HV • D • SI • CO • OP • RA • D • floare de crin

Scut oval, cu stema Transilvaniei. Jos, în părți, sigla C - C

Rv. Coroană mare princiară, închisă, în părți cu milesimul 16-26 având deasupra câte o steluză și câte un punct. Dedesubt legendă pe trei rânduri / GROSSVS • RE / GNI • TRAN / • SYL • /

Kassau; AR; 1,37 g.; D=20,5 mm.; inv.O.3939

MBR = 1701; Resch = 367

544. Gros, 1626

Similar nr. 543.

Kassau; AR; 1,36 g.; D=20 mm.; inv.O.5767.

MBR = 1701; Resch = 367.

545. Gros, 1626

Similar nr. 544.

Kassau; AR; 1,38 g.; D=20,5 mm.; inv.O.5768

MBR = 1701; Resch = 367

546. Gros, 1626

Similar nr. 545, dar OP • R •

Kassau; AR; 0,94 g.; D=21 mm.; inv.O.3088

MBR = 1702; Resch = 368

547. Dinar, 1626

Av. • GAB • D • G • S • R • I • ET • TRAN • PR •

Scut timbrat de o coroană, în câmp cu stema Ungariei. În

părți sigla N - B

Rv. • PAR • HV • D • S • C • OP • R • D • I • 626 •

Madona cu pruncul, într-un cerc de flăcări.

Baia Mare; AR; 0,48 g.; D=14,5 mm.; inv.O.5721

MBR = 1706; Resch = 371

548. Dinar, 1626

Av. Similar nr. 547, dar cu sigla C - C

Rv. • PA • R • HV • D • S • C • OP • RADV 1626 •

Madona ca la nr. 547.

Kassau; AR; 0,39 g.; D=14,5 mm.; inv.O.5739

MBR = 1713; Resch = 372

549. Dinar, 1626

Similar nr. 548.

Kassau; AR; 0,48 g.; D=14,5 mm.; inv.O.5740

MBR = 1713; Resch = 372

550. Dinar, 1626

Av. Similar nr. 549, dar fără punct înainte de GAB și cu TRAN • PRI •

Rv. Similar nr. 549, dar PA • R • HV • DSCOPRA

DV • 1626 •

Kassau; AR; 0,46 g.; D=14,5 mm.; inv.O.3938

MBR = 1719 var.; Resch = 375 var.

551. Dinar de cupru, 1626

Av. • GA • B • D • G • S • R • I • ET • T • R I N

Scut similar nr. 550, dar cu sigla N - B

Rv. Madona ca la nr. 550, dar PAR • HV • D • SA •

OPA • Z6

Baia Mare; AE; 0,38 g.; D=14,5 mm.; inv.O.5741

MBR = 1724; Resch = 377

552. Dinar de cupru, 1626

Similar nr. 551.

Baia Mare; AE; 0,40 g.; D=14 mm.; inv.O.5745

MBR = 1724; Resch = 377

553. Dinar de cupru, 1626

Similar nr. 552.

Baia Mare; AE; 0,40 g.; D=14 mm.; inv.O.5742

MBR = 1724; Resch = 377

554. Dinar de cupru, 1626

Similar nr. 553.

Baia Mare; AE; 0,38 g.; D=14 mm.; inv.O.5743

MBR = 1724; Resch = 377

555. Dinar de cupru, 1626

Av. • GAB • DG S R I ET • TRAN • PR

Similar nr. 554.

Rv. • PAR HV • D • S • COP • RD : 1626

Similar nr. 554.

Baia Mare; AE; 0,39 g.; D=14 mm.; inv.O.5744

MBR = 1724 var.; Resch = 377 var.

556. 2 Taleri, pătrat, (Talerklippe), 1627

Av. ✚ GAB R • D • G • SA • R • IMP • ET - TRANS

• PRINCEPS ✚

Bustul principelui în armură, din profil spre stânga. Capul descoperit. Cu mâna dreaptă ține buzduhanul pe umăr. Sub bust, împărțind legenda, o floare de crin dublă într-un cartuş ornamentat. Vârful buzduhanului corespunde lui C din PRINCEPS

Rv. ✚ PAR • RE • HVN • DNS • SI • CO • OP •

RATI • DVX • 16 • 27 • ✚

Scut drept, ornamentat, susținut prin șase lanțuri de o coroană princiară închisă. În câmp stema ungaro-transilvană. În centru blazonul Bethlen, în dragon încolăcit. În părți, sigla M - C

Kassau; AR; 56,07 g.; D=45 x 45 mm.; inv.O.2936. Rară. Pl.XI.

MBR = 1741 var.; Resch = 386 var.

557. 2 Taleri, pătrat, 1627

Similar nr. 556, dar cu o rozetă la începutul și sfârșitul legendelor.

Kassau; AR; 56,46 g.; D=46 x 46 mm.; inv.O.2935. Rară. Pl.XI.

MBR = 1741 var.; Resch = 386 var.

558. Taler, 1627

Av. GAB • D • G • SA • RO : IM • - • ET • TRAN :

PRIN : ☼

Bust scurt, cu armură și mantie de campanie, cu capul mare descoperit, din profil spre stânga. Barba mare, părul scurt, pieptănat în față cu un cârlionț. Bustul împarte legenda.

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • SIC • CO • OP •
RAT • DVX • 16Z7 •

Scut drept, ornamentat. În câmp stemele Oppeln, Ratibor și Transilvania, în mijloc cu blazonul Bethlen. Scutul timbrat

de o coroană princiară închisă. În părți sigla N - B
Baia Mare; AR; 28,21 g.; D=44 mm.; inv.O.2924. PLXI.
MBR = 1758; Resch = 401

559. Taler, 1627

Av. ✠ GABR • D • G • SA • R • I MP • ET • -
TRANS • PRINCEPS ✠

Bust înalt cu armură, cu capul descoperit, din profil spre stânga. Cu mâna dreaptă ține buzduhanul pe umăr. Sub bust, întrerupând legenda, două flori de crin într-un cartuş oval, ornamentat.

Rv. ✠ PAR • RE • HVN • DNS • SI • CO • OP •
RATI • DVX • 16 • 27 ✠

Scut similar nr. 556.
Kassau; AR; 28,29 g.; D=44,5 mm.; inv.O.2931. PLXII.
MBR = 1764 var.; Resch = 406 var.

560. Taler, 1627

Av. • GAB • D • G • SA • RO • IM • ET • • TRAN •
PRINC •

Bust mai scurt și mai lat, din profil spre stânga. Pe cap cu cușmă de blană cu pană de egretă prinsă cu o agrafă. Cu mâna dreaptă ține sceptrul pe umăr. Armura este lisă, numai pe piept are o bandă longitudinală împodobită cu flori.

Rv. PAR • REG • HVN • DOM • SIC • CO • OP •
RAT • DVX • 16Z7

Scut similar nr. 558. În interiorul ornamentațiilor laterale sigla N-B

Baia Mare; AR; 27,32 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2925. OI.XII.
MBR = nu este; Resch = nu este. În cataloage, la anul 1627, nu figurează nici un taler cu o astfel de iconografie. El apare pe piesa de 1 gulden, rotundă. În 1627 au fost emise și mone-de de 3 și 2 guldeni, dar pătrate. Cum moneda cântărește 27,32 gr., ea poate fi la fel de bine și o piesă de 2 guldeni, rotundă. Taleri cu o iconografie identică au fost emiși în 1628 și 1629. Exemplar inedit.

561. Gros lat, 1627

Av. • GABR • D • G • S • R • IMP • • ✠ • TRANS •
PRINC •

Scut timbrat de o coroană princiară, în câmp cu stema Ungariei și cu blazonul Bethlen în centru; în părți sigla M-C Dedesubt, împărțind legenda, o floare de crin în scut mic în formă de inimă.

Rv. • PAR • R • HVNG • DNS • SI • C • OP • RAT •
DVX • 16 • 27 •

Madona cu pruncul, stând pe semilună, într-un cerc de flăcări.

Kassau; AR; 2,16 g.; D=25 mm.; inv.O.4009
MBR = 1780; Resch = 418

562. Gros lat, 1627

Similar nr. 561, dar fără punct după IMP și cu stea după milessim 16 • 27 • ✠
Kassau; AR; 2,17 g.; D=25 mm.; inv.O.3185
MBR = 1782; Resch = 419 A (Nachtrag) var.

563. Gros lat, 1627

Similar nr. 562.
Kassau; AR; 2,14 g.; D=25 mm.; inv.O.3194
MBR = 1782; Resch = 419 A (Nachtrag) var.

564. Gros lat, 1627

Similar nr. 562, dar două puncte după D • și punct după IMP •
Kassau; AR; 2,22 g.; D=25 mm.; inv.O.3177
MBR = 1782 var.; Resch = 419 A (Nachtrag) var.

565. Gros lat, 1627

Similar nr. 564, dar un singur punct după D • Peste PR din PRINC prelinsă o pată de metal.
Kassau; AR; 2,04 g.; D=25 mm.; inv.O.3179
MBR = 1782 var.; Resch = 419 A (Nachtrag) var.

566. Gros lat, 1627

Similar nr. 565, dar pe avers S • R • IM și altă ștanță, mai îngrijită.
Kassau; AR; 2,33 g.; D=25 mm.; inv.O.3175
MBR = 1783 var.; Resch = 419 B (Nachtrag) var.

567. Gros lat, 1627

Similar la nr.562, dar cu sigla C-C
Kassau; AR; 2,47 g.; D=25 mm.; inv.O.3178.
MBR = 1782 variantă siglă monetărie; Resch = 419 A (Nachtrag) var.

568. Gros lat, 1627

Av. • GAB • D • G • S • RO • IM • ET • TRAN
PRINC •

Scut similar nr. 567, dar cu sigla N - B

Rv. • PAR • REG • HVN • DO • SI • CO • OP •
DVX • 1627

Madona ca la nr. 567.
Baia Mare; AR; 2,32 g.; D=25 mm.; inv.O.5769
MBR = 1787; Resch = 422

569. Gros lat, 1627
Similar nr. 568.
Baia Mare; AR; 2,29 g.; D=24,5 mm.; inv.O.5770
MBR = 1787; Resch = 422

570. Gros lat, 1627
Similar nr. 569.
Baia Mare; AR; 2,38 g.; D=25 mm.; inv.O.5771
MBR = 1787; Resch = 422

571. Gros lat, 1627
Similar nr. 570.
Baia Mare; AR; 2,68 g.; D=25 mm.; inv.O.5772
MBR = 1787; Resch = 422

572. Gros lat, 1627
Similar nr. 571.
Baia Mare; AR; 2,30 g.; D=24,5 mm.; inv.O.5773
MBR = 1787; Resch = 422

573. Gros lat, 1627
Similar nr. 572.
Baia Mare; AR; 2,26 g.; D=25 mm.; inv.O.5774
MBR = 1787; Resch = 422

574. Gros lat, 1627
Similar nr. 573.
Baia Mare; AR; 2,32 g.; D=25 mm.; inv.O.5775
MBR = 1787; Resch = 422

575. Gros lat, 1627
Av. Similar nr. 574, dar cu SA • RO •
Rv. Similar nr. 574, dar cu SIC • CO •
Baia Mare; AR; 2,23 g.; D=24,8 mm.; inv.O.4012
MBR = 1789; Resch = 423

576. Gros lat, 1627
Similar nr. 575.
Baia Mare; AR; 2,52 g.; D=25 mm.; inv.O.5776
MBR = 1789; Resch = 423

577. Gros lat, 1627
Similar nr. 576, dar S • RO •
Baia Mare; AR; 2,53 g.; D=25 mm.; inv.O.4002
MBR = 1789 var.; Resch = 423 var.

578. Gros lat, 1627
Av. Similar nr. 575.
Rv. • PAR • REG • HVN • DO • SI • CO • OP • RA •
DVX • 1627

Madona ca la nr. 577.
Baia Mare; AR; 2,07 g.; D=24 mm.; inv.O.3195
MBR = 1792; Resch = 423 C (Nachtrag) var.

579. Gros lat, 1627
Av. • GAB • D • G • SA • RO • IM • ET • TRAN •
PRIN •
Scut similar nr. 578.

Rv. PAR • REG • HVN • DO • SIC • CO • OP • R •
DV • 1627
Madona ca la nr. 578.
Baia Mare; AE argintat; 2,31 g.; D=25 mm.; inv.O.3021
MBR = 1793; Resch = 424

580. Gros lat, 1627
Similar nr. 579.
Baia Mare; AR; 2,07 g.; D=25 mm.; inv.O.3189
MBR = 1793; Resch = 424

581. Gros lat, 1627
Similar nr. 580.
Baia Mare; AR; 1,98 g.; D=25 mm.; inv.O.3998
MBR = 1793; Resch = 424

582. Gros lat, 1627
Similar nr. 581.
Baia Mare; AR; 2,21 g.; D=25 mm.; inv.O.4000
MBR = 1793; Resch = 424

583. Gros lat, 1627
Similar nr. 582.
Baia Mare; AR; 2,36 g.; D=25 mm.; inv.O.4005
MBR = 1793; Resch = 424

584. Gros lat, 1627
Similar nr. 583.
Baia Mare; AR; 2,11 g.; D=25 mm.; inv.O.4007
MBR = 1793; Resch = 424

585. Gros lat, 1627
Similar nr. 584, dar cu punct înainte de • PAR
Baia Mare; AR; 2,17 g.; D=25 mm.; inv.O.3174
MBR = 1793 var.; Resch = 424 var.

586. Gros lat, 1627
Av. Similar nr. 579, dar cu un singur punct după D •
Rv. Similar nr. 579, dar cu punct după milesim
1627 •
Baia Mare; AR; 2,10 g.; D=25 mm.; inv.O.3180
MBR = 1798; Resch = 428

587. Gros lat, 1627
Similar nr. 586.
Baia Mare; AR; 2,23 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3184
MBR = 1798; Resch = 428

588. Gros lat, 1627
Similar nr. 587.
Baia Mare; AR; 2,20 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3187
MBR = 1798; Resch = 428

589. Gros lat, 1627
Similar nr. 588.
Baia Mare; AR; 2,28 g.; D=25 mm.; inv.O.3192
MBR = 1798; Resch = 428

590. Gros lat, 1627
Similar nr. 589.
Baia Mare; AR; 2,08 g.; D=24,8 mm.; inv.O.3997
MBR = 1798; Resch = 428

591. Gros lat, 1627
Similar nr. 590.
Baia Mare; AR; 2,08 g.; D=24,8 mm.; inv.O.3997
MBR = 1798; Resch = 428

592. Gros lat, 1627
Similar nr. 591.
Baia Mare; AR; 2,23 g.; 25 mm.; inv.O.3999
MBR = 1798; Resch = 428

593. Gros lat, 1627
Similar nr. 592.
Baia Mare; AR; 1,95 g.; D=25 mm.; inv.O.4001
MBR = 1798; Resch = 428

594. Gros lat, 1627
Similar nr. 593.
Baia Mare; AR; 2,30 g.; D=24,5 mm.; inv.O.4008
MBR = 1798; Resch = 428

595. Gros lat, 1627
Similar nr. 594.
Baia Mare; AR; 2,35 g.; D=25 mm.; inv.O.4010
MBR = 1798; Resch = 428

596. Gros lat, 1627
Similar nr. 595, dar cu punct în fața lui •PAR
Baia Mare; AE argintat; 2,08 g.; D= 25 mm.; inv.O.3182.
MBR = 1798 var.; Resch = 428 var.

597. Gros lat, 1627
Similar nr. 596, dar cu punct după milesim 1627 •
Baia Mare; AR; 2,33 g.; D=25 mm.; inv.O.3183
MBR = 1798 var.; Resch = 428 var.

598. Gros lat, 1627
Similar nr. 597, dar fără punct în fața lui PAR
Baia Mare; AR; 2,06 g.; D=25 mm.; inv.O.3191
MBR = 1798 var.; Resch = 428 var.

599. Gros lat, 1627
Av. Similar nr. 598.
Rv. PAR • REG • HVN • DO • SI • CO • OP • R • DV •
1627
Madona ca la nr. 598.
Baia Mare; AR; 2,17 g.; D=25 mm.; inv.O.3188
MBR = 1810; Resch = 430 H (Nachtrag)

600. Gros lat, 1627
Similar nr. 599.
Baia Mare; AE argintat; 2,55 g.; D=25 mm.; inv.O.3190
MBR = 1810; Resch = 430 H (Nachtrag)

601. Gros lat, 1627
Similar nr. 600.
Baia Mare; AR; 2,34 g.; D=25 mm.; inv.O.3196
MBR = 1810; Resch = 430 H (Nachtrag)

602. Gros lat, 1627
Av. GAB • DG • SA • RO • IM • ET • TRAN • PRIN •
Scut similar nr. 601.
Rv. PAR • REG • HVN • DO • SI • CO • OP • RA •
DVX • 1627
Madona ca la nr. 601.
Baia Mare; AR; 2,29 g.; D=25 mm.; inv.O.3007
MBR = 1816 var.; Resch = 433 var.

603. Gros lat, 1627
Av. Similar nr. 602, dar cu punct înainte de •GAB
Rv. Similar nr. 602, dar cu punct înainte de •PAR
și după milesim 1627 •
Baia Mare; AR; 2,31 g.; D=25 mm.; inv.O.3181. Moneda
este ușor perforată.
MBR = 1818; Resch = 436

604. Gros lat, 1627
Similar nr. 603.
Baia Mare; AR; 2,18 g.; D=24,5 mm.; inv.O.3989
MBR = 1818; Resch = 436

605. Gros lat. 1627

Av. Similar nr. 604, dar cu TRAN • PRI :

Rv. • PAR • REG • HVN • DO • SIC • CO • OP • R •

DV • 1627

Madona ca la nr. 604.

Baia Mare; AR; 1,87 g.; D=25 mm.; inv.O.3176

MBR = 1819; Resch = 436

606. Gros lat. 1627

Similar nr. 605, dar fără punct înainte de GAB și cu un singur punct după PRI •

Baia Mare; Al; argintat; 2,61 g.; D=25 mm.; inv.O.3186

MBR = 1819 var.; Resch = 436 var.

607. Dinar, 1627

Av. • GA • D • G • S • R • I • ET • TRAN • PR •

Scut oval, ornamentat, ținut de o coroană închisă. În scut stema Ungariei. În părți sigla N - B

Rv. • PA • R • HV • D • S • C • OP • R • DVX • 1627 •

Madona cu pruncul, într-un cerc de flăcări.

Baia Mare; AR; 0,46 g.; D=15 mm.; inv.O.5720

MBR = 1826 var.; Resch = 441 var.

608. Ducat, 1628

Av. GAB • D • G • SA • RO • IM • - • ET • TRAN •

PRIN : • † •

Bust scurt al principelui, cu armură, cu mantia prinsă pe umeri, din profil spre stânga. Capul mare, descoperit, cu cărlion pe frunte.

Rv. • PAR • R • HVN • DO • SIC • CO • - • OP • RAT •

DVX • 1628

Madona cu coroană, în dreapta ține sceptrul, în stânga pruncul. Stă într-un cerc de flăcări. Deducând legenda, stema Ungariei în scut oval, ornamentat. De o parte și de alta a stemei sigla N - B

Baia Mare; AV; 3,45 g.; D=22 mm.; inv.O.998. Rară. Pl.XI.

MBR = 1835; Resch = 448

609. 2 1/2 Taleri, pătrat, 1628

Av. ∞ GABR • D : G • SA • R • IMP • ET •

TRANSP • RINCEPS : ∞ :

Bust înalt, cu armură, cu capul descoperit, din profil spre stânga. Cu mâna dreaptă ține buzduganul pe umăr.

Rv. ★ † PAR ★ R ★ HVN ★ DNS ★ SI ★ CO

★ OPRATIB ★ DVX ★ 16 ★ 28 † ★

Scut drept, ornamentat, susținut prin șase lanturi de o coroană princiară închisă; în câmp stema ungaro-transilvană, cu blazonul Bethlen în centru. Sub coroană o cruce. În partea superioară a scutului, de o parte și de alta, sigla C - C

Kassau; AR; 70,76 g.; D=46 x 46 mm.; inv.O.2934/a. Rară. Pl.XI.

MBR = 1843; Resch = 453

610. 2 1/2 Taleri, pătrat, 1628

Av. Similar nr. 609, dar TRA • NSP •

Rv. Similar nr. 609, HVN ★ I • DNS ★

Kassau; AR; 69,86 g.; D=47 x 64 mm.; inv.O.2933. Rară.

Pl.XII. Moneda este martelată și fisurată pe revers.

MBR = 1843 var.; Resch = 453 var.

611. Taler, 1628

Av. • GAB • D : G • SA • RO • IM • ET • • TRAN •

PRINC •

Bust cu armură, din profil spre stânga. Pe cap cusmă de blană cu pană de egretă. Armura lisă, numai pe piept o bandă longitudinală ornamentată cu motive florale. Cu mâna dreaptă ține sceptrul pe umăr.

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • SIC • CO : OP •

RAT • DVX • 1628 •

Scut drept, scartelat, ținut de o coroană princiară închisă. În scut stemele Oppeln, Ratibor și Transilvania, în centru cu blazonul Bethlen. Scutul ornamentat. Între aripioare, de o

parte și de alta a scutului, sigla N - †

Baia Mare; AR; 28,10 g.; D=43 mm.; inv.O.2913. Pl.XII.

MBR = 1855 var.; Resch = 464 var.

612. Taler, 1628

Av. • GABRIEL • D : G • SA • RO • IMP : - • ET •

TRAN • PRIN

Bust similar nr. 611, dar armura ornamentată cu o rețea de flori.

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • SIC • CO : OP •

RAT • DVX • 1628 •

Scut similar nr. 611.

Baia Mare; AR; 27,95 g.; D=43,5 mm.; inv.2932. Pl. XII.

MBR = 1860 var.; Resch = 469 var.

613. Taler, 1628

Similar nr. 612, dar GABRIEL • și 1628 •

Baia Mare; AR; 28,17 g.; D=44 mm.; inv.O.2926. Pl.XIII.

MBR = 1861; Resch = 470

614. Taler, 1628

Av. Similar nr.609.

Rv. † PAR • RE • HVN • DNS • SI • CO • OP •

RATIB • DVX • 16 • 28 †

Scut similar nr.609.

Kassau; AR; 28,46 g.; D=45 mm.; inv.O.2923. Pl.XIII.

MBR = 1878 var.; Resch = 483 var.

615. Gulden, 1628

Av. + GABR + D † G + SA + R + IMP + ET +

TRANS + PRINCIPES +

Bust similar nr. 609.

Rv. • PAR • RE • HVN • DNS • SI • CO • OP •
RATIB • DVX • 16 • 28 •
 Scut similar nr. 614.
 Kassau; AR; 14,21 g.; D=36 mm.; inv.O.2939. Foarte rară.
 Pl.XII.
 MBR = 1885 var.; Resch = 486 var.

616. Gros lat, 1628

Av. • GAB • DG • SA • RO • IM • ET • TRAN • PRIN •
 Scut timbrat de coroană princiară închisă. În scut stema
 Ungariei în mijloc cu blazonul Bethlen. De o parte și de alta
 a scutului, sigla -

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • SI • CO • OP • RA •
DVX • 1628 •
 Madona cu pruncul, stând pe semilună într-un cerc de flăcări.
 Baia Mare; AR; 2,01 g.; D=24 mm.; inv.O.5779
 MBR = 1892; Resch = 490

617. Gros lat, 1628

Similar nr. 616.
 Baia Mare; AR; 1,97 g.; D=24 mm.; inv.O.5778
 MBR = 1892; Resch = 490

618. Gros lat, 1628

Similar nr. 617.
 Baia Mare; AR; 2,40 g.; D=25 mm.; inv.O.5777
 MBR = 1892; Resch = 490

619. Gros lat, 1628

Av. Similar nr. 616, dar cu D • G •
Rv. Similar nr. 616, dar cu OP • R • DVX • 1628
 Baia Mare; AR; 2,20 g.; D=24 mm.; inv.O.3198
 MBR = 1896; Resch = 491 B (Nachtrag)

620. Gros lat, 1628

Similar nr. 619.
 Baia Mare; AR; 2,60 g.; D=25 mm.; inv.O.3199
 MBR = 1896; Resch = 491 B (Nachtrag)

621. Gros lat, 1628

Similar nr. 620.
 Baia Mare; AR; 2,38 g.; D=25 mm.; inv.O.3200
 MBR = 1896; Resch = 419 B (Nachtrag)

622. Gros lat, 1628

Similar nr. 619, dar fără punct înainte de PAR și cu SIC • CO •
 Baia Mare; AE argintat; 2,39 g.; D=25 mm.; inv.O.3193
 MBR = 1896 var.; Resch = 491 B (Nachtrag) var.

623. Gros lat, 1628

Similar nr. 622.
 Baia Mare; AE argintat; 2,16 g.; D=25 mm.; inv.O.3197
 MBR = 1896 var.; Resch = 491 B (Nachtrag) var.

624. Gros lat, 1628

Similar nr. 623.
 Baia Mare; AR; 2,29 g.; D=24 mm.; inv.O.4004
 MBR = 1896 var.; Resch = 491 B (Nachtrag) var.

625. Gros lat, 1628

Similar nr. 624.
 Baia Mare; AR; 2,12 g.; D=24,8 mm.; inv.O.4013
 MBR = 1896 var.; Resch = 491 B (Nachtrag) var.

626. Gros lat, 1628

Similar nr. 622, dar cu punct înainte de • PAR și cu COOP •
R • DV • 1628
 Baia Mare; AR; 2,00 g.; D=25 mm.; inv.O.4003
 MBR = 1900; Resch = 494 A (Nachtrag)

627. Gros lat, 1628

Similar nr. 626.
 Baia Mare; AR; 2,43 g.; D=25 mm.; inv.O.4006
 MBR = 1900; Resch = 494 A (Nachtrag)

628. Ducat, 1629

Av. GAB • D • G • SA • RO • IM • • • ET • TRAN •
PRIN •
 Bust scurt, cu armură, cu mantie prinsă pe umăr, din profil
 spre stânga. Capul mare, descoperit, cu cărlionț pe frunte.
 Bustul împarte legenda.

Rv. PAR • R • HVN • DOM • SIC • COM • OP • R •
DVX • 1629
 Madona cu pruncul, într-un cerc de flăcări. Deducut, între-
 rupând legenda, un scut oval cu stema Ungariei. De o parte și
 de alta a scutului, în legendă, sigla N - B
 Baia Mare; AV; 3,45 g.; D=27 mm.; inv.O.999. Rară. Pl.XI.
 MBR = 1908; Resch = 500

629. Taler, 1629

Av. GAB • D • G • SA • RO • IM • ET • • • TRAN •
PRIN •
 Bust înalt, din profil spre stânga. Pe cap cușmă de blană cu
 pană de egretă. Cu dreapta ține sceptrul pe umăr. Bustul în-
 treține legenda.

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • SIC • CO • OP •
RAT • DVX • 1629 •
 Scut scartelat, cu stemele Oppeln, Ratibor și Transilvania,
 având în mijloc blazonul Bethlen. În părți sigla -
 Baia Mare; AR; 27,47 g.; D=45 mm.; inv.O.2920. Pl.XIII.
 MBR = 1919; Resch = 510

630. Taler, 1629

Av. GAB ♡ D ♡ G ♡ SA ♡ RO ♡ IN ♡ ET ♡ - ♡

TRAN ♡ PRIN ♡

Bust similar nr. 629.

Rv. Similar nr. 629, dar milesimul 1629 •

Baia Mare; AR; 27,69 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2912. Pl. XIII.

MBR = 1919 var.; Resch = 510 var.

631. Gros lat, 1629

Av. • GAB • D • E • SA • RO • IM • ET • TRANS •

PRIN •

Scut similar nr.616.

Rv. PAR • REG • HVN • DO • SI • CO : OP • RA •

DVX • 1629 •

Madona ca la nr.616.

Baia Mare; AR; 2,10 g.; D=25 mm.; inv.O.3201

MBR = 1929; Resch = 517 A (Nachtrag)

632. Gros lat, 1629

Similar nr. 631

Baia Mare; AE argintat; 2,33 g.; D=25 mm.; inv.O.3203

MBR = 1929; Resch = 517 A (Nachtrag)

633. Gros lat, 1629

Similar nr. 632.

Baia Mare; AR; 2,25 g.; D=25 mm.; inv.O.3204

MBR = 1929; Resch = 517 A (Nachtrag)

634. Gros lat, 1629

Similar nr 631, dar cu TRAN •

Baia Mare; AR; 2,58 g.; D=25 mm.; inv.O.3202

MBR = 1930; Resch = nu este

635. Monedă - medalie portret, de 10 ducați, nedată.

Av. GABRIEL • D • G • REGNORVM •

HVNGARIAE • (Legenda începe din spatele bustului)

Bustul principelui în costum de curte, din profil spre stânga.

Poartă dolman cu guler mare de blană, cu brandenburguri. Pe cap cușmă de blană princiară, înaltă, cu pană de egretă prinsă cu o agrafă.

Rv. TRANSYL : PRINCEPS • AC • SICVLORVM

• COM :

Scut în formă de inimă, ornamentat cu volute, cartușe și panglici. În scut stemele Ungariei și Transilvaniei, în mijloc cu blazonul Bethlen. Scutul este timbrat de coroană închisă.

Monetărie necunoscută; AV; 34,25 g.; oval = 37 x 40 mm.;

inv.O.1117. Rarisimă. Pl.XIII.

MBR = nu este; Resch = capitolul "C", medalii, p.225, nr. 67

636. Medalie - portret, nedată

Similar nr. 635.

Monetărie necunoscută; AR; 19,75; D=35 mm.; inv.O.7804.

Rară.

MBR = ne este; Resch = capitolul "C", medalii, p.225, nr.71

KATHARINA BETHLEN

(1629-1630)

La moartea sa, ca urmare a întăririi puterii centrale, principele Gabriel Bethlen a putut să-și desemneze singur urmașul - pe soția sa Katharina Bethlen. Katharina de Brandenburg, a doua soție a lui Bethlen, a fost fiica principelui Ioan Sigismund de Brandenburg-Prusia. A domnit o foarte scurtă perioadă, avându-l alături pe cumnatul său Ștefan Bethlen. Profitând de slăbirea autorității centrale, marea nobilime a constrâns-o, în 1630, să renunțe la tron.

Emisiunile monetare ale Katharinei de Brandenburg sunt puține. În anul 1630 monetăria de la Cluj a bătut pentru ea ducați de aur, lăsându-ne un splendid portret al principesei, o adevărată operă de artă a meșterilor gravori transilvani.

Rarisimii ducați ai Katharinei de Brandenburg sunt mult căutați de colecționari. Colecția "Orghidan" deține o singură piesă din emisiunile principesei, catalogată la nr. 637.

637. Ducat, 1630

Av. CATH • D • G • N • M • B • S • R • I • ET • TRAN

• PRINC : ✚

Bustul principesei aproape frontal, capul întors puțin spre dreapta. Părul pieptănat peste cap, în coc. Poartă o frumoasă rochie de aparat, cu guler mare dublu, din dantelă, colier și lanț.

Rv. PAR • R • H • D • SIC • CO • A • B • I • C • M • D •

1630

Scut oval scartelat și ornamentat, timbrat de o coroană princiară închisă. În scut, în șase câmpuri, stemele Transilvaniei și Brandenburgului. În centru blazonul Bethlen. Dedesubtul scutului, în părți, sigla C-V

Cluj; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.1001. Rarisimă. Pl.XII.

MBR = 1938 var.; Resch = 2 var.

ȘTEFAN BETHLEN

(1630)

După renunțarea la tron a Katharinei Bethlen, nobilimea transilvană l-a ales ca principe pe cumnatul acesteia. Domnia lui Ștefan Bethlen a fost însă efemeră, (28 septembrie - 1 decembrie 1630). Principele nu a putut face față pretențiilor marii nobilimi care își reclama vechile privilegii și, a fost nevoit să abdice.

Ștefan Bethlen a avut o scurtă emisiune de ducăți, în monetăria de la Cluj, monedele sale imitând pe cele ale lui Gabriel Bethlen. Portretul principelui, în atitudine războinică, se aseamănă mult cu cel al fratelui său. În timpul domniei lui Ștefan Bethlen au fost bătute și pfennigi minieri din aramă, cu o circulație restrânsă la teritoriul minei emitente.

Și monedele acestui principe sunt de mare raritate. Colecția "Orghidan" deține o singură piesă, catalogată la nr. 638.

638. Ducat, 1630

Av. STEPHA • BET • D : G : - PRIN • TRA

Bustul principelui în armură, din profil spre stânga. Pe cap poartă kalpag cu pană de egretă, prinsă cu o agrafă. Bustul întrerupe legenda.

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • ET • SIC • COM •

1630

Scut drept, având în câmp blazonul familiei Bethlen, înconjurat de dragon. În părți sigla C-V

Cluj; AV; 3,47 g.; D=22 mm.; inv.O.1000. Foarte rară.

Pl.XII.

MBR = 1942; Resch = 1.

!J

69

GHEORGHE RAKOCZI I

(1630 - 1648)

După îndepărtarea lui Ștefan Bethlen, principe al Transilvaniei a fost ales Gheorghe Rakoczi I, fiul lui Sigismund Rakoczi. Ajuns principe, acesta a reluat politica lui Gabriel Bethlen de întărire a puterii centrale și de luptă împotriva tendințelor de dominație atât ale Habsburgilor cât și ale otomanilor. În acțiunile sale politice principele s-a sprijinit pe mișcarea haiducilor, pe nobilimea antihabsburgică și, în mod deosebit, pe ajutorul domnului Țării Românești, Matei Basarab. Tratatul de alianță cu acesta, din 1633, 1635, 1636 și 1640 i-au asigurat recunoașterea din partea Porții și siguranța la granița sudică. Un tratat similar cu domnul Moldovei, Vasile Lupu, încheiat în 1638, prevenea atacurile tătare din est. Acest sistem de alianțe i-a permis lui Gheorghe Rakoczi I să ia parte la războiul de 30 de ani. În urma unor lungi tratative, încheiate la 16 noiembrie 1643 la Alba Iulia, Suedia și Franța au căzut de acord cu participarea Transilvaniei, acordându-i subsidii pentru întreținerea armatei. După o serie de victorii din 1644, când a fost ocupată aproape întreaga Ungarie, Gheorghe Rakoczi I a reușit să impună imperialilor pacea de la Linz, la 29 august 1645. Aceasta a confirmat clauzele tratatului de la Nikolsburg (1622): principele a primit în stăpânire viageră comitatele Borsód, Abauj, Zemplén, Ugocsa și Bereg, iar comitatele Szabolcs și Satu Mare în stăpânire ereditară. Pe baza acestor succese Transilvania a participat la pacea westfalică. Tratatul de la Osnabrück și Münster, din 24 octombrie 1648, i-au adus principatului recunoașterea ca stat suveran din partea celorlalte puteri europene.

Activitatea monetară a lui Gheorghe Rakoczi I se caracterizează prin discontinuitate și prin emiterea prioritară a monedelor cu valoare nominală mare. Astfel, în anii 1630, 1634, 1643 și 1644 au fost bătute exclusiv pfennigi minieri la Zlatna și Baia Sprie, iar din anii 1640 - 1641 nu există nici o emisiune monetară. În ceea ce privește moneda mărunță, aceasta a fost bătută sporadic (1636 - 1638) și în cantitate insuficientă. Principele a renunțat la emiterea groșilor lați și a pieselor de 3 și 24 kreuzer. În schimb, a introdus moneda de 1 1/2 gros după model polonez, (între 1636 - 1638). Acest nominal a constituit moneda specifică perioadei de criză economică din timpul războiului de 30 de ani. Emisă mai întâi în Polonia, a fost repede preluată de alte state din Europa Centrală. Tot în sistem polonez au fost emise și monede de 3 și 6 groși (1637).

Iconografia monedelor lui Gheorghe Rakoczi I continuă seria portretelor principilor transilvani. Domnitorul este redat în două variante ale ținutei de război: cu capul descoperit și cu kalpag sau cu cușmă princiară cu pană de egretă.

În general, monedele lui Gheorghe Rakoczi I sunt rare. Printre piesele rarissime se numără monedele-medalii de 10 ducăți și probele monetare din argint pentru taleri și guldeni. Colecția "Orghidan" păstrează o piesă de 10 ducăți emisă în 1639, (catalog nr. 641).

639. Ducat, 1631

Av. • GEOR • RAKO • D : G • PR • TR • PAR • RE •
HVNG • DOM

Bust înalt al principelui, cu armură, din profil spre stânga. Pe cap poartă kalpag cu pană de egretă, prinsă cu agrafă. Cu

mâna dreaptă ține sceptrul sprijinit de umăr, cu stângă
mânerul sabiei. Pana desparte legenda.

Rv. ET • SICVLORVM • - • COMES • 1631. &

În câmp: vulturul Rakoczi încoronat, cu aripile larg deschise, cu capul spre dreapta, stând cu piciorul stâng pe o bârnă. În gheara dreaptă ține o sabie. În părți, la picioare, AQV-ILA

Sub bîrnă, într-un singur rând, cele șapte cetăți. Dedesubt, împărțind legenda, stema Clujului - castel.

Cluj; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.1002. Rară. Pl.XIII.

MBR=1950 (unde apare eronat ca piesă de 5 ducați); Resch=6.

640. Ducat, 1631

Similar nr. 639.

Cluj; AV; 3,50 g.; D=22 mm.; inv.O.1003. Rară.

MBR = 1950 (unde apare eronat ca piesă de 5 ducați); Resch=6.

641. 10 Ducați, 1639

Av. GEORG • RAKOC • II • D : G • PR • TR • PAR • RE • HVN • DO • ET • SIC • COM •

Bust similar nr. 639.

Rv. Circular legenda SOLI ☩ DEO ☩ GLORIA ☩ ANNO ☩ DOMINI • 1 • 6 • 39 ☩

Pe câmp, într-un cartuş pătrat, ornamentat, legendă pe șase rânduri / NON • EST • / CURRENT / IS • NE • QVE • / VOLENTIS • / SED • MISER / ENTIS : DEI • / In vultele ornamentale ale cartuşului sigla C-V

Cluj; AV; 17,28 g.; D=41 mm.; inv.O.1004. Foarte rară. Pl.XIII.

MBR = 1981 var.; Resch = 28 var.

642. Ducat, 1646

Av. GEORG • RAKO • D • G • PRI • TRA :

Bust similar nr. 639, dar mai lat; pe cap poartă cușmă princiară înaltă, din blană.

Rv. PA • RE • HV • DO • ET • SIC • CO • 1646 •

Similar nr. 639, dar cetățile sunt așezate pe o bîrnă.

Dedesubt • • De o parte și de alta a acvilei, sigla A-I

Alba Iulia; AV; 3,44 g.; D=21 mm.; inv.O.1005. Rară. Pl.XIII.

MBR = 2004; Resch = 46.

643. Ducat, 1646

Similar nr. 642.

Alba Iulia; AV; 3,44 g.; D= 21 mm.; inv.O.1006. Rară.

MBR = 2004; Resch =46.

644. Taler, 1646

Av. GEORG • RAKO • D : G : PRI • TRA •

Bust înalt, cu armură bogat ornamentată, din profil spre stînga. Poartă kalpag cu pană de egretă. Cu mîna dreaptă ține sceptrul pe umăr. Bustul împarte legenda.

Rv. PAR • REG • HVN • DOM • ET • SIC • COM • 1646

Scut drept, ornamentat cu opt aripioare, timbrat de coroană princiară închisă. In scut stemele combinate ale Transilvaniei

și familiei Rakoczi: în centru - o jumătate de roată Rakoczi; deasupra soarele, luna și acvila transilvană ieșind; dedesubt, în dreapta, vulturul Rakoczi cu sabia în gheara dreaptă, în stînga, cele șapte cetăți. De o parte și de alta a scutului sigla N-B

Baia Mare; AR; 26,83 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2941. Pl.XIII.

MBR = 2016; Resch = 54.

645. Taler, 1647

Av. GEORG • RAKO • CI • D : G • P • TRA •

Bust suplu, pe cap cu cușmă înaltă princiară, cu pană de egretă prinsă cu o agrafă. Bustul împarte legenda.

Rv. Similar nr. 644, dar cu milesimul 1647 •

Baia Mare; AR; 28,17 g.; D=42 mm.; inv.O.2943. Pl.XIV.

MBR =2024 var.; Resch = 60 var.

646. Taler, 1647

Av. Similar nr. 644, dar D : G •

Pe cap poartă kalpag cu pană de egretă.

Rv. Similar nr. 645.

Baia Mare; AR; 28,37 g.; D=41 mm.; inv.O.2940. Pl.XIV.

MBR = 2027 var.; Resch = 63 var.

647. Ducat, 1648

Av. • GEORG • RAKOCI • D : G • PRI • TRA •

Bust înalt, cu armură bogat ornamentată, din profil spre stînga. Capul descoperit pieptănat cu un cârlionț.

Rv. • PAR • REG • HVN • DO • ET • SI • CO • 1648

Madona cu pruncul, stînd pe semilună. În părți sigla N - B. Dedesubt, în legendă, scut mic cu stema Ungariei.

Baia Mare; AV; 3,46 g.; D=22 mm.; inv.O.1007. Rară. Pl.XIII.

MBR = 2030; Resch = 66.

648. Ducat, 1648

Av. GEORG • RAKO • D : G • PRI • TRANS •

Bust similar nr. 647.

Rv. Similar nr. 647, dar cu HVNG Madona ține în dreapta pruncul și globul cruciger, iar în stînga sceptrul.

Baia Mare; AV; 3,45 g.; D=22,5 mm.; inv.O.1008. Moneda ușor îndoită. Rară. Pl.XIV.

MBR = 2032; Resch = 68.

649. Taler, 1648

Av. Similar nr. 646, dar un punct în fața lui • D

Rv. • PAR • REG • HVN • DO : ET • SIC • COMES • 1648 •

Scut similar nr. 646, dar cdu sigla N - B.

Baia Mare; AR; 28,75 g.; D=43 mm.; inv.O.2942. Pl.XIV.

MBR = 2036; Resch = 72.

GHEORGHE RAKOCZI II
(1648 - 1660)

Asociat la domnie încă din anul 1642, Gheorghe Rakoczi II a devenit principe al Transilvaniei în 1648, după moartea tatălui său. A continuat politica acestuia de întărire a puterii centrale și de creare a unui sistem de alianțe antiotomane cu Țara Românească și Moldova. Profitând de vidul politic din Polonia, principele s-a amestecat în competiția pentru coroana acesteia. În urma aderării la coaliția suedo-prusacă a întreprins în 1657 o expediție, cu ajutor moldo-valah, pentru realizarea planului său. După câteva lupte victorioase, (la 7 aprilie a ocupat Cracovia, iar la 23 iunie Varșovia), principele a suferit o severă înfrângere la 22 iulie, la Czerny Ostrov, fiind nevoit să capituleze. Aventura poloneză l-a costat principatul. Pentru a evita o invazie otomană, Dieta l-a ales ca principe pe Francisc Rhédei. În fața amenințării Porții, Gheorghe Rakoczi II a semnat noi tratate de alianță cu Moldova și Țara Românească și a impus Dietei da le Mediaș realizarea sa ca principe, la 22 ianuarie 1658. Riposta armată a Porții nu a întârziat, principele fiind înfrânt și trebuind să accepte ridicarea tributului la 40.000 de florini și plata unei despăgubiri de 500.000 de taleri. La începutul lunii octombrie 1658 a fost impus ca principe al Transilvaniei Acațiu Barcsai. Oastea principelui este înfrântă în lupta de la Gilău, din 22 mai 1660, acesta murind pe câmpul de bătaie, în apropierea Clujului, la 7 iunie 1660.

Gheorghe Rakoczi II a avut o bogată activitate monetară, caracterizată prin emiterea, în exclusivitate, a pieselor cu valoare nominală mare: ducați, cu submultipli și multipli, guldeni și taleri. Fenomenul s-a datorat nu atât eforturilor militare, cât condițiilor impuse de Poartă pentru plata dărilor. În a doua jumătate a secolului al XVII-lea suzeranitatea otomană se face mai acut simțită, expresia economică a procesului fiind creșterea continuă a tributului și a celorlalte obligații. În atari condiții, principele a ocolit cu totul emiterea de monede mărunte, piața internă fiind asigurată cu acestea prin intrarea masivă de piese străine. După pacea westfalică a fost înregistrat un viriment economic în întreaga Europă. Datorită reactivării comerțului, precum și a prezenței tot mai active a trupelor habsburgice în zonă, pe piața Transilvaniei a reapărut moneda imperială, alături de aceea a altor peste 20 de state.

Monedele lui Gheorghe Rakoczi II au o reprezentare iconografică destul de monotonă, stereotipă. Principele apare în atitudine războinică, pe cap cu cușma princiară cu pană de egretă, într-o armură foarte încărcată ornamentată. Dintre emisiunile rare ale lui Gheorghe Rakoczi II colecția "Orghidan" deține o piesă de 10 ducați emisă în 1657, (catalog nr. 668), un taler emis în 1657, (catalog nr. 670) și o piesă în greutate de 4 taleri, emisă în 1653, care nu figurează nici în catalogul lui Resch, nici în MBR. În conformitate cu analizele efectuate în laboratorul MNIR, moneda pare autentică. Este catalogată la nr. 657

650. Taler, 1649

Av. • GEORGIVS • - • RA : D : G : P : T •

Bust suplu al principelui, spre stânga, cu armura bogat împodobită. Umerarul în formă de aripioare. Pe cap cușmă înaltă de blană, cu pană de egretă prinsă cu o agrafă. Cu dreapta ține sceptrul rezemat de umăr, stânga pe mânerul sabiei. Bustul împarte legenda.

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • ET • SIC •

COMES • 1649 •

Scut drept, ornamentat cu opt aripioare. În scut stemele combinate ale Transilvaniei și familiei Rakoczi: în centru jumătate de roată de la blazonul Rakoczi, deasupra soarele, luna și acvila transilvană ieșind; dedesubt vulturul Rakoczi cu sabia în gheara dreaptă și cele șapte cetăți. Scutul este timbrat de o coroană princiară închisă. De o parte și de alta a scutului sigla -N- -B-

Baia Mare; AR; 27,72 g.; D=45 mm.; inv.O.2951. Pl.XIV.

MBR = 2047 var.; Resch = 4 var.

651. Taler, 1649

Av. • GEORG : RAKO - : D : G : PRIN : TRA •

Bust similar nr. 650, dar mai înalt.

Rv. • PAR : REG : HVN : DOM : ET : SIC :

COMES • 1649 •

Scut similar nr. 650.

Baia Mare; AR; 28,70 g.; D=44 mm.; inv.O.2948. Pl.XIV.

MBR = 2059; Resch = 16

652. Ducat, 1650

Av. GEOR • RA • - • D : G • P • TR

Bust înalt, cu capul mare, în atitudinea de mai sus.

Rv. PAR • RE • HV • DO • - • ET • SI : COM • 1650

Madona în dreapta cu pruncul și cu globul cruciger; stând pe semilună. În părți sigla N - B Dedesubt, scut cu stema Ungariei.

Baia Mare; AV; 3,42 g.; D=22 mm.; inv.O.1010. Pl.XIV.

MBR = 2065; Resch = 20 B (Nachtarag).

653. 1/4 Ducat, 1650, (dinar de aur)

Av. • GEOR • RAKO • D : G • PRI • TRA •

Scut mic, despicat, timbrat de coroană princiară închisă. În scut stema Ungariei; în părți sigla N - B

Rv. • PATRONA • HVNGARI • 1650

Madona cu pruncul, stând pe semilună, într-un cerc de flăcări.

Baia Mare; AV; 0,81 g.; D=14 mm.; inv.O.1009. Foarte rară. Pl.XIV.

MBR = 2066; Resch = 21.

654. Taler, 1650

Av. • GEORGIVS • - • RA : D : G : P : T •

Bust similar nr. 650.

Rv. Similar nr. 650, dar cu COM • 1650 • și sigla N-B Stema Transilvaniei în scut despicat; în centru, blazonul Rakoczi într-un scut stilizat.
Baia Mare; AR; 28,17 g.; D=44 mm.; inv.O.2949. Pl.XIV.
MBR = 2074 var.; Resch = 28 var.

655. Taler, 1650

Av. GEORG:RAKO - D:G:P • TRAN
Bust similar nr. 650.

Rv. • PAR:REG:HVN:DOM:ET • SIC • COM:

1650 •

Scut împodobit lateral cu două ornamente mari, în formă de toartă, timbrat de coroană princiară închisă, cu două bucle mari și central un glob cruciger. În scut, stemele combinate ale Transilvaniei și familiei Rakoczi: în centru vulturul Rakoczi stând pe jumătate de roată; sus, în dreapta, soarele, în stânga, luna, jos, în dreapta, acvila transilvană, în stânga, cele șapte cetăți. De o parte și de alta a scutului sigla $\dot{N} - \dot{B}$
Baia Mare; AR; 28,88 g.; D=44 mm.; inv.O.2956. Pl.XIV.
MBR = 2079; Resch = 33.

656. Taler, 1652

Av. • GEOR:RAKO • - D:G • PRI • T •
Bustul similar nr. 654, dar mult mai lat și mai scurt.

Rv. • PAR:REG:HVN:DOM:ET • SIC • COM •

165Z •

Similar nr. 654, dar sigla $\dot{N} - \dot{B}$
Baia Mare; AR; 28,49 g.; D= 45 mm.; inv.O.2955. Pl.XV.
MBR = 2112 var.; Resch = 64 var.

657. 4 Taleri, 1653

Av. Bust similar nr. 656.

Rv. Similar nr. 655, dar 1653 • și sigla N-B
Ornamentele laterale ale scutului în formă de toartă.
Baia Mare; AR; 110,28 g.; D=46 mm.; inv.O.2967. Poate unicat. Pl.XV.
MBR = nu este; Resch = nu este. Piesa este asemănătoare cu Resch nr. 68 și MBR nr. 2121 unde, la avers, este eronat trecută ștanța nr. 1997; corect este ștanța nr. 2086.

658. Taler, 1653

Similar nr. 657, dar cu un singur punct după • GEOR • și cu sigla $\dot{N} - \dot{B}$
Baia Mare; AR; 28,13 g.; D=46 mm.; inv.O.2965. Pl.XV.
MBR = 2126 var.; Resch = 73 var.

659. Ducat, 1654

Av. GE • RA • D • - • G • P • T •

Bust similar nr. 652, dar mai voluminos și cu un alt tip de sceptru.

Rv. • PAR:REG:HV • - DO • ET • SI • CO • 1654 •

Madona ca la nr. 652.

Baia Mare; AV; 3,46 g.; D=22,5 mm.; inv.O.1012. Pl.XIV.
MBR = 2130 var.; Resch = 76 var.

660. Ducat, 1655

Av. Similar nr. 659.

Rv. • PAR • RE • HV • DO • - • ET • SIC • COM •

1655 •

Madona ca la nr. 659.

Baia Mare; AV; 3,46 g.; D=23 mm.; inv.O.1011. Pl.XIV.
MBR = 2140 var.; Resch = 86 var.

661. Taler, 1655

Av. Similar nr. 658, dar fără punct după RAKO și cu • D:

Rv. Similar nr. 658, dar milesimul 1655 iar sigla

N-B

Baia Mare; AR; 28,78 g.; D=44 mm.; inv.O.2958. Pl.XV.
MBR = 2147; Resch = 93.

662. Taler, 1655

Similar nr. 661.

Baia Mare; AR; 28,35 g.; D=44,5 mm.; inv.O.2966.
MBR = 2147; Resch = 93

663. Ducat, 1656

Av. Similar nr. 660, dar P •

Rv. Similar nr. 660, dar milesimul 1656 •

Baia Mare; AV; 2,47 g.; D= 23 mm.; inv.O. 1013. Pl.XV.
MBR = 2150 var.; Resch = 96 var.

664. Taler, 1656

Av. • GEORGIVS • - RAKO • D:G • P • T •

Bust înalt, zvelt; barba lungă.

Rv. • PAR:REG:HVN:DOM:ET • SIC • COM •

1656 •

Scut similar nr. 662.

Baia Mare; AR; 20,47 g.; D=46 mm.; inv.O.2952. Pl.XV.
MBR = 2154; Resch = 100.

665. Taler, 1656

Similar nr. 664, dar bustul mai lat, iar sigla $\dot{N} - \dot{B}$
Baia Mare; AR; 28,83 g.; D=44 mm.; inv.O.2961.
MBR = 2155; Resch = 101.

666. Taler, 1656

Similar nr. 665.

Baia Mare; AR; 28,09 g.; D=44 mm.; inv.O.2960.
MBR = 2155; Resch = 101.

667. Taler, 1656

Av. • GEOR:RAKO • - • D:G • PRI • T •

Bustul similar nr. 666.

Rv. Similar nr. 666.

Baia Mare; AR; 29,07 g.; D= 45 mm.; inv.O.2946. Pl.XV.

MBR = 2159; Resch = 104.

668. 10 Ducați, 1657

Av. GEORGIVS ❖ RAKOCI ❖ D ❖ G ❖
PRINCEPS ❖ TRA ❖

Bust cu armură, spre stânga, cu căciulă înaltă de blană ce împarte legenda; cu dreapta ține sceptrul pe umăr, cu stânga mânerul sabiei.

Rv. PART ❖ REG ❖ HVN ❖ DO ❖ ET ❖
SIC ❖ CO ❖ 1657 ❖

Scut oval, ornamentat cu volute, cartușe și aripioare, timbrat de coroană princiară închisă, formată din două bucle. În scut stema Transilvaniei în centru cu blazonul Rakoczi. Sub scut sigla A-I

Alba Iulia; AV; 34,46 g.; D=42,5 mm.; inv.O.1014. Rarisimă. Pl.XV.

MBR = 2172; Resch = 115.

669. Ducat, 1657

Av. GE • RA • D • • • G • P • T •

Bust similar nr. 663.

Rv. • PAR • RE • HV • DO • ET • SIC • CO • 1657

Madona cu pruncul; în părți sigla N-B

Baia Mare; AV; 3,30 g.; D=22 mm.; inv.O.1015. Pl.XV.

MBR = 2180; Resch = 119.

670. Taler, 1657

Similar nr. 666, dar cu 1657 • și cu sigla N-B

Baia Mare; AR; 27,39 g.; D=44 mm.; inv.O.2962. Rară. Pl.XVI.

MBR = 2184; Resch = 123.

671. Probă monetară, (placă dreptunghiulară), 1658

Av. Stanță de avers de taler, bătută de trei ori una după alta

• GEORGIVS • - RAKO • D : G • P • T •

Bustul masiv, cu armura ornamentată pe piept cu o bandă lată, bogat decorată; gulerul înalt.

În spațiile dintre ștanțele de taler, patru ștanțe de revers de dinar de aur, (1/4 ducat), din 1653

PATRONA • HVNGAR • 1653

Madona cu pruncul, stând într-un cerc de flăcări.

Rv. Stanță de revers de taler 1658, bătută de trei ori una după alta

• PAR • REG • HVN • DOM • ET • SIC • COM • 1658 •

Scut similar nr. 670, dar sigla N - B

În spații, patru ștanțe de avers de dinar de aur

• GEOR • RAKO • D : G • PRI • TRA •

Scut despicat, timbrat de coroană închisă, în câmp cu stema Ungariei. În părți sigla N - B

Galvanoplastie; AR; 146,53 g.; 45 x 143 mm.; inv.O.2944. Pl.XVI.

MBR = 2187; Resch = 126.

672. Taler, 1658

Av. • GEORGIVS • - RAKO • D : G • P • T •

Bustul suplu.

Rv. PAR • REG • HVN • DOM • ET • SIC • COM •
1658

Scut similar nr.671, cu sigla N-B

Baia Mare; AR; 28,78 g.; D=43 mm.; inv.O.2957. Pl.XVI.

MBR = 2192; Resch = 129.

673. Taler, 1658

Av. • GEORGI • - RA • D : G • P • T

Bustul robust și scund.

Rv. Similar nr. 672, dar cu punct înainte de • PAR

și după milesim 1658 • Sigla N - B

Baia Mare; AR; 29,01 g.; D=44 mm.; inv.O.2954. Pl.XVI.

MBR = 2196; Resch = 133.

674. Taler, 1658

Similar nr. 673.

Baia Mare; AR; 27,73 g.; D=44 mm.; inv.O.2964.

MBR = 2196; Resch = 133.

675. Taler, 1658

Similar nr. 674.

Baia Mare; AR; 28,23 g.; D=44,5 mm.; inv.O.2959.

MBR = 2196; Resch = 133.

676. Taler, 1659

Av. • GEOR : RA • - D : G : P • TR •

Bust similar nr. 673.

Rv. Similar nr. 673, dar cu 1659 și sigla N-B

Baia Mare; AR; 27,86 g.; D=44 mm.; inv.O.2953.

MBR = 2211; Resch = 146.

677. Taler, 1659

Av. Similar nr. 676, dar cu două puncte după RA :
și cu P : T :

Rv. Similar nr. 676, dar cu punct după milesim
1659 •

Baia Mare; AR; 28,70 g.; D=45 mm.; inv.O.2947.

MBR = 2215 var.; Resch = 149 var.

678. Taler, 1660

Av. GEOR : RAK⁰ : D : G • PR • TR •

Bust suplu, juvenil. Armura ornamentată cu o rețea de flori,
apărătoarele coapselor cu solzi.

Rv. PAR : REG : HVN : DO : ET : SIC : CO : 1660

Scut oval, bogat ornamentat, timbrat de coroană princiară închisă. În câmp stema Transilvaniei, cu blazonul Rakoczi în centru, într-un scut mic oval. În părți sigla C-V
Cluj; AR; 28,34 g.; D=42 mm.; inv.O.2963. Pl.XVI.
MBR = 2222; Resch = 154.

679. Taler, 1660

Av. •GEOR•RA •- D•G•P•TR •

Bust similar nr.678.

Rv. •PAR•REG•HVN•DOM•ET•SIC•COM•

1660 •

Scut similar nr.678.

Baia Mare; AR; 28,16 g.; D=44 mm.; inv.O.2950.

MBR = 2224; Resch = 156.

680. Taler, 1660

Similar nr. 679, dar cu două puncte după RA :

Baia Mare; AR; 28,80 g.; D=44 mm.; inv.O.2945.

MBR = 2224 var.; Resch = 156 var.

**FRANCISC RHÉDEI
(1657 - 1658)**

Francisc Rhédei, comitele Maramureșului, a fost ales ca principe al Transilvaniei în urma înfrângerii lui Gheorghe Rakoczi II în Polonia și a căderii acestuia în dizgrația Porții. A avut o domnie fantomatică, total ne semnificativă. În scurtul interval cât a fost principe, (noiembrie 1657-februarie 1658), nu a emis monedă.

În epoca modernă, perioadă în care s-a răspândit și a crescut gustul pentru colecțiile particulare, au apărut o serie de monede contrafăcute, cu reprezentări iconografice inedite, sau tipuri monetare inventate, cu scopul de a stârni senzaționalul și a crește valoarea pieselor respective. Dată fiind raritatea monedelor principatului transilvănean și în rândul lor au apărut contrafaceri. Autorii unora dintre aceste piese sunt cunoscuți cu certitudine, (Becker, Resch, Weiss). În cazul principelui Francisc Rhédei este cunoscută contrafacerea lui Karl Wilhelm Becker pentru o piesă de aur de un ducat cu anul de emitere 1658. Ea este prinsă atât în catalogul lui Resch cât și în MBR. În colecția "Orghidan" se păstrează o piesă din argint, un guldenklippe, cu milesimul 1658. Ștanța este identică cu aceea a ducatului confecționat de Becker, dar aplicată pe o placă de argint rombică. Falsul nu figurează nici în Resch, nici în MBR. Execuția este modernă dar, neștiind condițiile în care a fost achiziționată, locul de proveniență, nu ne putem pronunța asupra autorului. În catalogul nostru este prinsă la nr. 681.

681. Gulden, rombic, (Guldenklippe), 1658

Av. FRANC•REDEI •D•G•PR•TRA •

Bustul principelui în dolman cu brandenburguri, spre stânga. Pe cap cușmă princiară cu pană de egretă. În mână dreaptă ține sceptrul sprijinit de umăr.

Rv. PAR •REG •HVN •DO •ET •SIC •COM •

1658

Scut drept, despicat, ornamentat cu volute și timbrat de coroană princiară închisă. În câmp stema Transilvaniei, având în centru, în partea superioară, un scut stilizat care iese din

scutul mare, sprijinind coroana. În scutul mic, blazonul Rhédei - leu rampant ținând în laba dreaptă, ridicată, o sabie pe care o sprijină de umăr. De o parte și de alta a blazonului sigla N-B

AR; 11,19 g.; 31 x 31,5 mm.; inv.O.5780. Fals modern.

Rară; poate unicat. Pl.XVII.

Imaginea și legenda identice cu cele ale ducatului Rhédei 1658 executat de Becker, (MBR = 3581; Resch = p. 258, nr. 13).

**ACAȚIU BARCSAI
(1658 - 1660)**

Acățiu Barcsai a fost ales ca principe al Transilvaniei la 7 octombrie 1658. A fost impus pe tronul principatului de către oștirea otomană, într-o epocă în care eforturile celor trei țări române erau concentrate în lupta împotriva Porții. A avut o domnie scurtă, marcată de tulburările perioadei. Începând cu domnia sa, puterea centrală și-a pierdut treptat autoritatea, iar prestigiul și integritatea țării au fost deopotrivă știrbite. Stăpânirea otomană asupra principatului s-a înăsprit, Poarta reușind să-și extindă posesiunile, în 1659, asupra teritoriului bănățean rămas neocupat - Lugoj și Caransebeș- iar în 1660, în urma păcii de la Oradea, asupra Zarandului și Bihorului.

Acățiu Barcsai, deși a avut o domnie mai mult simbolică, derulată într-o perioadă de nesiguranță, a desfășurat totuși o remarcabilă activitate monetară. A bătut numai monede cu valori nominale mari, majoritatea emisiunilor fiind din aur. Piese sale de 10 ducăți, de tip heraldic, epigrafic, sau cu efigie nu au fost destinate circulației ci plății tributului și a cadourilor către Poartă. Ele constituie mari rarități numismatice.

Pe monedele sale principele este reprezentat în două ținute: una de curte, cu un iz oriental și, una războinică. Legenda care apare pe unele din piese amintește de epoca frământată de lupte în care au fost emise SUB • RAKOCIANA • OPPRESSIONE • REGNI • TRANSILVANIE • ET • OBSIDIONE • CIBINIENSI •

Colecția "Orghidan deține și o monedă de mare raritate emisă de Acațiu Barcsai, o piesă de 10 ducați bătută în 1660, (catalog nr. 683).

682. Taler, 1659

Av. • ACHA • BAR • D • G • PR • TR •

Bustul principelui în dolman, cu capul descoperit, spre stânga. În mâna dreaptă ține sceptrul sprijinit de umăr. Sub braț - ornament cu arabescuri. Bustul împarte legenda.

Rv. PA • REG • HVN • DO • ET • SI • CO • 1 • 6 • 59 •

Scut oval, bogat ornamentat cu volute, timbrat de coroană princiară închisă. În scut stema Transilvaniei, în centru cu blazonul Barcsai în scut mic oval - braț cu armură, ce ține în pumn o sabie; cotul se sprijină pe o coroană deschisă, iar antebratul este străpuns de o săgeată. De o parte și de alta a scutului sigla C-V

Cluj; AR; 28,04 g.; D=41,5 mm.; inv.O.2968. Patină închisă. Rară. Pl.XVII.

MBR = 2234 var.; Resch = 5 A var.

683. 10 Ducați, octogon, 1660

Av. ACHATIVS • BARCSAI • D • G • P • T • PA •

RE • HV • DO • SI • C •

Scut drept, ornamentat cu volute, rozete și frunzulițe, timbrat de coroană princiară închisă. În câmp, stema Transilvaniei în centru cu blazonul Barcsai. De o parte și de alta a scutului milesimul 1-6/6-0

Rv. Legendă circulară exterioară SVB • RAKOCIANA • OPPRESSIONE • REGNI • TRANS • interioară • ILVANIAE • ET • OBSIDIONE • CIBINIENSI • În câmp, pe patru rânduri, / DEVS / PROVI / DEBIT / deasupra și dedesubt arabescuri.

Sibiu; AV; 34,64 g.; D=36 mm.; inv.O.1015. Foarte rară. Pl.XVII.

MBR = 2242; Resch = 12.

684. Taler, 1660

Av. ACHATIVS • BARCSAI • D • G • P • T • PA •

RE • HV • DO • SI • CO •

Scut drept, despicat, ornamentat cu volute și măști comice, timbrat de coroană princiară închisă. În câmp, stema Transilvaniei având în centru blazonul familiei Barcsai. De o parte și de alta a scutului, sub măștile comice, 16-60 Dedesubtul scutului sigla • I • R • (Johannes Ruckinsattel, păstrătorul sigiliului orașului Sibiu).

Rv. Circular, legendă exterioară

SVB • RAKOCIANA • OPPRESSIONE • REGNI • TR • și interioară

• ANSILVANIAE • ET • OBSIDIONE • CIBINIENSI

În câmp, legendă pe trei rânduri / DEVS • / • PROVI • / • DEBIT • /

Sibiu; AR; 28,71 g.; D=42 mm.; inv.O.2971. Rară. Pl.XVII. MBR = 2254 var.; Resch = 23 var.

685. Taler, 1660

Av. ACHATIVS • BARCSAI • D • G • P • T • P • R^H •

D • S • C •

Scut drept, scartelat, cu șase câmpuri, timbrat de coroană princiară închisă. În câmp stema Transilvaniei: câmpul 1. soare; 2. luna și două stele; 3. acvila transilvană ieșind; 4. cele șapte cetăți dispuse 2, 2, 3; 5. vrej; 6. rozetă. În centru, în scut mic, blazonul Barcsai.

Rv. Legendă circulară DE • PROFVNDIS •

CLAMAMVS • AD • TE • DOMINE cap de înger.

În câmp, într-un cartuş oval ornamentat, legendă pe două rânduri / SERVA • NOS • arabesc • / <QVI>A • PERIMVS • / Sub cartuş, stema Brașovului - rădăcină de copac încoronată cu coroană deschisă; deasupra coroanei, în părți, 1 • 6 • - 6 • 0 • Dedesubt, deasupra rădăcinii, sigla C-B

Brașov; AR; 28,00 g.; D=44 mm.; inv.O.2970. Rară. Pl.XVII.

MBR = 2260; Resch = 27 A.

686. Taler, 1660

Av. Similar nr. 685.

Rv. Legendă circulară DE • PROFVNDIS •

CLAMAMVS • AD • TE • DOMINE cap de înger

În câmp legendă pe cinci rânduri / SERVA • / NOS QVIA / PERI • MVS / 16 - 60 / C - B / Ultimele două rânduri întrerupte de stema Brașovului. Pe tulpină apare un T - sigla lui Thomas Trepches, avar brașovean.

Brașov; AR; 28,29 g.; D=43 mm.; inv.O.2969. Rară. Pl.XVII.

MBR = 2262; Resch = 28.

IOAN KEMÉNY (1661-1662)

La 1 ianuarie 1661 Acațiu Barcsai a fost înlocuit, ca principe fiind ales Ioan Kemény. La propunerea lui Dieta a hotărât recunoașterea autorității Habsburgilor și ieșirea de sub suzeranitatea otomană. Această hotărâre a însemnat reluarea conflictelor armate cu Poarta. În urma tratativelor de la Viena, principele a primit din partea imperialilor sprijinul militar așteptat. Cu toate acestea otomanii reușesc, la 14 septembrie 1661, să-l înscăuneze ca principe pe Mihail Apafi. Riposta aliaților a fost imediată, dar, la 22 ianuarie 1662, trupele aliate transilvano-imperiale au fost înfrânte de oastea otomană venită în sprijinul lui Apafi. Ioan Kemény a căzut în luptă.

Activitatea monetară a acestui principe s-a caracterizat, și ea, prin emiterea exclusivă a pieselor cu valoare mare. Cauza trebuie să o căutăm nu atât în dările destinate Porții, cât în contribuțiile datorate imperialilor și percepute în monede cu valoare ridicată: guldeni, taleri, florini, ducati. Emisiunile monetare ale lui Ioan Kemény datează numai din anul 1661 și au fost bătute în atelierele de la Cluj și Sighișoara. Portretul său de pe monede comportă două variante ale atitudinii războinice. Acestea decurg din diferențele de stil și de execuție a celor două ateliere.

Monedele lui Ioan Kemény sunt rare. Colecția "Orghidan" deține doar două piese emise de acest principe.

687. Taler, 1661

Av. IOAN • KEMENY - D : G : PRI : TRA •

Bustul cuirasat al principelui, până la jumătatea coapselor, spre stânga. Pe cap căciulă înaltă princiară, cu pană de egretă. Cu dreapta ține sceptrul sprijinit de umăr, cu stânga mânerul sabiei. Armura este ornamentată în jurul gâtului cu două benzi late cu motive geometrice; pieptul acoperit cu o rețea de motive florale; apărătoarea de coapse cu solzi. Bustul întrerupe legenda.

Rv. PAR : REG : HVN : DO : ET : SIC : CO : 1661 :

Scut oval, baroc, timbrat de coroană princiară închisă, ornamentat lateral cu volute și câte un cap de vultur. În câmp, stema Transilvaniei având în centru, într-un scut mic

oval, blazonul familiei Kemény - cerb spre dreapta ieșind dintr-o coroană deschisă, cu trei fleuroane. Dedesubt, de o parte și de alta a scutului, sigla C-V

Cluj; AR; 28,65 g.; D=42,5 mm.; inv.O.2992. Foarte rară. Pl.XVII.

MBR = 2295; Resch = 16.

688. Taler, 1661

Similar nr. 687.

Cluj; AR; 28,73 g.; D=43 mm.; inv.O.2991. Foarte rară.

MBR = 2295; Resch = 16.

MIHAIL APAFI (1661-1690)

Mihail Apafi a fost instalat ca principe de către Poartă, în plin război antiotoman. Perioada domniei sale, ultima din istoria principatului transilvaniei sub suzeranitate otomană, s-a caracterizat, pe plan intern, prin deprecierea puterii centrale și înflorirea anarhiei marii nobilimi. Pe plan extern, s-a manifestat prin decădere politică și pierderea întregului prestigiu al țării. În atare condiții, Transilvania a participat, sub impulsul Porții, la o nouă coaliție anti-habsburgică. În cadrul acesteia, la 31 mai 1677, Mihail Apafi a semnat un tratat cu regele Franței, Ludovic al -XIV-lea, potrivit căruia, acesta din urmă se obliga să-i acorde principelui subsidii pentru întreținerea armatei. În timpul războiului, după îndelungatul asediu al Vienei, (1683) și, după depresurarea ei, în urma înființării Ligii Sfinte, imperialii au pornit o largă ofensivă, ocupând Ungaria și eliberând Pesta de sub otomani. Ca urmare a acestor succese, la Cârțișoara, la 14 aprilie 1685, a avut loc o convenție secretă conform căreia cancelarul Mihail Teleki se obliga să sprijine acțiunile imperiale. Pentru a preveni Transilvania de o ocupație austriacă, Mihail Apafi s-a obligat să finanțeze întreținerea trupelor. Interesele imperialilor în Transilvania fiind însă mult prea mari, principele s-a văzut nevoit să accepte, la 26 iunie 1686, tratatul de la Viena - așa-numitul "tratată Hallerian". Potrivit prevederilor acestuia, Transilvania accepta protecția împăratului, iar acesta îl recunoștea ca principe pe Mihail Apafi. La Cluj și la Deva au fost instalate garnizoane imperiale pentru supraveghere. După înfrângerea trupelor otomane la Mohacs, în 1687, austriecii au devenit și mai insistenți. La 28 octombrie 1687 i-au impus lui Apafi tratatul de la Blaj prin care, 12 orașe și cetăți au fost puse la dispoziția armatelor imperiale, Transilvania obligându-se și la plata sumei de 700.000 de florini pentru întreținerea acestora. În schimb Leopold I recunoștea privilegiile țării și domnia ereditară a lui Mihail Apafi. Incercarea principelui de a dobândi sprijinul Inaltei Porți a fost definitiv spulberată la 9 mai 1688. Dieta Transilvaniei s-a văzut în situația de a accepta protecția împăratului și de a mai ceda patru cetăți: Chioar, Hust, Gurghiu și Brașov. Echilibrul de forțe a tins să se schimbe în momentul morții lui Mihail Apafi, în 1690. Dieta s-a grăbit să îl aleagă ca principe pe fiul minor al acestuia, Mihail Apafi II. Evenimentul a declanșat un nou conflict armat între cele două imperii. Soarta Transilvaniei a fost hotărâtă la 4 decembrie 1691 prin "Diploma leopoldină".

După scurta revigorare de la mijlocul secolului, Principatul a pornit pe calea declinului economic. Dările datorate Porții, contribuțiile plătite imperialilor, întreținerea oștirii, precum și a unei Curți numeroase și risipitoare, i-au solicitat lui Mihail Apafi cheltuieli apreciabile. Din acest motiv principele a acordat o mare atenție politicii sale monetare. În perioada domniei sale în

Transilvania au funcționat cele mai numeroase ateliere monetare - unele permanent, altele temporar. Emiterea monedelor a fost sever supravegheată și reglementată de Dietă prin numeroase norme și regulamente monetare. Astfel, în 1671 a fost prevăzut ca monedele cu valoare nominală mare să fie bătute la Cluj, Sibiu, Brașov și Bistrița, iar cele mărunte la Sibiu, Brașov și Tg. Mureș. În 1672 baterea monedelor a fost încredințată Companiei Orientale, emițându-se monede numai cu efigia principelui. Din cauza falsificării masive a monedelor mărunte, în 1674 Dieta a interzis baterea acestora. O măsură întrucâtva mai aparte a fost impusă din cauza necesității acute de bani. Mihail Apafi, de altfel ca numeroși alți principii din Europa secolului al XVII-lea, a bătut imitații după talerul-leu. În anul 1663, în monetăria de la Cluj, meșterul Joo Janos a primit încuviințarea baterii acestor imitații. Presupunem că activitatea a durat până în 1672 când, conform reglementării menționate, au fost sistate emisiunile fără efigia principelui.

Mihail Apafi a emis cele mai mari piese - atât ca valoare cât și ca mărime - din istoria monetară a principatului Transilvaniei: valori de 25, 50 și 100 de ducăți. Baterea monedelor cu valoare ridicată, așa cum am arătat, a fost impusă din diverse motive. Fenomenul a atras după sine neglijarea emiterii monedei divizionare. Din cei 29 de ani de domnie, Apafi a bătut monedă mărunță doar în patru ani - 1672-1675. Principele a renunțat la emisiunile în sistem polonez, introducând două tipuri monetare noi, în sistem austriac: 12 dinari (zwölfer, gros de 12 dinari maghiari) în 1672 și 6 dinari (sechser, gros de 6 dinari maghiari) în 1673. Emisiunile corespund perioadei în care Leopold I a abolit autonomia Ungariei, (după 1670), introducând și aici noile sale monede - 3 kreuzer sau gros, care echivala cu șase dinari maghiari și 6 kreuzer care echivala cu 12 dinari maghiari. După sistarea emiterii monedei mărunte, piața transilvană, ca și în perioadele anterioare, a fost alimentată cu monedă divizionară străină.

Monedele emise de Apafi, atât valoric, cât și din punct de vedere al execuției, figurează printre cele mai remarcabile piese din numismatica principatului Transilvaniei. Stilul baroc se regăsește pregnant în execuția iconografiei, alături de trăsăturile proprii fanteziei prolifice a meșterilor monetari autohtoni. Acest stil cu totul aparte al artei monetare transilvane se face simțit mai ales pe reprezentările de pe reversul monedelor, în execuția stemei Transilvaniei și a blazonului familiei Apafi. Scuturi ovale, rotunde, pătrate, în formă de inimă, bogat și fantezist ornamentate în exterior, cu ghirlande, arabescuri, vulturi, grifoni, capete de îngeri înaripate, (serafimi). În realizarea portretului principelui există diferențe de la o monetărie la alta. Atitudinea este aceeași, cea consacrată - războinică. Într-un mod cu totul excepțional se remarcă emisiunile din aur ale anilor 1674-1676, cu deosebite piesele de 10 ducăți klippe și cele de 100 de ducăți, emisiuni pe care arta monetarilor s-a întrecut pe sine. Stețele debordează de ghirlande și ciorchini de struguri; armura principelui este foarte încărcată, prinsă într-o adevărată rețea de flori și crenguțe, împodobită cu capete de lei pe piept și pe umeri.

Datorită frumuseții pieselor, a măiestriei execuției acestora, a valorilor lor ridicate, dar mai cu seamă grație unicității multora dintre ele, monedele lui Apafi sunt mult căutate ca piese forte pentru colecții.

În lotul emisiunilor lui Mihail Apafi colecția "Orghidan" deține și șapte piese rare: trei monede de 10 ducăți emise în 1662, 1668 și respectiv 1670 (catalog nr. 689, 700 și 701), o piesă unicat de 8 ducăți 1677 (catalog nr.714), două monede de 2 talerklippe 1665 și 1667 (catalog nr.692 și 697), precum și o monedă de 3 taleri 1668 (catalog nr.699), care nu figurează în catalogul lui Resch. Din păcate colecția nu deține nici o piesă rară a principelui. Păstrează doar o galvanoplastie după moneda de 25 ducăți 1687, (catalog nr.725).

689. 10 Ducăți, 1662

Av. MICHA ♦ APAFI ♦ - D ♦ G ♦ PR ♦

TR ♦

Bust înalt al principelui spre stânga, cu armură ornamentată cu flori. Pe cap cușmă înaltă princiară cu pană de egretă. Cu dreapta ține sceptrul sprijinit de umăr, cu stânga mânerul sabiei. Umerarul în formă de cap de leu. Armura este lisă, pe piept cu o ghirlandă de flori; în talie are o bandă lată cu striuri, ca o centură. Sub cotul drept un trifoi; sub bust un arabesc. Bustul împarte legenda.

Rv. PAR ♦ REG ♦ HVN ♦ D ♦ - ♦ E ♦

SICV ♦ CO ♦ 1662 ♦

Scut oval, despicat, bogat ornamentat - în părți câte un grifon, deasupra un cap de înger înaripat - timbrat de coroană princiară închisă. În câmp, stema Transilvaniei în centru cu blazonul familiei Apafi, în scut oval: coif străpuns de o sabie cu vârful în sus; prin coif crește un butuc de viță de vie. Dedesubtul scutului, împărțind legenda, stema Sibiului într-un scut mic oval, ornamentat cu volute și lujere.

Sibiu; AV; 34,34 g.; D=24,5 mm.; inv.O.1017. Foarte rară. Pl.XVIII.

MBR = 2306; Resch =3.

690. Ducat, 1662

Av. MIC ♦ APAFI ♦ - D ♦ G ♦ PRI ♦ TR ♦

Bust până în talie; mâneca armurii cu solzi nituiți.

Rv. PAR ♦ REG ♦ HVN ~ ~ ~ D ♦ ET ♦ SI ♦ CO ♦ 1662

Scut similar nr. 689.

Sibiu; AV; 3,47 g.; D=24,5 mm.; inv.O.1018. Rară.

Pl.XVIII.

MBR = 2309; Resch =6.

691. Taler, 1664

Av. MI ⚔ APA ⚔ D ♦ G lujer - lujer PRIN

TRAN

Bust similar nr. 689, dar apărătoarea coapsei din benzi nituite.

Rv. ♦ PAR ♦ REG ♦ HV ♦ DOM ♦ - ♦ ET ♦ SI ♦ COM ♦

1664

Scut drept, cu talpa ondulată, ornamentat lateral cu volute, timbrat de coroană princiară închisă. În scut, stema Transilvaniei în centru cu blazonul Apafi în scut oval. Sub stemă, în cele două onduleuri ale tălpilor, câte o rozetă. În părți sigla

Ç - Ć Dedesubt, în legendă, stema Brașovului.

Braşov; AR; 27,55 g.; D=42 mm.; inv.O.2974. Dublă batere pe revers. Pl.XVIII.
MBR = 2343 var.; Resch = 32 var.

692. 2 Taleri, pătrat, 1665

Av. ⚔ MIC • APA • D • G • lujer - lujer PRIN •
TRAN •
Bust similar nr. 691.

Rv. • PAR • REG • HV • DO • ET • SI • COM • 1665 •

Scut similar nr. 691, dar sigla Ć - Ė în legendă, de o parte şi de alta a stemei Braşovului.

Braşov; AR; 57,87 g.; 46,5 x 46,5 mm.; inv.O.2987. Rară. Pl.XVIII.

MBR = 2355 var.; Resch = 40 C (Nachtrag) var.

693. Ducat, 1666

Av. Similar nr. 690.

Rv. PAR • REG • HVN • DO • E • SI • CO • 1666 •

Scut similar nr. 690, dar sigla A-F (Arx Fogorasch).

Făgăraş; AV; 3,38 g.; D=24 mm.; inv.O.1019. Rară.

MBR = 2365; Resch = 47.

694. Taler, 1666

Av. ⚔ MI • APA • D : G lujer - lujer PRIN •
TRANS ⚔
Bust similar nr. 692.

Rv. ⌘ PAR • REG • HVN • DO ⌘ - ⌘ ET • SIC •

COM • 1666 ⌘

Scut similar 692, dar ornamentat lateral cu volute şi flori.

Sub scut, despărţind legenda, stema Braşovului, fără siglă.

Braşov; AR; 28,09 g.; D=42 mm.; inv.O.2976. Pl.XVIII.

MBR = 2369; Resch = 51.

695. Taler, 1666

Av. ⚔ MI • APA • D : G lujer - lujer PRIN •
TRANS ⚔
Bust similar nr. 691, dar apărătoarele coapselor cu solzi.

Rv. ✂ PAR • REG • HV • DO - ✂ ET • SI • CO 1 •

6 • 6 • 6 ✂

Scut similar nr. 694. De o parte şi de alta a scutului, pe un fond granulat, sigla CI-BI Dedesubt, în legendă, stema oraşului Sibiu.

Sibiu; AR; 28,02 g.; D=43 mm.; inv.O.2978. Emisiune inedită a oraşului. Foarte rară.

MBR = 2369 var.; Resch = 51 var.

696. Ducat, 1667

Av. Bust similar nr. 693, dar cu D : G • P • T •

Rv. Similar nr. 693, dar DO • ET • SI • CO • 1667 şi fără sigla monetăriei.

Făgăraş ?; AV; 3,17 g.; D=23 mm.; inv.O.1020. Rară.

MBR = 2376; Resch = 57.

697. 2 Taleri, pătrat, 1667

Av. ⚔ MIC • APA • D : G • lujer - lujer PRIN •
TRAN •

Bust similar nr. 694.

Rv. ⚔ PAR • REG • HV • DO ⚔ - ⚔ ET • SIC • CO • 1667 ⚔

Scut similar nr. 692, dar ornamentat lateral cu arabescuri.

Braşov; AR; 58,05 g.; 46,5 x 46,5 mm.; inv.O.2988. Rară. Pl.XVIII.

MBR = 2377; Resch = 57 A.

698. Taler, 1667

Av. arabesc MICHAEL • APAFI • D • G • PRIN •
TRAN arabesc

Bust până în talie, spre stânga.

Rv. • PAR • REG • HVN • DOM • ET • SI • CO • 1667 •

Scut oval ornamentat cu volute, cartuşuri şi, lateral sus, cu câte un cap de vultur, timbrat de o coroană princiară închisă. Stema ca până acum. Sub scut sigla K - V

Cluj; AR; 28,90 g.; D=45 mm.; inv.O.2972. Defect de ştanţă pe revers: metalul este prelins de la O din DOM până în centrul scutului.

MBR = 2393; Resch = 66.

699. 3 Taleri, 1668

Av. Similar nr. 698. Armura ornamentată cu benzi longitudinale decorate cu flori şi motive geometrice.

Rv. PAR • REG • HVN • DOM • ET • SI • CO • 1668. •.

Scut similar nr. 698, dar ornamentat cu capete de vulturi. Sub scut sigla A - I

Alba Iulia; AR; 87,00 gf.; D=44 mm.; inv.O.2990. Foarte rară; poate unicat. Pl.XVIII.

În literatura de specialitate emiterea pieselor de 3 taleri este consemnată cu începere din anul 1677. În MBR = nr. 2588a pentru anul 1677, (după Karl Kress), şi nr. 2612a pentru 1681. Piesa din colecţia "Orghidan" se aseamănă, cu unele deosebiri, cu emisiunea din 1681. Resch = nu este.

700. 10 Ducaţi, 1669

Av. Similar nr. 699.

Rv. PAR • REG • HVN • DOM • ET • SIC • CO • 1669

Scut oval, timbrat de coroană princiară închisă. În câmp, stema Transilvaniei cu blazonul Apafi în centru. Scutul ornamentat lateral cu cap de vultur. Sub scut, de o parte şi de alta, sigla A - F

Făgăraş; AV; 34,46 g.; D=44 mm.; inv.O.1021. Foarte rară. Pl.XIX.

MBR = 2408; Resch = 77

701. 10 Ducaţi, 1670

Av. Similar nr. 700, dar cu dublă batere la AEL din MICHAEL

Rv. Similar nr.700, dar cu 1670 și dublă batere la CO
Făgăraș; AV; 33,95 g.; D=44,5 mm.; inv.O.1022. Foarte rară.
Pl.XIX.
MBR = 2410; Resch = 79.

702. Taler, 1670
Similar nr. 701.
Făgăraș; AR; 28,42 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2982.
MBR = 2412; Resch = 81.

703. Taler, 1671
Av. Similar nr. 702.
Rv. Similar nr. 702, dar cu 1671 și cu sigla A - C
(Arx Claudiopolis).
Cluj; AR; 28,27 g.; D=44,5 mm.; inv.O.2975. Pl.XIX.
MBR = 2421 var.; Resch = 90 var.

704. Taler, 1672
Av. ♂ MIC • APA • D • G • PRINCEPS •
TRANSILVA ♀
Bust similar nr. 697.
Rv. PAR ♦ REG ♦ HV ♦ DO - ET SIC ♦ COM
♦ 1 ♦ 67 ♦ Z
Scut similar nr. 703. Dedesubt, în legendă stema orașului Brașov.
Brașov; AR; 28,19 g.; D=45,5 mm.; inv.O.2984. Pl.XIX.
MBR = 2434 var.; Resch = 98 var.

705. Taler, 1672
Av. • MICHA • APAFI - floare de crin - D : G • PR •
TR •
Bust înalt, cu armura ornamentată cu o rețea de flori. Sub bust o floare de crin.
Rv. PAR • REG • HV • DO • • • E • SICV • CO • 1 • 6
• 72 •
Scut oval, ornamentat lateral cu rozete și cruciulițe, timbrat de coroană princiară închisă. În câmp, stema Transilvaniei în centru cu blazonul Apafi în scut mic oval. Sub coroană un cap de înger; de o parte și de alta a scutului sigla C-B
Dedesubt, în legendă, stema Brașovului.
Brașov; AR; 28,49 g.; D=44 mm.; inv.O.2980. Batere foarte neîngrijită.
MBR = 2439; Resch = 103.

706. Taler, 1672
Av. Similar nr. 705, dar cu P • R • TR •
Rv. Similar nr. 705.
Brașov; AR; 27,06 g.; D=44 mm.; inv.O.2985.
MBR = 2439 var.; Resch = 103 var.

707. Taler, 1672
Av. ♂ MICH ♂ APAFI ♂ - • ♂ • - D : G : PR ♂
TR •
Bust cu capul mare. Armura ornamentată cu o rețea de flori.
Rv. PAR • REG • HVN • D • • ET • SIC • COM • 16 •
7Z •
Scut oval ornamentat cu capete de vulturi. În părți sigla S-B (Schass-Burg). Dedesubt, împărțind legenda, stema Sighișoarei - bastion cu trei turnuri.
Sighișoara; AR; 28,45 g.; D=46 mm.; inv.O.2989. Pl.XIX.
MBR = 2443; Resch = 106.

708. 12 Dinari, (Zwölfer), 1672
Av. ★ MIC ★ APAFI - ★ DG ★ PT ★
Bust cuirasat, până în talie, ce împarte legenda; cu dreapta ține sceptrul pe umăr, cu stânga mânerul sabiei. Sub bust o floare.
Rv. ★ PA ★ RE ★ HV ★ DO ★ ET ★ SIC ★
CO ★ GROS ★ AR ★ 1672 ★ (cifra 2 întoarsă)
Vultur ieșind cu aripile larg deschise, deasupra unui fronton cu cele șapte cetăți pe un singur rând. Dedesubt, între două ornamente, sigla o~ N E ~o
Aiud; AE argintat; 2,82 g.; D=25 mm.; inv.O.5784.
MBR = 2461 var.; Resch = 117 var.

709. 12 Dinari, 1673
Av. MI • APAFI • - DGPT ♂
Bust mai suplu; dedesubt trei rozete.
Rv. • PAR • R • H • D • ET • < S • C • > G R • AR • 1 •
6 • 7 • 3 •
Sub coroană princiară mică, în două scuturi acolate, stema Transilvaniei. Între scuturi și coroană valoarea XII; între scuturi - coiful Apafi și, dedesubt, stema Sibiului într-un cartuș. În părți sigla S • - V •
Sibiu; AR; 2,81 g.; D=21 mm.; inv.O.5783. Pl.XVIII.
MBR = 2487; Resch = 142.

710. 12 Dinari, 1673
Av. MI • APAFI • - DGPT - ♀
Similar nr. 709.
Rv. Similar nr. 709, dar fără punct la începutul și la finele legendei.
Sibiu; AR; 3,24 g.; D=26,8 mm.; inv.O.4041.
MBR = 2492; Resch = 146.

711. 12 Dinari, 1673
Av. MI ° APAFI - ° DGPT - ♀ (I de la APAFI bătut pe orizontală)
Similar nr. 709, dar sub bust o rămurică.
Rv. PAR • RE • H • D • ET • S • C • GROS • ARG •
Similar nr. 709, dar sub coiful Apafi, într-un scut mic rotund, stema Brașovului. Măsușul plasat sus, de o parte și de alta a

coroanei și, jos, de o parte și de alta a stemei Brașovului, 1 - 6 / 7 - 3

Brașov; AR; 2,98 g.; D=21 mm.; inv.O.5782.

MBR = 2501 var.; Resch = 152 var.

712. 6 Dinari, (Sechser), 1673

Av. MI • APAFI ☙ - ☙ D : G • PR • TR •

Bust similar nr. 711.

Rv. PAR • R • H • D • ET • SC • GR • AR • 1673

Similar nr. 711, dar deasupra coifului Apafi valoarea VI, iar dedesubt, într-un scut mic, sigla MO/C și în părțile scutului N - E (Moneta Comitatus Nagy-Enyed).

Aiud; AR; 3,25 g.; D=25 mm.; inv.O.4042. Rară.

MBR = 2547; Resch = 191.

713. 6 Dinari, 1674

Av. MI • APAFI - • DG • P • T • - ☙

Bust similar nr. 712, dar cu o rozetă sub bust.

Rv. PAR • R • H • D • E • S • C • G • AR • 1674

Similar nr. 712, dar sub coiful Apafi, într-un scut mic, stema Sibiului.

Sibiu; AR; 3,08 g.; D=25,4 mm.; inv.O.4043. Pl.XX.

MBR = 2557 var.; Resch = 200 var.

714. 8 Ducați, 1677

Av. MIC : APAFI - D : G : P : T •

Bust cuirasa, înalt. Apărătoarea de coapse din plăcuțe orizontale. Bustul împarte legenda.

Rv. PAR : REG : HVNG • - D : ET • SI : CO : 1677

Scut în formă de inimă, timbrat de coroană princiară închisă, ornamentat lateral cu câte un cap de vultur, iar deasupra cu un cap de înger. În câmp, stema Transilvaniei cu blazonul Apafi în centru. Sub scut un arabesc; dedesubt, împărțind legenda, sigla A - I în scut mic oval.

Alba Iulia; AV; 27,14 g.; D=42 mm.; inv.O.1023. Foarte rară; poate unicat. Pl.XIX.

Nominalul de 8 ducăți nu apare nici în catalogul lui Resch, nici în MBR. Gramajul indică însă o atare valoare. Piesa este autentică. Legenda identică cu MBR nr. 2584 și Resch nr. 219; iconografia identică cu aceea a piesei de 10 ducăți din 1678, MBR nr. 2591 și Resch nr. 224.

715. Taler, 1677

Av. Similar nr. 714, dar cu P :

Rv. Similar nr. 714.

Alba Iulia; AR; 28,47 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2981. Rară.

MBR = 2590; Resch = 223.

716. Ducat, 1678

Av. MIC • APAFI - DG • P • TR

Bust până în talie.

Rv. PAR • REG : HVNG : DO & SI : CO : 1678

Scut rotund, timbrat de coroană princiară închisă. În câmp, stema Transilvaniei cu blazonul Apafi în centru. Dedesubt sigla A-F

Făgăraș; AV; 3,39 g.; D=22,5 mm.; inv.O.1024.

MBR = 2596 var.; Resch = 227 var.

717. Taler, 1678

Av. MIC : APAFI - ☙ D : G : P : T :

Bust lung, suplu. Armura ornamentată cu o rețea florală punctată, pe piept cu două benzi late, longitudinale, decorate cu ghirlande de flori. Sub cot un lujer. Umerarul cu cap de leu.

Rv. PAR : REG : HVN : - DO : & SI : COM • 1678

Scut similar nr. 714.

Alba Iulia; AR; 28,33 g.; D=44 mm.; inv.O.2979.

MBR = 2601; Resch = 232.

718. Taler, 1680

Av. Similar nr. 717, dar PT :

Rv. PAR : REG : HVN : D^o - ET • SIC : COM :

1680

Similar nr. 717, dar coroana mai îngustă. În scutul mic cu sigla monetăriei o floare.

Alba Iulia; AR; 28,33 g.; D=44 mm.; inv.O.2983. Pl.XIX.

MBR = 2608; Resch = 237.

719. Taler, 1681

Av. MICHAEL ☙ APAFI ☙ DEI ☙ GRATIA ☙
PRINC ☙ TRANS ☙

Bust similar nr. 718, dar nu desparte legenda jos. Fără floare sub cot.

Rv. • PAR : REG : HVNGARIAE • DO : ET • SI :

COMES • 1681

Scutul similar nr. 718.

Alba Iulia; AR; 28,19 g.; D=42 mm.; inv.O.2973. Pl.XX.

MBR = 2613; Resch = 241.

720. Ducat, 1682

Av. MIC : APAFI - D : G : PRI : T

Bust până în talie.

Rv. PAR • REG : HVNG : DO & SICV • COMES

1682

Scut în formă de inimă. Sub scut, foarte mică, sigla AF

Făgăraș; AV; 3,43 g.; D=23 mm.; inv.O.1025. Pl.XX.

MBR = 2615 var.; Resch = 243 var.

721. Ducat, 1684

Av. MIC • APAFI - D • G • P • TRA

Similar nr. 720.

Rv. PAR • REG H • VNGA • DO • & • SI • CO • 1684 •

Similar nr. 720, dar coroana înaltă și îngustă. Sigla cu litere mai mari.

Făgăraș; AV; 3,45 g.; D=23 mm.; inv.O.1026. Rară. Pl.XX.

MBR = 2629 var.; Resch = 252 var.

722. Taler, hexagonal, 1684

Similar nr. 719, dar cu SI • COMES • 1684

Alba Iulia; AR; 28,68 g.; 45x51 mm.; inv.O.2986. Rară.
Pl.XX.

MBR = 2631; Resch = 254.

723. Ducat, 1685

Av. MIC • APAFI • D • G • P • TR :

Bust similar nr. 721.

Rv. PAR : REG • HVNGA : DO & • SICVLO :

COM : 1685

Scut similar nr. 721.

Făgăraș; AV; 3,39 g.; D=22 mm.; inv.O.1027. Pl.XX.

MBR = 2634 var.; Resch = 257 var.

724. Taler, 1686

Similar nr. 722, dar cu 1686

Alba Iulia; AR; 28,36 g.; D=43,5 mm.; inv.O.2977.

MBR = 2641; Resch = 262.

725. 25 Ducați, hexagonal, 1687

În centrul unei plăci cu un chenar din frunze este imprimată
ștanța piesei de 10 ducați.

Av. MICHAEL ☼ APAFI ☼ DEI ☼ GRATIA ☼

PRINC ☼ TRANS ☼

Bust suplu, înalt, capul mic. Sub bust trei rozete.

Rv. PA • R • REG : HVNGARI • AE - DO : ET • SI

: COMES : 1687

Scut oval, despicat, timbrat de coroană înaltă. Scutul orna-
mentat lateral cu câte un vultur. Deasupra scutului, sub co-
roană, cap de înger înaripat. În câmp, stema Transilvaniei în
centru cu blazonul Apafi. Dedesubt, împărțind legenda, un
scut mic cu sigla AF (Făgăraș)

Galvanoplastie; metal galben; 73x93,5 mm.; inv.O.5781.
Pl.XX.

Imitație după MBR = 2642 var.; Resch = 263 var.

726. Ducat, 1687

Av. MIC • APAFI - D • G • P • TRAN •

Bust similar nr. 723.

Rv. PAR • REG • HVNGA • DO & SICV • CO •
1687

Scut similar nr. 723. Sigla A:F

Făgăraș; AV; 3,42 g.; D=22 mm.; inv.O.1028. Pl.XXI.

MBR = 2646; Resch = 266.

727. Ducat, 1688

Similar nr. 726, dar cu CO 1688

Făgăraș; AV; 3,47 g.; D=23 mm.; inv.O.1029. Rară.

MBR = 2650; Resch = 270.

728. Ducat, 1689

Av. MICH • APAFI - D • G • P • TRAN •

Bust similar nr. 727.

Rv. PAR • REG • HVNGA • DO • & SICVLOR •

COM • 1689

Similar nr. 726, dar sigla AF

Făgăraș; AV; 3,45 g.; D=22,5 mm.; inv.O.1030. Rară.
Pl.XXI.

MBR = 2659; Resch = 279.

EMERIK THÖKÖLY (1682-1690)

Emerik Thököly, conducătorul din 1677 al nobilimii răzvrățite împotriva Habsburgilor, a luat, în 1682, cu asentimentul Porții, titlul de principe al Transilvaniei. Domnia sa, consumată în paralel cu aceea a lui Mihail Apafi, s-a derulat mai mult pe câmpul de luptă. Deși armata transilvană a obținut unele succese împotriva imperialilor, pacea de la Nimwegen (1679) nu a adus nici un avantaj principatului. Eforturile lui Thököly au continuat. În 1685, împreună cu o armată otomană, a încercat să recucerească Oradea de la habsburgi. A fost însă înfrânt, iar armata austriacă era gata să invadeze toată Transilvania.

Deși la moartea lui Mihail Apafi Dieta s-a grăbit să-l proclame principe pe fiul minor al acestuia, sultanul l-a numit pe Emerik Thököly. Sprijinit de oștile otomane și ale lui Constantin Brâncoveanu, Thököly a pătruns în Transilvania. Austriecii au suferit o înfrângere severă la Zărnești, iar Thököly a fost proclamat principe de Dieta strânsă la Cristian, lângă Sibiu. Viena însă nu a lăsat ca această stare de fapte să dureze mult. La sfârșitul lui octombrie 1690, Thököly a fost izgonit de către trupele lui Ludovic de Baden.

Activitatea monetară a lui Emerik Thököly a fost foarte restrânsă. A emis monede doar în doi ani - 1683 și 1690. A bătut exclusiv monede de aur de 1, 3, 4 și 10 ducați. Se cunoaște și o piesă de 4 taleri, "unicum", emisă în 1690.

Efigia lui Emerik Thököly de pe monede este ultimul din șirul portretelor principilor transilvăni. Bustul său apare în atitudinea războinică consacrată. Pe cap poartă cușma princiară din blană, cu pană de egretă. Figura prelungă este destul de naiv executată.

Emisiunile monetare ale principelui sunt extrem de rare. Colecția "Orghidan" deține un singur exemplar, o piesă de un ducat emisă în 1690, (catalog nr.729).

729. Ducat, 1690

Av. EME TOKO - LI D G P T

Bust cuirasat al principelui, spre stânga. Pe cap cușmă înaltă de blană, cu pană de egretă. Cu dreapta ține sceptrul sprijinit de umăr, stânga pe mânerul sabiei. Armura împodobită cu benzi ornamentate. Bustul împarte legenda sus și jos.

Rv. PA < R > : REG : HVNGA : D : & SICULO :

CO : 1690 :

Scut drept, scartelat, timbrat de doi lei rampanți, încoronați, ce ies din câte o coroană suprapusă câte unui coif cu pană. Leul din stânga ține în laba dreaptă o sabie încovoiată. În câmp, blazonul familiei Tököly. În scut mic central acvila imperială bicefală, încoronată. De o parte și de alta a scutului, stema Transilvaniei: în dreapta soarele și acvila ieșind cu aripile desfășurate; în stânga luna și cele șapte cetăți. Monetărie necunoscută; AV; 3,54 g.; D=22 mm.; inv. O.1031. Rară. Pl.XXI. MBR = 2665; Resch = 3.

EMISIUNI MONETARE ALE PRINCIPATULUI TRANSILVANIEI DIN TIMPUL STĂPÂNIRII HABSURGICE

LEOPOLD I (1690-1705)

Prin victoria de la Salankemen, din 19 august 1691, Imperiul habsburgic a rămas stăpân în Transilvania. "Diploma leopoldină" a fixat statutul Transilvaniei în cadrul imperiului: principatul era subordonat direct împăratului, beneficiind de un tratament separat care îi confirma privilegiile. Transilvania și-a păstrat statutul de principat autonom, legislația sa - Aprobatele, Compilatele și Tripartitumul lui Werbcoci - rămânând în vigoare. A fost obligată să achite o contribuție anuală de 50.000 de taleri imperiali pe timp de pace și 400.000 de florini renani în timp de război. Prin instituirea, în anul 1694, a Cancelariei Aulice a Transilvaniei, ca reprezentantă a guvernului pe lângă Curtea de la Viena, s-a consolidat autoritatea imperiului asupra principatului. Ostilitățile armate dintre Poartă și imperiali au continuat, culminând cu răsunătoarea victorie de la Zenta asupra otomanilor, (11 septembrie 1697). Pacea finală a fost încheiată la 26 ianuarie 1699 la Carlowitz, punând capăt războiului dintre Poartă și Liga Sfântă. În urma păcii, Imperiul otoman a pierdut Ungaria centrală și a renunțat la suveranitate asupra Transilvaniei, ambele intrând sub stăpânire austriacă.

În noile condiții problemele financiare ale principatului erau conduse de un tezaurariat, legat tot mai mult de organele financiare centrale ale imperiului. Acesta se ocupa de taxe, vămi, monopolul sării, minele țării, veniturile cămărilor.

În timpul lui Leopold I, cu începere din 1692, în Transilvania a fost introdus sistemul monetar imperial. O serie de monedări au fost închise, iar în cele rămase în funcțiune au fost aduși meșteri din imperiu. Aceștia au renunțat la atât de originalul stil transilvănean, impunând monedelor principatului iconografia severă a imperiului. Singurul detaliu care a deosebit monedele transilvănene a fost prezența, pe revers, a stemei principatului.

Până în 1692 unitatea valorică a sistemului monetar austriac a fost talerul. Prin patenta din 28 septembrie 1692 valoarea acestuia a fost urcată forțat la 120 de kreuzeri, adică la doi florini. Astfel că florinul, conform reglementării, s-a transformat și el în unitate valorică, echivalentă cu 1/2 taler. În atari condiții moneda mărunță a fost substanțial depreciată.

Leopold I a bătut monede în atelierele de la Cluj și Sibiu, dând o mare atenție emisiunilor din aur. În colecția "Orghidan" se păstrează patru piese din aur, de 3 ducăți și de un ducat, precum și două galvanoplastii - după moneda de 10 ducăți, în formă de stea cu șase raze și, după moneda de 5 ducăți, octogonală, emise ambele în 1694.

730. 10 Ducăți, (stea cu șase raze), 1694

Placă în formă de stea cu șase raze, în centru cu ștanța unei piese de un ducat.

Av. LEOPOLD • D • G • R • I • S • A • GER • HVN •

BOH • R^x

Bust scurt al împăratului, cu armură bogat ornamentată, spre stânga. Poartă perucă lungă și cunună de lauri. Pe piept colanul Ordinului Lânii de Aur.

Rv. DVCAT • NOV • - TRANSYLVAN : 16 - 94

Acvilă bicefală încoronată cu coroană imperială închisă, prevăzută cu două panglici; în gheara dreaptă sabia, în stânga

sceptrul. Pe piept, într-un scut oval, cele șapte cetăți. Sub acvilă, în legendă, sigla C - V (Cluj) într-un cartuș. Galvanoplastie; metal galben; D=54 mm.; inv.O.5785. Pl.XXI.

Imitație după MBR = 2674; Resch = 7. (Rară).

731. 5 Ducăți, octogon, 1694

Av. LEOPOLD • D • G • R • I • S • A • GER • HVN •

BOH • REX : arabesc

Bust similar nr. 730.

Rv. DVCATVS NOV • - TRANSYLVANI • 16 - 94 •

Acvila ca la nr. 730, dar sigla K - V (Cluj).
Galvanoplastie; metal galben; 43 x 45 mm.; inv.O.1119.
Imitație după MBR = 2678; Resch = 9. (Rară).

732. 3 Ducați, 1697

Av. Similar nr. 731.

Rv. DVCATVS NOVVS - TRANSVLVANIÆ •

16 - 97 •

Similar nr. 731, dar coroana fără cele două panglici.

Cluj; AV; 9,89 g.; D=37,5 mm.; inv.O.1032. Moneda prezintă urmă de verigă de prindere. Rară. Pl.XXI.

MBR = 2704; Resch = 32.

733. Ducat, 1701

Av. LEOPOLD • D • G • R • I • S • A • G • H • BO •

REX :

Împăratul în picioare, spre stânga. Este în ținută de încoronare.

Rv. ARCHID • AV • D • B ; - MA • MOR • CO •

TYR : 17 - 01 •

Acvila bicefală pe piept cu scut oval despicat, timbrat de coroană deschisă, cu stema Transilvaniei în câmp. Sub ghearele acvilei sigla F - T (monetar necunoscut din Sibiu).

Sibiu; AV; 3,45 g.; D=23 mm.; inv.O.1033. Foarte rară.

Pl.XXI.

MBR = 2716; Resch = 43.

734. Ducat, 1701

Similar nr. 733.

Sibiu; AV; 3,31 g.; D=22 mm.; inv.O.1035. Moneda este perforată. Foarte rară.

MBR = 2716; Resch =43.

735. Ducat, 1701

Av. Similar nr. 733, dar cu B • REX •

Rv. Similar nr. 733, dar cu TY : 17 - 01 Sub

acvilă, întrerupând legenda, cartuş cu sigla FCT

Sibiu; AV; 3,22 g.; D=22 mm.; inv.O.1034. Foarte rară.

MBR =2716 var.; Resch =43 var.

736. 15 Kreuzer, 1704

Av. LEOPOLDVS ♦ D ♦ G ♦ R ♦ I ♦ S ♦ A

♦ G ♦ H ♦ B ♦ REX ♦

Bust similar nr. 730. Dedesubt, împărțind legenda, un cartuş mic cu valoarea XV.

Rv. MONETA NOVA - ARG ♦ TRANSYLV ♦

17 - 04 ♦

Acvila similar nr. 731, dar dedesubt, împărțind legenda, în scut mic timbrat de coroană, stema Sibiului. Lângă ghearele acvilei sigla F - T

Sibiu; AE argintat; 5,98 g.; D=30 mm.; inv.O.5786.

MBR = 2723; Resch = 49.

**IOSIF I
(1705-1711)**

Nemulțumirile împotriva regimului habsburgic nu au întârziat să izbucnească. Eliberarea de sub tutela otomană a fost, fără îndoială, un fapt istoric important. Dar, cu toate perspectivele noi de dezvoltare aduse de imperiul austriac, gravitatea consecințelor materiale imediate au dus la mari tulburări. Atmosfera tensionată a condus, în 1703, la izbucnirea revoltei lui Francisc Rakoczi II. Întreaga populație a fost chemată la arme împotriva stăpânirii străine. La 7 iulie 1705 Dieta de la Alba Iulia l-a proclamat principe al Transilvaniei pe Francisc Rakoczi II, nepotul lui Gheorghe Rakoczi II. Iosif II, împărat al Imperiului Romano-German, în timpul întregii sale domnii a avut de luptat cu armatele lui Rakoczi - malcontenții, curuții.

În această perioadă statul a continuat elaborarea normelor de reglementare a circulației monetare, de unificare a acestora pe întreg teritoriul imperiului. Astfel, ordinul imperial din 26 octombrie 1709 prevedea scoaterea treptată din circulație a monedelor poloneze, precum și a banilor intrași din Tara Românească. Un alt ordin, din 1 noiembrie 1709, a fixat valoarea monedelor străine care mai erau încă acceptate în imperiu : ducatul de bună calitate, cu excepția celui otoman sau bavarez, talerul, cu excepția talerului-leu olandez și a celui venețian, poltura de orice fel.

În timpul domniei lui Iosif I în Transilvania au coexistat două emisiuni monetare paralele. Prima, a fost emisiunea oficială a imperiului, iar a doua a aparținut lui Francisc Rakoczi II, fiind efectuată în monetăriile de la Cluj - piese din aur și argint, Oradea și Lipova - piese din bronz, cu legenda "PRO LIBERTATE". Iosif I a bătut monede în atelierul de la Sibiu. Emisiunile sale pentru Transilvania au păstrat încă o mică particularitate față de emisiunile din restul imperiului: pe reversul nominalilor mari, acvila bicefală poartă pe piept scutul cu stema Transilvaniei, iar pe cel al monedei mărunte apare stema Transilvaniei, timbrată de coroana imperială.

Colacția "Orghidan" deține o singură monedă emisă de Iosif I pentru Transilvania.

737. 4 Ducați

Av. IOSEPHVS ♦ D ♦ G ♦ R ♦ I ♦ S ♦ A ♦ G ♦

HV ♦ BO ♦ REX ♦

Bust scurt al împăratului, cu armură și mantie, din profil spre stânga. Poartă perucă lungă și cunună de lauri. Pe piept colanul Ordinului Lânii de Aur.

Rv. ARCHIDVX ♦ AVSTR : D : B : - MAR

: M : CO : TYROL : 1708 ♦

Acvilă imperială bicefală, pe piept cu stema Transilvaniei într-un scut oval, despicat, timbrat de coroană princiară deschisă și înconjurat de colanul Ordinului Lânii de Aur.

Dedesubt, împărțind legenda, stema Sibiului într-un scut mic, timbrat de coroană deschisă.

Sibiu; AV; 13,88 g.; D=44,5 mm.; inv.O.1036. Pl.XXI.
MBR = 2755; Resch = 14.

CAROL VI (1711-1740)

După pacea de la Satu Mare, 1 mai 1711, moment în care regimul austriac s-a crezut definitiv întărit în Transilvania, au reînceput conflictele cu Imperiul otoman. Războiul austro-otoman, consumat în parte pe teritoriul țărilor române, (1716-1718), s-a încheiat cu pacea de la Passarowitz - 21 iulie 1718. Austria a primit Banatul și Oltenia. În urma păcii cu Poarta, Carol VI a consolidat autoritatea Habsburgilor în Transilvania, respectând totodată statutul aparte al principatului în cadrul imperiului.

Statul a dat o mare atenție dezvoltării economiei transilvănene. O preocupare de seamă a fost aceea a sporirii producției miniere, mai ales a mercurului și a aurului. A fost reluată exploatarea minelor de aur și de argint din regiunile Baia Mare și Baia Sprie, precum și a celor de plumb și argint de la Rodna. Dezvoltarea producției a creat posibilitatea formării unei piețe interne mai largi, în care orașele din centrul Transilvaniei, cu deosebire Clujul, au jucat un rol din ce în ce mai însemnat. În vederea încurajării circulației mărfurilor și a banilor a fost organizată, în 1719, Compania Orientală de Comerț, supușii imperiului primind dreptul de a face comerț în Imperiul otoman. În 1723 a fost înființată Societatea Comercială din Timișoara, cu scopul de a valorifica produsele interne la export și de a mijlocii comerțul de tranzit. Visteria imperială era alimentată de venitul minelor, al cămărilor, de contribuțiile anuale datorate de Principat. De exemplu, în 1714 - an de război - contribuția militară a Transilvaniei a însumat 600.000 florini renani. A fost introdusă și o nouă dare, a întreținerii funcționarilor publici - care se ridica la 50.000 florini.

În ceea ce privește activitatea monetară, Carol VI a continuat politica de unificare a sistemului monetar în toate provinciile imperiului. Pe monedele sale bătute în Transilvania este încă reprezentată stema principatului.

738. Gulden, 1721

Av. CAR • VI • D : G : R : I : S : A : G : - HI : HV :

B : REX

Bust scurt al împăratului, cu armură și mantie prinsă pe umăr cu o broșă, din profil spre stânga. În jurul gâtului colanul Ordinului Lânii de Aur. Capul mare, cu perucă scurtă, poartă cunună de laur. Bustul împarte legenda.

Rv. ARCHI • D • AV • D • BV • PRI - NC •

TRANSYL • 1721

Acvila bicefală imperială pe piept cu scut scartelat: 1. turnul Castiliei; 2. crucea dublă maghiară; 3. leul boemian; 4. fasciile burgunde. În centru scut mic cu stema Transilvaniei.

Pe muchie, inscripția CONSTANTER ☿ ☿ CONTINET ☿

☿ ☿ ORBEM ☿

Alba Iulia; AR; 14,30 g.; D=31 mm.; inv.O.7788. Pl. XXI.

MBR = 2814; Resch = 23.

739. 5 Ducați, 1729

Av. CAR • VI • DG • R • I • S • A • G - HI • HV • B •

REX

Bust similar nr. 738, dar cu perucă lungă.

Rv. ARCHID ♦ AV ♦ D ♦ BV ♦ PR - INC ♦

TRANSYL ♦ 1729

Stemă ca la nr. 738.

Alba Iulia; AV; 17,38 g.; D=35 mm.; inv.O.1039. Pl.XXI.

MBR = 2836; Resch = 40 a

740. Ducat, 1729

Av. CAR VI D : G : R : I : S : A : - G : H : H : B :

REX

Bust similar nr. 739.

Rv. ARCHID • AV • D • BVR • PRINC •
TRANSYL • 1729

Stema ca la nr. 739, dar acvila fără spadă și sceptru. Scutul de pe piept în formă de inimă. Dedesubt, întrerupând legenda, într-un cartuș, sigla IFK (Johann Franz Kropff, monetar din Sibiu).

Sibiu; AV; 3,41 g.; D=23 mm.; inv.O.1040.

MBR= 2838; Resch = 41.

741. 3 Kreuzer, 1729

Av. CAR • VI • DG • R • I • S • A : G - HI • H • B •

REX

Bust similar nr. 740, dar pe secțiunea brațului valoarea 3. Bustul împarte legenda.

Rv. ARCHID • AV • D • BV • P<RI>NC •
TRANSYL 1729

Acvilă ca la nr. 740

Alba Iulia (?); AR; 1,37 g.; D=21 mm.; inv.O.3208. Perforată. Pl.XXII.

MBR = 2841 var.; Resch = 42 var.

742. 3 Kreuzer, 1736

Av. • CAR • VI • D : G : R : I : - S • A • GE : HI : H :

B : REX • (Legenda începe din spatele bustului)

Bust scurt, cu mantie peste armură.

Rv. ARCHID : A : D : BU • PRI - NC • TRANSYL :
1736 •

Stema ca la nr. 741. Dedesubt, în legendă, valoarea 3 într-un scut mic.

Alba Iulia (?); AR; 1,69 g.; D=22 mm.; inv.O.4044.

MBR = 2868 var.; Resch = 67 B (Nachtrag) var.

743. Ducat, 1740

Av. CAR:VI•D:G:R:I:- S•A•GE:HI:H:B

: REX

Bust similar nr. 742.

Rv. ARCHID : AVST : D : BVR : - PRIN :

TRANSYL: 1740

Stema ca la nr. 741, dar scutul de pe pieptul acvilei curbat deasupra și lateral.

Alba Iulia; AV; 3,44 g.; D=22 mm.; inv.O.1037. Rară.

MBR = 2880; Resch = 79.

744. Monedă-Medalie 1/4 Ducat, (fără millesim)

Av. Scut tăiat, timbrat de coroană princiară, ornamentat lateral cu lanțuri care atârnă. În câmp stema Transilvaniei. Dedesubt, într-un oval, valoarea 1/4.

Rv. CONSTANTER • CONTINET • ORBEM

Globul pământesc înconjurat de un cerc de nori.

Alba Iulia (?); AV; 0,87 g.; D=14 mm.; inv.O.1038. Rară. Pl.XXII.

MBR = 2887; Resch = 86.

MARIA THERESIA

(1740-1780)

Prin "Pragmatica sancțiune", ratificată în anul 1713, Carol VI a asigurat succesiunea la tron și pe linie feminină. Astfel, în 1740, Maria Theresia s-a putut urca pe tronul tatălui său - ca împărăteasă a Imperiului Romano-German, regină a Ungariei și Cehiei și principesă a Transilvaniei. Principatul s-a bucurat în continuare de un regim aparte, în 1765 fiind ridicat la rangul de Mare Ducat.

Împărăteasa a acordat o atenție deosebită dezvoltării economiei Transilvaniei. Un loc prioritar l-a avut mineritul, mai ales după pierderea de către Imperiu a bogatelor zăcămintele din Silezia. A fost înregistrată o pătrundere masivă de capital străin, statul însuși investind sume importante în mineritul de pe domeniile Zlatna și Baia de Arieș, mari producătoare de aur. Dacă în 1761 fiscalul a realizat, de pe urma mineritului din Transilvania, un venit de 152.291 florini, în 1772 acest venit a sărit peste 200.000 florini. În cadrul tezaurariatului au luat ființă două secții : prima, "Thesaurarius in cameralibus", în competența căreia cădeau problemele legate de administrarea veniturilor sării, a vămilor, domeniile fiscale și dijmele. A doua secție - "Thesaurarius in monetariis et montanisticis" - care se ocupa de forurile de judecată ale minelor, de baterea monedelor și de problemele silvice.

Ca activitate monetară, în timpul Mariei Theresia au fost bătute ultimele monede cu reprezentarea stemei Transilvaniei. După moartea împărătesei, în 1780, monedele bătute în Transilvania nu s-au mai deosebit de cele emise în restul imperiului decât prin sigla monetăriei.

745. Ducat, 1743

Av. MAR : THERESIA - D : G : REG : HUNG :

BO : (Legenda începe din spatele bustului)

Bust scurt al împărătesei, spre stânga, cu diademă și mantie.

Rv. ARCH : A : D : BO : PR : TRA - N : D : L : B :

M : D : ETR : 1743

Sub o coroană princiară închisă, într-un chenar ornamentat cu panglici și crenguțe, stema imperială, scartelată, cu cinci câmpuri: 1. stema Ungariei; 2. a Boemiei; 3. a Austriei; 4. a Burgundiei; 5. a Lotharingiei. În centru, scut mic cu stema Transilvaniei. De o parte și de alta a scutului sigla C - V Cluj; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.1041. Rară. Pl.XXII.

MBR = 2897 var.; Resch = 7 A var.

747. 1/4 Ducat, 1749

Similar nr. 746.

Alba Iulia; AV; 0,81 g.; D=12,5 mm.; inv.O.1042. Rară.

MBR = 2922; Resch = 27.

748. Ducat, 1756

Av. M • THERESIA • D • G • - RO • I • GE • HU •

BO • REG • (Legenda începe din spatele bustului)

Bust mic, fără diademă. Mantia ornamentată cu flori.

Rv. AR • AU • DUX • BU • MEP • - TRAN • CO •

TY • 1756 •

Stema ca la nr. 746.

Alba Iulia; AV; 3,48 g.; D=22,5 mm.; inv.O.1044.

MBR = 2954; Resch = 52.

746. 1/4 Ducat, 1749

Av. M • THER • D • G • - R • I • G • H • B • REG •

(Legenda începe din spatele bustului)

Efigia împărătesei cu diademă, spre stânga.

Rv. A • AU • D • B • PR • - TRANS • 1749 •

Acvila bicefală încoronată, pe piept cu stema Transilvaniei într-un scut timbrat de coroană. Dedesubt, între cozile acvilei, valoarea 1/4.

Alba Iulia; AV; 0,88 g.; D=12,5 mm.; inv.O.1043. Rară. Pl.XXII.

MBR = 2922; Resch = 27.

749. Ducat, 1758

Av. Similar nr. 748, dar cu BO • RE •

Rv. Similar nr. 748, dar cu ME • P • și 1758 •

Alba Iulia; AV; 3,49 g.; D=22,5 mm.; inv.O.1045.

MBR = 2964; Resch = 57.

750. Ducat, 1759

Av. Similar nr. 749, dar cu D : G

T • Y • 1759

Scut similar nr. 746.

Alba Iulia; AV; 3,47 g.; D=22 mm.; inv.O.1046. Moneda este perforată.

MBR = 2972 var.; Resch = 62 var.

751. Ducat, 1760

Similar nr. 749, dar cu 1760 •

Alba Iulia; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.1047.

MBR = 2981 var.; Resch = 70 var.

752. Ducat, 1763

Similar nr. 749, dar cu 1763 •

Alba Iulia; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.1048.

MBR = 3021; Resch = 88.

753. 2 Ducați, 1764

Av. Similar nr. 750.

Rv. Similar nr. 752, dar sub acvilă, într-un scut

ornamentat, valoarea nominală 2 Milesimul 1764 •

Alba Iulia; AV; 6,98 g.; D=25,5 mm.; inv.O.1051. Pl.XXII.

MBR = 3038; Resch = 103.

754. 2 Ducați, 1764

Similar nr. 753.

Alba Iulia; AV; 6,94 g.; D=25,5 mm.; inv.O.1049.

MBR = 3038; Resch = 103.

755. Ducat, 1764

Av. Similar nr. 749.

Rv. Similar nr. 749, dar fără punct după P și cu 1764

Alba Iulia; AV; 3,49 g.; D=22 mm.; inv.O.1050.

MBR = 3039; Resch = 104.

756. 1/4 Ducat, fără milesim

Av. MAR • THERES - D : G • REG • HU • BO •

(Legenda începe din spatele bustului)

Bust similar nr. 755, dar fără flori pe mantie.

Rv. PRINCEPS - TRANSYL

Stema Transilvaniei timbrată de o coroană, așezată pe o mantie princiară. Dedesubt, într-un oval, valoarea 1/4.

Alba Iulia; AV; 0,86 g.; D=14 mm.; inv.O.1071.

MBR = 3208; Resch = 230.

757. Ducat, 1765

Av. M • THERESIA • D • G • - R • I • HUN • BO •

RE • (Legenda începe din spatele bustului)

Bust tinerească, spre stânga.

TYR • 1765 •

Acvila bicefală ca până acum.

Alba Iulia; AV; 3,48 g.; D=27 mm.; inv.O.1052.

MBR = 3074; Resch = 135 A.

758. Ducat, 1767

Av. M • THERESIA • D • G • - R • I • HUN • BOH •

REG • (Legenda începe dinaintea bustului)

Bust cu vâul de văduvă, spre stânga.

Rv. AR • AU • DUX • BU • M • P • - TRAN • CO •

TYR • 1767 •

Acvila bicefală încoronată și cu nimb, pe piept cu stema transilvană. Nimburile și câmpul scutului ornamentate cu puncte și hașuri. Sub coada acvilei sigla H • - G • (Anton Iosif Hammerschmit, meșter monetar - Alexander de Gogia, inspector monetar din Alba Iulia).

Alba Iulia; AV; 3,48 g.; D=21,5 mm.; inv.O.1053.

MBR = 3112; Resch = 164.

759. 1/4 Ducat, 1768

Av. M • THER • D • G • - R • I • H • B • REG •

Bust similar nr. 758.

Rv. A • AU • D • B • M • P • - TRANS • 1768 •

Stemă ca la nr. 758, dar sub acvilă valoarea 1/4.

Alba Iulia; AV; 0,84 g.; D=12 mm.; inv.O.1055. Moneda este perforată. Rară.

MBR = 3117; Resch = 168.

760. 1/4 Ducat, 1768

Similar nr. 759.

Alba Iulia; AV; 0,86 g.; D=13 mm.; inv.O.1054. Moneda este perforată.

MBR = 3117; Resch = 168.

761. Ducat, 1770

Av. M • THERES • D • G • - R • I • HUN • BOH •

REG •

Bust similar nr. 758.

Rv. AR • AU • DUX • BU • M • P • - TRAN • CO •

TYR • 1770 •

Stemă ca la nr. 758.

Alba Iulia; AV; 3,48 g.; D=21 mm.; inv.O.1057. Pl.XXII.

MBR = 3125 var.; Resch = 173 var.

762. Ducat, 1770

Similar nr. 761.

Alba Iulia; AV; 3,49 g.; D=21 mm.; inv.O.1056.

MBR = 3125 var.; Resch = 173 var.

763. 2 Ducați, 1771

Av. M • THERESIA • D • G • - R • I • HUN • BOH •

REG •

Bust similar nr. 758.

Rv. Similar nr. 761, dar sub acvilă, într-un scut,

valoarea 2 Milesimul 1771 •

Alba Iulia; AV; 6,93 g.; D=24 mm.; inv.O.1058.

MBR = 3130; Resch = 177.

764. 2 Ducați, 1772

Similar nr. 763, dar cu 1772 •

Alba Iulia; AV; 6,96 g.; D=24 mm.; inv.O.1059.

MBR = 3135; Resch = 181.

765. 2 Ducați, 1773

Similar nr. 764, dar cu 1773 •

Alba Iulia; AV; 6,93 g.; D=25 mm.; inv.O.1060.

MBR = 3140; Resch = 185.

766. Ducat, 1774

Av. M • THERES • D • G • - R • I • HUN • BOH •

REG •

Bust similar nr. 758.

Rv. Similar nr. 762, dar cu 1774 •

Alba Iulia; AV; 3,47 g.; D=21,5 mm.; inv.O.1061. Pl.XXII.

MBR = 3145 var.; Resch = 189 var.

767. 2 Ducați, 1775

Av. Similar nr. 765, dar cu două puncte după D :

Rv. Similar nr. 765, dar cu 1775 •

Alba Iulia; AV; 6,96 g.; D=24 mm.; inv.O.1064.

MBR = 3152; Resch = 194.

768. Ducat, 1775

Similar nr. 766, dar cu milesimul 1775 •

Alba Iulia; AV; 3,49 g.; D=21 mm.; inv.O.1063. Pl.XXII.

MBR = 3153 a; Resch = nu este; Kress = 1618.

769. Ducat, 1777

Similar nr. 768, dar cu sigla H • - S • (Anton Iosif Hammerschmid, meșter monetar - Gottfried Schickmayer von Steindlbach, inspector monetar din Alba Iulia) și milesimul 1777 •

Alba Iulia; AV; 3,49 g.; D=21 mm.; inv.O.1065. Pl.XXII.

MBR = 3166 var.; Resch = 205 var.

770. 20 Kreuzer, 1777

Av. M • THERESIA • D • G • R • - • IMP • HUN •

BOH • REG •

Bust similar nr. 758, dar într-o cunună de frunze de palmier și de laur.

Rv. AR • AU • DUX • BU : M • P • - TRAN • CO •

TYR • 1777 • 𐌆

Acvila bicefală cu stema Transilvaniei pe piept; dedesubt, într-un medalion din frunze de palmier și de laur. valoarea 20

Sub ghearele acvilei sigla H • - G •

Alba Iulia; AR; 6,49 g.; D=29 mm.; inv.O.3209.

MBR = 3168 var.; Resch = 207 var.

771. Ducat, 1778

Similar nr. 769, dar cu 1778 •

Alba Iulia; AV; 3,49 g.; D=22,5 mm.; inv.O.1067. Pl.XXII.

MBR = 3173 var.; Resch = 209 var.

772. 1/4 Ducat, 1778

Similar nr. 760, dar cu 1778 • Sub ghearele acvilei sigla H • - S •

Alba Iulia; AV; 0,86 g.; D=13 mm.; inv.O.1066. Rară.

MBR = 3175, (unde figurează eronat ca 1/2 ducați); Resch = 211.

773. 2 Ducați, 1779

Av. Similar nr. 767, dar cu un singur punct după D •

Rv. Similar nr. 767, dar cu 1779 • Sub ghearele

acvilei sigla H • - S •

Alba Iulia; AV; 6,93 g.; D=24 mm.; inv.O.1068.

MBR = 3183; Resch = 216.

774. Ducat, 1779

Similar nr. 771, dar cu 1779 •

Alba Iulia; AV; 3,48 g.; D=22 mm.; inv.O.1069. Pl.XXII.

MBR = 3185 var.; Resch = 217 var.

775. 1/2 Ducat, 1780

Av. M • THERE • D • G • - R • I • HU • BO • REG •

Bust cu vălul de văduvă, spre stânga.

Rv. A • AU • DUX • B • M • PR • - TR • CO • TY •

1780 •

Stema ca la nr.774, dar sub acvilă valoarea 1/2

Alba Iulia; AV; 1,74 g.; D=19 mm.; inv.O.1070. Rară.

MBR = 3191; Resch = 222.

776. 20 Kreuzer, 1780

Av. Similar nr. 770, dar fără punct în fața lui IMP

Rv. AR • AU • DUX • BU • M • P • - TRAN • CO •

TYR • 1780 𐌆

Stema ca la nr. 770, dar sub ghearele acvilei sigla H • - S •

Alba Iulia (?); AR; 6,54 g.; D=29 mm.; inv.O.3210.

MBR = 3196; Resch = 225.

FERDINAND I
(1835-1848)

În colecția "Orghidan" se păstrează trei piese de aur, rare, bătute în timpul domniei lui Ferdinand I. Este vorba de trei monede-medalii jubiliare, în valoare de 1 și de 2 ducăți, emise în anul 1837 pentru omagierea Transilvaniei, respectiv a Sibiului, (catalog nr. 777-779).

777. Omagiul Sibiului, 2 Ducăți, 1837

Av. FERDINANDO • A • I • REGI • HVNG • M • P •
TRANSYLVANIAE

Efigia împăratului spre stânga, cu cunună de laur.

Rv. HOMAGIVM • PRAESTITVM • CIBINII •
MDCCCXXXVII

Scut drept, timbrat de coroană închisă, având în câmp stema Transilvaniei.

Sibiu (?); AV; 5,20 g.; D=20 mm.; inv.O.1074. Meșter gravor Joseph Daniel Bohm (1794-1865). Rară. Pl.XXII.

MBR = nu este; Resch = 250.

778. Ducat, 1837

Similar nr. 777, dar cu ștanță mai mică.

Sibiu (?); AV; 3,43 g.; D=18 mm.; inv.O.1072. Rară. Pl.XXII.

MBR = nu este; Resch = 252.

779. Ducat, 1837

Similar nr. 778.

Sibiu (?); AV; 3,48 g.; D=18 mm.; inv.O.1073. Rară.

MBR = nu este; Resch = 252.

BIBLIOGRAFIE GENERALA

Imre, Bodor	Magyarország apropénzei a XVII század második felében, NK, 72-73, 1974, p. 61-66.
János, Buza	Adalék Báthori Gábor III-as garasainak sulyához, NK, 90-91, 1992, p. 220-222.
Idem	Erdelyi tállérok az eurpai pénzforgalomban, (Adalek Báthori Zsigmond pénzveréséhez), NK, 90-91, 1992, p. 127-132.
John, Davenport	European Crowns - 1500-1600, London, 1964
Idem	European Crowns - 1700-1800, London, 1964.
Robert, Friedberg	Gold Coins of the world, New York, 1965
Tihamér, Gyárfás	A brassoi ötvösség története, Brasso, 1912.
Ludwig, Herinek	Osterreichische Münzprägungen von 1657-1740, vol.I, Wien, 1972.
Alexandru, Herlea	Dietele în Transilvania autonomă 1529-1867, SMIM, 6, 1973.
Tibor Antal, Horváth	A munkácsi pénzverde bérleti szerződése (1624), NK, 62-63, 1964, p. 89-90.
Lajos, Huszár	Az Erdelyi pénzverés története, în A történeti Erdely, Budapest, 1936.
Idem	Megjegyzések János király pénzverési rendeletéhez, NK, 38-39, 1940, p. 42-43.
Idem	Bethlen Gábor pénzei, Kolozsvár, 1945.
Idem	Rákoczi II Emlékkönyv, Budapest, 1960.
Idem	A lengyel pénzek forgalma Magyarországon XVI-XVII századokban, NK, 68-69, 1969-1970, p. 57-62.
Idem	Münzkatalog von Ungarn von 1000 bis heute, Battenberg, 1979.
Octavian, Ilescu	Creția de artă în colecțiile Cabinetului Numismatic, București 1962.
Idem	Moneda în România 491-1864, București, 1970.

Idem	O monedă de aur inedită emisă de Principatul Transilvaniei în anul 1628, SCN, 5, 1971.
Nicolae, Iorga	Istoria românilor, vol.IV, București, 1937; vol.V, 1937; vol. VI, 1938
Karl. Kress	Münchener Münzhandlung, 131 Versteigerung, München, 1964.
Octavian, Luchian, Gh. Buzdugan și C.C.Oprescu	Monede și bancnote românești, București, ed. Sport-Turism, 1977, p.111-249.
Ioan, Lupăș	Documente istorice transilvane 1599-1699, vol. I, Cluj, 1940.
Idem	Sfârșitul suzeranității otomane și începutul regimului habsburgic în Transilvania, București, 1943.
Vera, Mraz	Bethlen Gábor gazdaságpolitikája, Századok, 87, 1953, p. 512-564.
Francisc, Pap și Juditha Winkler	Monede poloneze în secolele XV-XVII în Transilvania, ActaMN, 3, 1966, p. 197-211.
Ștefan, Pascu	Transilvania în epoca principatului. Timpul suzeranității turcești 1541-1691, Cluj, 1948.
Emil, Petach	Dejini mincovania v Kosiciach, Kosice, 1986.
Adolf, Resch	Siebenbürgische Münzen und Medaillen vom 1538 bis zu Gegenwart, Hermannstadt, 1901.
Idem	Nachtrag zu Siebenbürgische Münzen und Medaillen von 1538 bis zu Gegenwart, Kronstadt, 1925.
Andrei. Veress	Documente privitoare la istoria Ardealului, Moldovei și Țării Românești. Acte și scrisori, vol. I-X, București, 1929-1938.
Juditha Winkler, Ana-Maria Velter și Francisc Pap	Portretul principelui domnitor în arta monetară din Transilvania în secolele XVI-XVII, La numismatique source de l'histoire de l'art et de l'histoire des idées, București, ed. Stiințifică și Enciclopedică, 1981.

LISTA ABREVIERILOR

ActaMN	Acta Musei Napocensis, Cluj-Napoca
AE	Bronz
AR	Argint
AV	Aur
Av.	Avers
Huszár	L.Huszár, Münzkatalog von Ungarn von 1000 bis heute, Battenberg, 1979
Kreß	K.Kreß, Münchener Münzhandlung, München, 1964
MBR	G.Buzdugan, Oct. Luchian, C.C.Oprescu, Monede și bancnote românești, București, 1977
NK	Numizmaticai Közlöny Budapest
Resch	A.Resch, Siebenbürgische Münzen und Medaillen vom 1538 bis zur Gegenwart, Hermannstadt, 1901
Resch (Nachtrag)	A.Resch, Nachtrag zu Siebenbürgische Münzen und Medaillen vom 1538 bis zur Gegenwart, Kronstadt, 1925
Rv.	Revers
SMIM	Studii și materiale de istorie medie, București

FUNDAȚIA PRINȚUL PAUL PENTRU ROMÂNIA

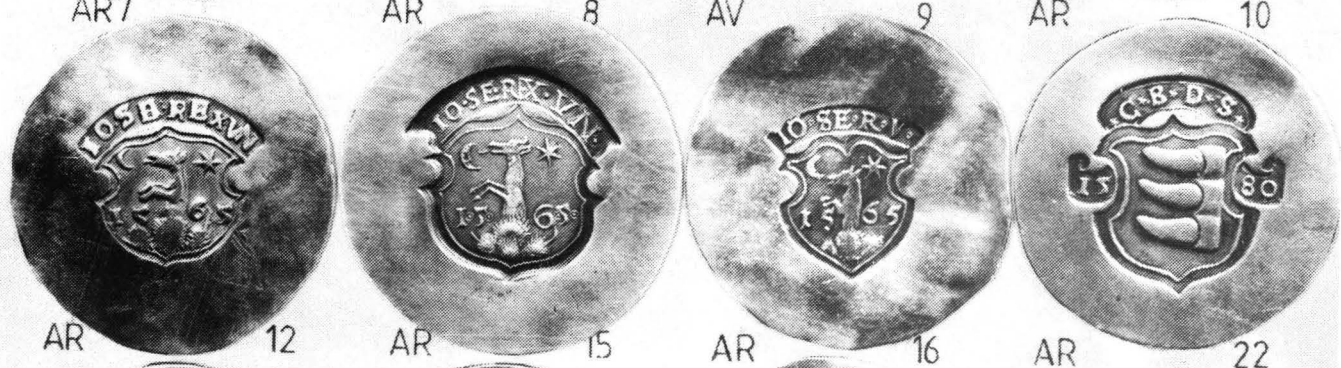
Fundația "Prințul Paul pentru România", al cărei întemeietor și președinte este A.S.R. Prințul Paul de România, este o organizație publică nonprofit, cu activitate în domeniile cultural și social. În această calitate, Fundația a înțeles să sprijine acțiuni de natură să dezvolte viața spirituală și culturală, cum ar fi restaurarea Mănăstirii Țigănești și a bisericii Sf. Silvestru din București, instituirea anuală a cinci premii și o medalie de argint pentru cei mai merituoși absolvenți ai Academiei de Muzică din București - și la ameliorarea climatului social din România, precum și la întregirea și îmbunătățirea imaginii țării în străinătate.

Fundația acordă o deosebită atenție cercetărilor istorice, focalizând asupra documentelor și textelor memoriale ale regelui Carol al II-lea, ce constituie o arhivă ajunsă, prin moștenire, în posesia A.S.R. Prințul Paul de România. În paralel fundația sprijină publicarea informației istorice cu privire la patrimoniul cultural-istoric al României.

În cadrul acestei direcții de acțiune suntem bucuroși să sprijinim material tipărirea unor cataloage și albume - Albumul portretelor aparținând familiei regale din expoziția organizată în acest an la Palatul Culturii din Iași; Albumul Muzeului Național de Istorie a României, ambele în proiect.

Prima tipăritură de acest fel - "Catalogul monedelor transilvănene din colecția ing. C.Orghidan", păstrată în Muzeul Național de Istorie, este cea de față, pentru imprimarea căreia Fundația a donat un ajutor financiar de un milion de lei. Prin acest gest am înțeles să contribuim nu numai la valorificarea bogatului patrimoniu românesc, ci și la recuperarea unei tradiții culturale al cărei însemnat reprezentant a fost tocmai inginerul C.Orghidan.

Această primă publicație se vrea și un gest de pietate față de înaintași, gest la care Fundația "Prințul Paul pentru România" înțelege să se asocieze din toată inima.

AR 33

AR 34

AR 35

AR 36

AV 32

AV 42

AV 43

AV 51

AV 63

AV 64

AR 37

AR 40

AR 44

AR 45

AV 78

AV 79

AV 92

AR

68

AR

69

AR

70

AR

71

AR

72

AR

73

AR

76

AR

77

AR

80

AR

81

AR
106

AV
118

AR
122

AR 82

AR 83

AR 84

AR 86

AR 87

AR 89

AR 90

AR 93

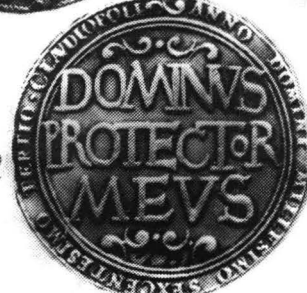
AR 94

AR 109

AR 112

AR 141

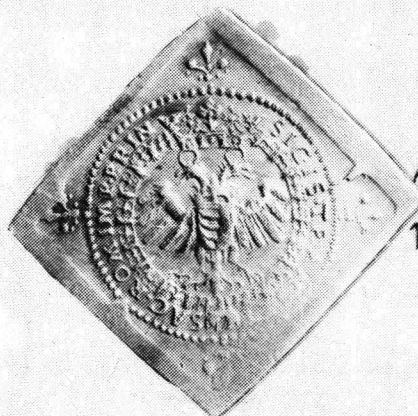
AR

110

AR

113

AR

111

AR

114

AR

115

AR

116

AR

121

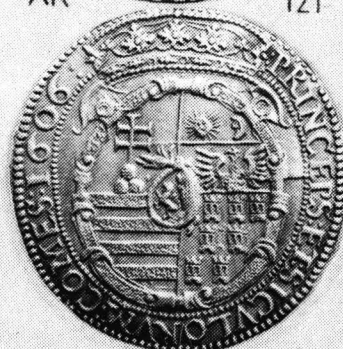
AR

148

AR

149

AV 147

AR 150

AR 151

AR 156

AV 162

AR 152

AR 178

AR 180

AR 169

AV 174

AV 175

AR 179

AV 176

AV 177

AR

300

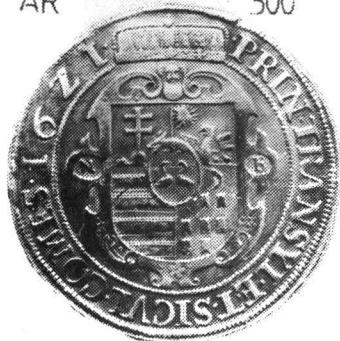
AR

301

AR

304

AR

305

AR

306

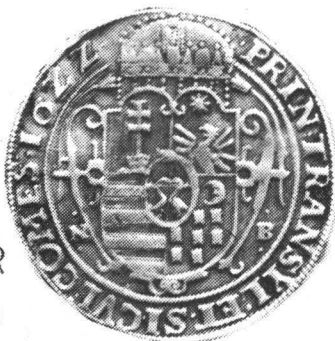
AR

307

AR

308

AR

542

AR

309

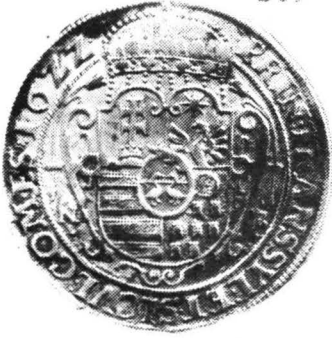
AR

558

AV

608

AV

628

AR

556

AR

557

AR

609

AR

610

AR

559

AR

560

AR

611

AR

612

AR

615

AV

637

AV

638

AR

613

AR

614

AR

629

AR

630

AV 635

AV

641

AV 639

AV
642

AR
644

AV 647

AR 645

AR 646

AR 649

AV 648

AV 652

AR 650

AR 651

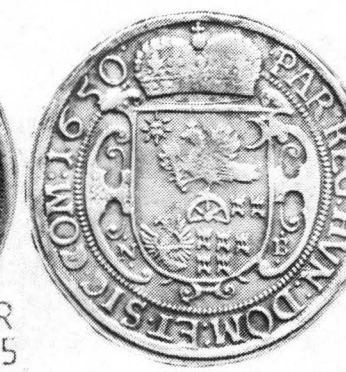
AR 654

AV 653

AR 655

AV 659

AV 660

AR

656

AR

657

AR

658

AR

661

AR

664

AR

667

AV
668

AV

663

AV

669

AR 670

AR 672

AR 673

AR 671

AR 678

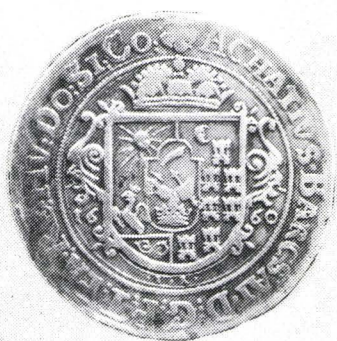
AR 681

AR 682

AV 683

AR 684

AR 685

AR 686

AR 687

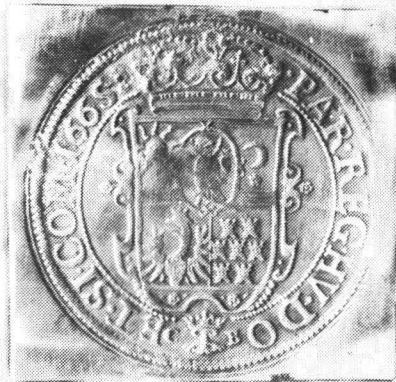
AV 689

AR 691

AR
692

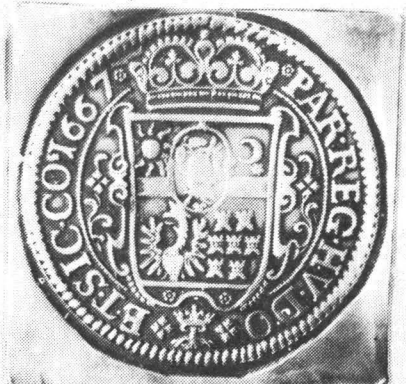
AR 694

AR 697

AR 699

AV
690

AR
709

AV

700

AV

701

AR

703

AR

704

AR

707

AV

714

AR

718

AR
713

AV
720

AV
721

MC
725

AR
719

AV 723

AR 722

AV 726

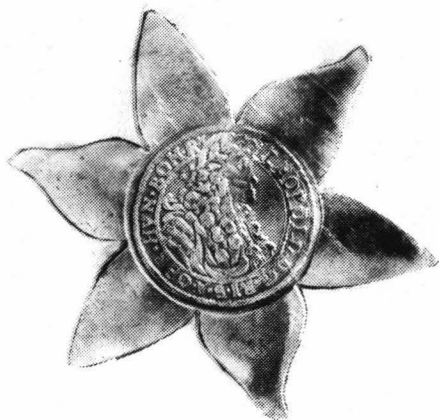
AV 728

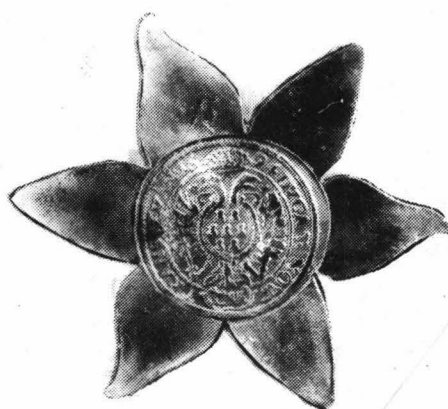
AV 729

AV
732

MC
730

AV 737

AV
733

AR
738

AV
739

„...Gândurile care m-au călăuzit
la facerea acestei danii s-au cristalizat
în sufletul meu încă din tinerețe,
fiind izvorâte din dorința de a contribui
într-o umilă măsură la...
îmbogățirea științei cu o ramură
mai puțin cunoscută la noi
și anume numismatica.”

ING. CONSTANTIN ORGHIDAN

